

Petru Ștefăroi

ASISTENȚĂ SOCIALĂ NEO-UMANISTĂ

**Rezumate
cărți și articole din
sfera asistenței sociale**

(de Petru Ștefăroi)

Edituri / Publicații/ Platforme :

Editura Lumen

*Revista de Asistență Socială / Editura
Polirom*

Editura Presa Universitară Clujeană

CreateSpace Amazon

KDP Amazon

2025

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

CUPRINS

INTRODUCERE / 6

PAREA I CĂRȚI DIN SFERA ASISTENȚEI SOCIALE - REZUMATE / 13

Știință, filosofie și umanism în asistența socială: de la
modelul pasiv-sociologist la modelul proactiv-
multidisciplinar și de la „asistent” social la
„profesionist” social / 14

Asistență socială umanistă: de la subzistență și
îngrijire la reabilitare umană și fericire / 30

Filosofie și asistență socială: fundamente, modele și
surse filosofice pentru o asistență socială umanistă /
40

Teoria fericirii în asistența socială: de la
managementul îngrijirii la managementul fericirii /
48

Calități psihologic-sufletești ale profesionistului în
asistența socială umanistă / 58

Humanistic Social Work - The Third Way/ Force in
Theory, Practice and Politics. Core Qualities, Skills
and Conducts of the
Practitioner / 65

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

PARTEA A II-A

CĂRȚI CU CAPITOLE SAU SECȚIUNI DIN SFERA ASISTENȚEI SOCIALE - REZUMATE / 80

Personologie umanistă: O teorie umanist-ontologică a
persoanei și personalității. Aplicații în terapie,
asistență socială, educație, management și artă / 82

The Humanistic Approach in
Psychology&Psychotherapy, Sociology&Social Work,
Pedagogy&Education, Management and Art: Personal
Development and Community Development / 88

Philosophie humaniste : idées, valeurs, orientations,
mouvements et méthodes humanistes en philosophie,
science, société et pratiques sociales / 99

Personal Development versus Community
Development: The Dual Humanistic Approach to the
Relation between Person and Community / 110

Personal Development Starts in Childhood: How to
Educate the Child Through Personal Development
for a Successful Adulthood / 117

PARTEA A III-A

ARTICOLE DIN SFERA ASISTENȚEI SOCIALE - REZUMATE / 127

*Dimensiunea ideologico-doctrinară a asistenței
sociale. Teoria, metoda și practica asistenței sociale
contemporane – între modelul etic-religios și modelul*

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

neo-umanist, Revista de Asistență Socială, nr. 4, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Editura Polirom, 2019 / 128

Rolul filosofiei în formarea profesională și eficiența intervenției asistentului social, Revista de Asistență Socială, nr. 2, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Editura Polirom, 2019 / 132

Perspectiva umanistă asupra intervenției și schimbării în asistența socială comunitară. Roluri, activități, calități și conduite ale asistentului social comunitar, Revista de Asistență Socială, nr. 2, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Editura Polirom, 2018 / 135

Paradigma umanistă a asistenței sociale sau scurtă introducere în asistența socială umanistă, Revista de Asistență Socială, nr. 1, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Editura Polirom, 2012 / 138

Tulburările dezvoltării sociale și emoționale ale copilului instituționalizat. De la obiectivul supraviețuirii către obiectivul fericirii în asistența socială a copilului, Revista de Asistență Socială, nr. 1-2, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Editura Polirom, 2008 / 148

Perspectiva umanistă asupra clientului în asistența socială, Revista de Asistență Socială, nr. 1-2,

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Universitatea din București, Facultatea de Sociologie
și Asistență Socială, Editura Polirom, 2009 / 151

*Specificul managementului eficient în domeniul
asistenței sociale*, Revista de Asistență Socială, nr. 3,
Universitatea din București, Facultatea de Sociologie
și Asistență Socială,
Editura Polirom, 2007 / 154

*Abordări și metode umaniste și neo-umaniste în
managementul organizațiilor de asistență socială*, în
volumul colectiv *Teorie și practică în managementul
serviciilor de asistență socială*, coord. C. V. Cormoș,
Editura Presa Universitară Clujeană,
Cluj-Napoca, 2019 / 154

IN LOC DE CONCLUZII – Fragment din secțiunea
Concluzii/ Popuneri a volumului *Știință, Filosofie și
Umanism în Asistența Socială* /151

BIBLIOGRAFIE (*titluri bibliografice principale care
au ajutat la realizarea lucrărilor ale căror rezumate
au fost incluse în volumul de față*) / 175

INTRODUCERE

Acest E-book, intitulat „**ASISTENȚĂ SOCIALĂ NEO-UMANISTĂ: REZUMATE CĂRȚI ȘI ARTICOLE DIN SFERA ASISTENȚEI SOCIALE - REZUMATE**”, cuprinde în principal **rezumatele** unor cărți și articole publicate în ultimii aproximativ douăzeci de ani sub numele meu, Petru Ștefăroi. Deși multe dintre cărțile sau articolele rezumate abordează explicit concepte din asistența socială generic numită **umanistă**, accentuat personalistă, individualistă, titlul „**ASISTENȚĂ SOCIALĂ NEO-UMANISTĂ**” a fost ales pentru a opera ca o umbrelă cuprinzătoare pentru întregul spectru de abordări prezentate. Această decizie este în perfect acord și cu noile tendințe din cultura socială și filosofia umanistă contemporană, care se îndreaptă tot mai mult spre o soluție pan-umanistă, sau **neo-umanistă**, o perspectivă mai amplă ce implică nu **doar individul, dezvoltarea și emanciparea personală**, ci și **comunitatea, etica civică și spiritualitatea de tip cultural**.

Lucrările ale căror rezumate sunt expuse în acest volum au văzut lumina tiparului prin intermediul unor edituri de prestigiu și platforme de publishing recunoscute, precum **Editura Lumen, Revista de**

Asistență Socială / Editura Polirom, Editura Presa Universitară Clujeană, și platforme internaționale de publishing precum **CreateSpace Amazon** și **KDP Amazon**, marcând o prezență semnificativă în peisajul academic și practic al asistenței sociale până în anul 2025.

Structurat în trei părți distincte, acest volum, oarecum atipic, își propune să ofere o panoramă cuprinzătoare și detaliată a contribuțiilor mele publicistice la dezvoltarea unei asistențe sociale autentic umaniste, cu deschidere din ce în ce mai mare spre viziunile, metodele și practicile de tip neo-umanist.

Prima parte a acestei colecții este dedicată **rezumatelor cărților cu conținuturi și tematici preponderent din sfera asistenței sociale**, și debutează cu o alocare semnificativă de spațiu și atenție lucrării **„ȘTIINȚĂ, FILOSOFIE ȘI UMANISM ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ: De la modelul pasiv-sociologist la modelul proactiv-multidisciplinar și de la „asistent” social la „profesionist” social”**. Această carte își propune să demanteleze critic paradigma tradițională, adesea **pasiv-sociologistă**, care tinde să reducă asistentul social la un rol de observator, de „asistent”, sau de simplu executant al politicilor de „asistență” socială. Lucrarea propune, în schimb, un **model proactiv de profesionist, centrat pe schimbare, normalizare și integrare**, și un cadru conceptual reformativ care transformă radical rolul și statutul acestuia. Prin

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

acest model, **„asistentul” social** este elevat la statutul de **„profesionist” social**, un **agent al schimbării** cu o **autonomie sporită**, capabil să integreze cunoștințe și să aplice metode, în viziune autentic umanistă, din multiple domenii – de la psihologie și filosofie, la sociologie și management. Această abordare holistică și integrativă îi permite profesionistului să diagnosticheze, să planifice intervenții complexe și să inițieze schimbări sistemice și individuale, depășind simpla gestionare a crizelor. Cartea subliniază nu doar necesitatea unei fundamentări epistemologice solide a asistenței sociale, care să o ridice la rangul de știință umanistă aplicată, ci și imperativul ca această știință să fie ghidată de principii filosofice fundamental asumate. Prin analiza sa comprehensivă, precum și aprofundată, lucrarea își propune să argumenteze teza că trecerea de la un rol reactiv la unul proactiv și de la o abordare unidisciplinară la una multidisciplinară este esențială pentru ca asistența socială să devină o forță motrice în promovarea bunăstării autentice și a justiției sociale, inclusiv aplicabil la spațiul românesc contemporan.

Continuând această linie de gândire, colecția prezintă rezumatul cărții **„ASISTENȚĂ SOCIALĂ UMANISTĂ: de la subzistență și îngrijire la reabilitare umană și fericire”**. Această lucrare, deși cu un titlu explicit „umanist”, se încadrează perfect sub umbrela neo-umanistă prin accentul pus pe **reabilitarea umană holistică** și pe atingerea **fericirii individuale și comunitare**, extinzând

obiectivele dincolo de simpla supraviețuire. Se argumentează că rolul asistenței sociale nu trebuie să se limiteze la ameliorarea suferinței, ci să vizeze activ construirea unei vieți împlinite în contextul social larg. Apoi, **„FILOSOFIE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ: fundamente, modele și surse filosofice pentru o asistență socială umanistă”** oferă o bază teoretică solidă și o justificare filosofică riguroasă a acestei abordări centrate pe om, explorând curentele filosofice care au influențat și pot continua să inspire practica asistenței sociale într-o manieră holistică și proactivă.

Lucrarea **„TEORIA FERICIRII ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ: de la managementul îngrijirii la managementul fericirii”** extinde această perspectivă, propunând o orientare inovatoare către **managementul fericirii**, un concept care depășește managementul clasic al îngrijirii prin integrarea obiectivelor de bunăstare subiectivă și împlinire personală în strategiile de intervenție, cu implicații pentru individ și comunitate. Această secțiune subliniază constant centrarea pe om și pe bunăstarea sa holistică, nu doar ca un ideal, ci ca un obiectiv realizabil prin metode specifice.

Rezumatele lucrărilor esențiale precum **„CALITĂȚI PSIHOLOGIC-SUFLETEȘTI ALE PROFESIONISTULUI ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ UMANISTĂ”** aprofundează dimensiunea personală și etică a practicii, evidențiind atributele interioare indispensabile unui profesionist eficient - empatia, autenticitatea, spiritualitatea și capacitatea de a

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

construi relații de încredere, toate esențiale într-o abordare neo-umanistă.

Nu în ultimul rând, includerea **rezumatului** lucrării în limba engleză, **„HUMANISTIC SOCIAL WORK - THE THIRD WAY/ FORCE IN THEORY, PRACTICE AND POLITICS: Core Qualities, Skills and Conducts of the Practitioner”**, confirmă anvergura internațională a viziunii, poziționând asistența socială umanistă ca o a treia forță distinctă și influentă în dezbaterile globale privind direcția profesiei, o forță care prefigurează conceptele neo-umaniste.

A doua parte a volumului, intitulată **„CĂRȚI CU CAPITOLE SAU SECȚIUNI DIN SFERA ASISTENȚEI SOCIALE - REZUMATE”**, extinde aria de aplicabilitate a **neo-umanismului** dincolo de limitele stricte ale asistenței sociale, demonstrând caracterul său transversal și universal. Aici sunt prezentate **rezumate** ale unor lucrări care explorează legături interdisciplinare profunde, evidențiind cum gândirea, viziunea și metoda neo-umanistă poate iriga și îmbogăți diverse domenii ale științelor și practicilor socio-umane, inclusiv sfera asistenței sociale.

Rezumatul cărții **„PERSONOLOGIE UMANISTE: O teorie umanist-ontologică a persoanei și personalității. Aplicații în terapie, asistență socială, educație, management și artă”**, prezintă în fapt elementele centrale ale unei teorii ontologice a persoanei și personalității cu aplicații directe și inovatoare în diverse domenii precum psihologia, sociologia, pedagogia, asistența socială și

managementul. Această carte subliniază capacitatea umanismului personalist de a oferi cadre conceptuale unificatoare, ce integrează și perspectiva comunitară și culturală.

Tot în această a doua parte, un **rezumat** aprofundat al relației dintre dezvoltarea personală și cea comunitară, sub titlul **„PERSONAL DEVELOPMENT VERSUS COMMUNITY DEVELOPMENT: The Dual Humanistic Approach to the Relation between Person and Community”**, explorează dinamica complexă dintre individ și colectivitate, argumentând că dezvoltarea autentică a societății este inseparabilă de creșterea individuală și de implicarea civică. De asemenea, **rezumatul** lucrării **„PERSONAL DEVELOPMENT STARTS IN CHILDHOOD: How to Educate the Child Through Personal Development for a Successful Adulthood”** subliniază importanța fundamentală a perioadei copilăriei în modelarea unui adult echilibrat și împlinit, propunând strategii educaționale centrate pe dezvoltarea integrală a copilului în contextul său social, și integrarea lui socială la maturitate.

Rezumatele titlurilor precum **„THE HUMANISTIC APPROACH IN PSYCHOLOGY&PSYCHOTHERAPY, SOCIOLOGY&SOCIAL WORK, PEDAGOGY&EDUCATION, MANAGEMENT AND ART”** și **„PHILOSOPHIE HUMANISTE : Idées, Valeurs, Orientations, Mouvements et Méthodes Humanistes en Philosophie, Science, Société et Pratiques Sociales”** confirmă acest demers integrativ și pluridisciplinar, ilustrând impactul vast al

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

gândirii, metodei și filosofiei umaniste/ neo-umaniste, inclusiv în sfera asistenței sociale.

În cele din urmă, **PARTEA A III-A** reunește o selecție bogată de **REZUMATE ALE UNOR ARTICOLE DIN SFERA ASISTENȚEI SOCIALE**, apărute în publicații de specialitate cu recunoaștere academică. Aceste **rezumate** aprofundează teme specifice, ilustrând aplicabilitatea și finețea abordării umaniste/ neo-umaniste în sfera teoriei, practicii și politicii asistenței sociale.

De la rezumatul articolului „**DIMENSIUNEA IDEOLOGICO-DOCTRINARĂ A ASISTENȚEI SOCIALE: Teoria, metoda și practica asistenței sociale contemporane - între modelul etic-religios și modelul neo-umanist**”, rezumatul articolului „**ROLUL FILOSOFIEI ÎN FORMAREA PROFESIONALĂ ȘI EFICACITATEA INTERVENȚIEI ASISTENTULUI SOCIAL**”, până la rezumatele lucrărilor „**SPECIFICUL MANAGEMENTULUI EFICIENT ÎN DOMENIUL ASISTENȚEI SOCIALE**” și „**ABORDĂRI ȘI METODE UMANISTE ȘI NEO-UMANISTE ÎN MANAGEMENTUL ORGANIZAȚIILOR DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ**”, aceste texte oferă o bază solidă pentru o practică bine documentată din punct de vedere teoretico-metodologic.

Rezumatele lucrărilor „**PERSPECTIVA UMANISTĂ ASUPRA INTERVENȚIEI ȘI SCHIMBĂRII ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ COMUNITARĂ**”, „**PARADIGMA UMANISTĂ A ASISTENȚEI SOCIALE**”, „**TULBURĂRILE**

**DEZVOLTĂRII SOCIALE ȘI EMOTIIONALE ALE
COPILULUI INSTITUȚIONALIZAT”** și
**„PERSPECTIVA UMANISTĂ ASUPRA
CLIENTULUI ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ”**
evidențiază modalități concrete de intervenție
centrate pe demnitatea și potențialul uman în
contextul social și cultural, oferind soluții practice
pentru provocările complexe din asistența socială, de
la nivel micro până la nivel macro.

În esență, noi considerăm, că această compilație
amplă și riguroasă de **rezumate**, intitulată
„ASISTENȚĂ SOCIALĂ NEO-UMANISTĂ”, poate
deveni o resursă de neprețuit pentru studenți,
practicieni, cercetători și oricine este interesat de o
abordare profund umană și etică în sprijinirea
indivizilor și a comunităților, atât cu scop de ajutor,
cât și de reabilitare, emancipare și integrare socială.
Lucrarea este o mărturie vie a angajamentului ferm
pentru o asistență socială centrată pe **demnitatea
umană**, pe **valorizarea intrinsecă** a fiecărei
persoane, pe **potențialul de creștere** și pe aspirația
legitimă către o viață autonomă, împlinită și fericită.
Ea reconfirmă importanța fundamentală a **teoriei
umaniste și neo-umaniste** în modelarea unei
profesii cu adevărat transformativă și relevante
pentru societatea contemporană/

Ca o secțiune ce funcționează **în loc de concluzii**,
lucrarea de față aduce în atenție -- revizuită și
actualizată -- o parte/ un rezumat a/ al secțiunii
Concluzii/ Propuneri din volumul **Știință, filosofie
și umanism în asistența socială : de la modelul
Pasiv-Sociologist la modelul Proactiv-**

Multidisciplinar și de la "Asistent" Social la "Profesionist" Social, Lumen, 2025. Acestea secțiune subliniază imperativul de a depăși mentalitatea tradițională, adesea pasivă, care tinde să limiteze asistentul social la un simplu executant. În schimb, se pledează pentru transformarea acestuia într-un **profesionist proactiv**, un agent al schimbării capabil să integreze, în viziune umanistă complexă, cunoștințe din diverse domenii. Propunerea conceptului **Asistență Socială Complexă și Bazată pe Cunoaștere Multidisciplinară și Schimbare** ar putea marca și debutul consacrării unei noi paradigme, a schimbării, integrării și normalizării. depășindu-se astfel modelul pasivist și „asistențial” dominant în spațiul românesc contemporan. Această tranziție ar trebui să se reflecte și într-o redefinire curriculară în educația și formarea specialiștilor din domeniu. Evidențiem acolo faptul că ar fi utilă și o dezbatere serioasă privind și modificarea denumirii profesiei, a termenului „asistent social”. Pe lângă considerentele legate de demnitatea profesiei, de simplu „asistent”, acest termen reflectă în prezent prea puțin complexitatea și varietatea activităților pe care le desfășoară un specialist în domeniu. Prin urmare, și în această lucrare, sugerăm adoptarea titlaturii de **„Profesionist Social”**.

Volumul de față conține în finalul acestuia și o rezumată bibliografie, fiind selectate și expuse unele dintre principalele titluri bibliografice care au ajutat la realizarea lucrărilor ale căror rezumate au fost incluse aici.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

PARTEA I
CĂRȚI DIN SFERA
ASISTENȚEI SOCIALE -
REZUMATE

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Știință, filosofie și umanism în asistența socială: de la
modelul pasiv-sociologist la modelul proactiv-
multidisciplinar și de la „asistent” social la
„profesionist” social / 14

Asistență socială umanistă: de la subzistență și
îngrijire la reabilitare umană și fericire / 30

Filosofie și asistență socială: fundamente, modele și
surse filosofice pentru o asistență socială umanistă /
40

Teoria fericirii în asistența socială: de la
managementul îngrijirii la managementul fericirii /
48

Calități psihologic-sufletești ale profesionistului în
asistența socială umanistă / 58

Humanistic Social Work - The Third Way/ Force in
Theory, Practice and Politics. Core Qualities, Skills
and Conducts of the
Practitioner / 65

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

**ȘTIINȚĂ, FILOSOFIE
ȘI UMANISM
ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ**
***De la modelul pasiv-sociologist
la
modelul proactiv-
multidisciplinar
și de la „asistent” social
la „profesionist” social***

ISBN 978-973-166-638-9364

Anul publicării: 2025

Pagini: 770

Editura Științifică Lumen, Iași

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Disponibil online la adresa: [https:// edituralumen.ro/
librarie-editura-stiintifica/ stiinta-filosofie-si-umanism-
in-asistenta-sociala](https://edituralumen.ro/librarie-editura-stiintifica/stiinta-filosofie-si-umanism-in-asistenta-sociala).,

Lucrarea își propune să aducă în literatura asistenței sociale din spațiul românesc contemporan o perspectivă integrativă, multi-nivelară, filosofică, complexă și multidisciplinară asupra teoriei, practicii și politicii asistenței sociale, evidențiată, în subsecvența teoriei, practicii și politicii sociale, printr-o diversitate de modele, grupate în trei **categorii** principale: științifice, filosofice și umaniste. În *măsură* semnificativă, lucrarea înglobează idei și conținuturi din *șapte* articole ale subsemnatului publicate în Revista de Asistență Socială a Facultății de Sociologie și Asistență Socială de la Universitatea din București, publicată la Editura Polirom, respectiv:

- Dimensiunea ideologico-doctrinală a asistenței sociale. Teoria, metoda și practica asistenței sociale conteghmporane – între modelul etic-religios și modelul neoumanist, Nr. 2, 2019, pp. 103-120.
- Rolul filosofiei în formarea profesională și a eficacității intervenției asistentului social, Nr. 4, 2018, pp. 109-126.
- Perspectiva umanistă asupra intervenției și schimbării în asistența socială comunitară, Nr. 2, 2018, pp. 161-174.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

- Paradigma umanistă a asistenței sociale sau scurtă introducere în s „„ socială umanistă, Nr. 1, 2012, pp. 103-120.
- Perspectiva umanistă asupra clientului în asistența g vvCvv socială, Nr. 1-2, 2009, pp. 7-19.v Minnieyg
- Tulburări de dezvoltare socioafectivă ale copilului instituționalizat: de la obiectivul supraviețuire la obiecgtivul fericire în asistența socială a copilului, Nr. 1-2, 2008, pp. 38-62.
- Specificul managementului (eficient) în domeniul asistenței sociale, Nr. 3, 2007, pp. 28-47.

De asemenea, au fost preluate și încorporate idei și conținuturi din capitolul „Abordări și metode umaniste și neoumaniste în managementul organizațiilor de asistență socială”, din volumul colectiv *Teorie și practică în managementul serviciilor de asistență socială*, publicat la Editura Presa Universitară Clujeană, coordonat de Conf. Univ. Dr. C-V. Cormos, precum și din volumul *Teoria Fericirii în Asistența Socială* publicat în 2009 la Editura Științifică Lumen. Volumul, în întregul său, include și idei și conținuturi din rapoartele proprii de cercetare doctorală, precum și din diverse studii prezentate în cadrul unor manifestări științifice și academice. Au fost, de asemenea, încorporate și câteva fragmente și

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

idei din unele volume pe care le-am publicat prin CreateSpace Amazon. Chiar dacă volumul cuprinde idei și conținuturi din diverse studii și lucrări, acesta nu se prezintă ca o simplă colecție de texte. Este expresia unui proiect integrator, coerent și unitar, în care ideile și conținuturile preluate sunt corelate organic și în acord cu obiectivele asumate. Noua construcție își propune să contribuie la dezvoltarea unei teorii inovative de asistență socială, bazată pe o abordare/ filosofie umanistă complexă și cunoaștere științifică multidisciplinară. În acest sens, în secțiunea Concluzii, Propuneri, se lansează conceptul de **Asistență Socială Complexă și Bazată pe Cunoaștere Multidisciplinară și Schimbare**, care implică și o trecere de la un model pasiv-sociologist spre un model proactiv-multidisciplinar în teoria, practica și politica asistenței sociale din spațiul românesc contemporan. De asemenea, se subliniază necesitatea unor schimbări **substanțiale** privind statutul, instruirea, atribuțiile și denumirea practicianului tipic din domeniu. Este propusă, cu titlu de dezbateră, titulatura de „profesionist social”, orientată spre emanciparea și integrarea socială a beneficiarului, în locul celei de „asistent social”, care, prin denumire, reflectă mai degrabă o orientare spre simpla „asistență” și conservarea situației de dificultate și vulnerabilitate a beneficiarului. Denumirea „profesionist social” este prezumată a fi mult mai potrivită și acoperitoare pentru întreaga arie de activități desfășurate astăzi de asistentul social,

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

activități care includ, pe lângă cele de tip propriu-zis social, altele de tip psihologic/ psihoterapeutic, consiliere, de tip juridic, economic, managerial, cultural, și, din ce în ce mai mult, activități orientate spre schimbare, împuternicire, autonomizare și reintegrare socială. Întreaga lucrare, în structura, desfășurarea și conținutul acesteia, a fost concepută și realizată pentru a conduce către aceste concluzii și propuneri, menite să fie relevante și aplicabile contextului actual al asistenței sociale din România, care rămâne în mare parte ancorată în paradigme și practici de asistență socială pasive, asistențiale, puțin centrate pe schimbare, integrare și normalizare - practici, idei și metode moștenite din contexte istorice și socio-culturale de mult depășite și incompatibile cu cerințele, valorile și realitățile unei Români europene din secolul XXI.

În întregul său și în acord cu obiectivele asumate, lucrarea își propune să realizeze și o analiză detaliată și cuprinzătoare a asistenței sociale, nu doar ca practică, ci și ca fenomen socio-uman profund, teorie complexă și politică publică esențială. Structurată în patru părți distincte, demersul urmărește să deslușească straturile și laturile/ dimensiunile multiple ale acestui domeniu, de la fundamentele sale conceptuale până la manifestările sale cele mai nuanțate, culminând cu o înțelegere a dualității specifice umanismului românesc și impactul acesteia asupra asistenței sociale contemporane din acest spațiu.

Prima parte a lucrării, **Asistența socială ca fenomen socio-uman și ca teorie, practică și politică subsecvente teoriei, practicii și politicii sociale. Categori, niveluri de analiză și modele teoretice - științifice, filosofice, umaniste**, servește ca o introducere esențială în universul asistenței sociale. Capitolul introductiv al acestei părți contextualizează asistența socială ca fenomen socio-uman, ancorând-o ferm în relația sa cu teoria, practica și politica socială mai largă. Apoi, Capitolul 2 aprofundează aceste conexiuni, explorând marile teme și categorii ce definesc intersecția dintre politica socială generală și specificul asistenței sociale. Sunt prefigurate în vederea abordării în părțile și capitolele următoare diverse niveluri de analiză și modele teoretice, de la cele științifice la cele filosofice și umaniste, punând bazele unei înțelegeri multidimensionale a disciplinei.

Partea a II-a, **Știință și multidisciplinaritate științifică în teoria, practica și politica asistenței sociale. Modele științifice în teoria, practica și politica socială și în teoria, practica și politica asistenței sociale - modelul psihologic, modelul psihosociologic/ microsociologic și modelul sociologic/ macrosociologic**, se concentrează pe dimensiunea științifică a asistenței sociale. Introducerea în această parte evidențiază importanța abordării multidisciplinare. Capitolul 3 examinează rolul științei și al modelului științific în teoria, practica și politica socială și a asistenței sociale,

detaliind disciplinele, nivelurile de analiză și modelele aferente. Urmează capitole dedicate unor modele științifice fundamentale: Capitolul 4 abordează psihologia și modelul psihologic, Capitolul 5 se concentrează pe psihosociologie și microsociologie, iar Capitolul 6 explorează sociologia și macrosociologia, fiecare analizând impactul acestora asupra teoriei, practicii și politicii asistenței sociale.

Partea a III-a, **Filosofie și doctrină în asistență socială. Filosofii, idei, doctrine filosofice și modele doctrinal-filosofice în teoria, practica și politica socială și în teoria, practica și politica asistenței sociale - modelul filosofic tradițional și religios, modelul filosofic sistemico-structuralist, critic și radical, modelul filosofic umanist**, explorează dimensiunea filosofică a asistenței sociale. Introducerea în această parte pregătește terenul pentru o analiză aprofundată a influențelor filosofice. Capitolul 7 detaliază rolul filosofiei, al nivelului filosofic de analiză și al modelului filosofic în asistența socială, prezentând diverse orientări și forme de intervenție. Capitolul 8 se apleacă asupra filosofilor și ideilor contemporane de sorginte clasică/conservatoare/religioasă, evidențiind impactul acestora asupra asistenței sociale tradiționale și religioase. În contrast, Capitolul 9 investighează filosofile și ideile de sorginte modernă raționalistă, sistemico-structuralistă și criticistă, arătând cum acestea au modelat o asistență socială sistemică, structurală, critică și radicală.

Partea a IV-a, **Umanism și cultură în asistența socială. Modele umaniste în teoria, practica și politica socială și în teoria, practica și politica asistenței sociale - modelul umanist-personalist, modelul umanist-existențial/ existențialist, modelul umanist-etic/ cultural, modelul umanist-feminist, modelul umanist-tehnologic, modelul neoumanist, modelul umanist-dual**, reprezintă punctul culminant al lucrării, focalizându-se pe dimensiunea umanistă și culturală. Introducerea în această parte subliniază rolul esențial al umanismului în modelarea asistenței sociale. Capitolul 10 definește umanismul, cultura și umanismul social, explorând diverse modele social-umaniste: personalist, existențialist, etic și cultural, feminist, tehnologic, neoumanist și, crucial, dualist. Capitolele următoare detaliază aceste modele: Capitolul 11 se concentrează pe umanismul personalist și asistența socială centrată pe persoană/ client. Capitolul 12 analizează umanismul existențial/ existențialist și asistența socială centrată pe situație/ contextul socio-uman. Capitolul 13 abordează, într-o manieră integrată, umanismul etic/ cultural, umanismul feminist, umanismul tehnologic și neoumanismul/ umanismul integral. Punctul culminant al întregii lucrări este Capitolul 14, Umanismul dual și modelul umanist-dual în teoria, practica și politica socială și în teoria, practica și politica asistenței sociale (în spațiul est-european – și românesc – contemporan). Aici se reia și se dezvoltă teza centrală a dualității umanismului și

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

culturii românești, așa cum a fost analizată prin prisma operelor unor **personalități** marcante din spațiul românesc.

Lucrarea demonstrează că înțelegerea acestei dualități complexe, marcată de tensiuni, antagonisme și disfuncționalități între un umanism secular/ progresist și unul conservator/ religios, este esențială pentru a decoda realitatea socială românească. Din această înțelegere profundă a dualității și a modului în care ea generează atât sinergii, cât și frâne în dezvoltarea socială, rezultă conceptul fundamental de **Asistență Socială Complexă și Bazată pe Cunoaștere Multidisciplinară**. O astfel de abordare transcende viziunile fragmentate, integrând perspectivele diverse și adesea contradictorii ale modelelor științifice, filosofice și umaniste analizate pe parcursul lucrării. Această necesitate atrage, la rândul său, redefinirea fundamentală a rolului, statutului și chiar a denumirii profesionistului tipic din asistența socială românească contemporană. El nu mai poate fi un simplu executant, ci devine un arhitect al intervenției sociale, un integrator de cunoștințe din multiple domenii, un facilitator al dialogului între viziuni diverse și, mai presus de toate, un catalizator al coeziunii într-o societate marcată de dinamica acestor dualități profunde și, pe alocuri, conflictuale. **În** scopuri relative la specificul sistemului de valori și practici de asistență socială din spațiul românesc contemporan, lucrarea de față se avântă, așadar, și într-o explorare profundă a sistemului de valori și

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

practici sociale din România contemporană, operând cu o teză ce poate genera dezbateri aprinse, însă productive, privind identitatea națională, umanismul, cultura și sistemul de valori sociale în spațiul românesc contemporan. Premisa centrală este că atât umanismul, cât și cultura românească, sunt intrinsec duale, iar această dualitate nu este o simplă coincidență temporală/ istorică sau evenimentială, ci o caracteristică fundamentală ce se răsfrânge în mod coerent asupra întregului spectru social, inclusiv în asistența socială. Această dualitate fundamentală nu ar trebui să fie înțeleasă doar ca o simplă coexistență sau un echilibru, ci mai degrabă ca o sferă de tensiuni constante, uneori productive, alteori profund disfuncționale. Este o sinteză subtilă, modelată de meandrele istoriei, de poziția geografică, la răscruce de drumuri și la intersecția a două mari influențe/ imperii culturale. Aici, tradiția se luptă adesea cu modernitatea, specificul autohton se ciocnește de universal, iar spiritualitatea se împletește, nu fără dificultate, cu pragmatismul material. Mai mult, în această matcă duală se regăsește adesea și o tensiune definitorie între un umanism secular și progresist, orientat spre raționalitate, autonomie individuală și inovație socială, și un umanism conservator și religios, ancorat în tradiție, valorile creștine și o viziune organică asupra comunității. Această interacțiune constantă, marcată de antagonisme și disfuncționalități, este cea care dă naștere complexității și, uneori, impasurilor ce definesc

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

manifestările culturale și sociale din România. Aceste frici, suspiciuni și lupte pentru supremație ideologică pot deveni adevărate frâne în calea dezvoltării și coeziunii sociale. Pentru a valida această teză posibil contestabilă din toate părțile, lucrarea se apleacă asupra operelor unor personalități românești de anvergură, a căror viziune reflectă, fiecare în felul său, această dualitate intrinsecă și, implicit, antagonismele pe care le generează.

De la **Titu Maiorescu** și **Mihai Eminescu**, ale căror polemici și creații surprind nu doar tensiunea dintre raționalismul critic și lirismul romantic, ci și clivajul profund dintre deschiderea spre valorile europene și apărarea, uneori rigidă, a specificului național, adesea impregnat de o religiozitate profundă, care a generat dezacorduri și blocaje intelectuale.

Apoi, **Ion Heliade Rădulescu** a navigat între iluminism și o mistică națională, ilustrând efortul de a construi o societate modernă pe fundamente tradiționale, efort marcat însă de conflicte și rezistențe la schimbare.

Constantin Rădulescu-Motru și **Lucian Blaga** ne oferă perspective filosofice asupra individului și comunității, a modernității și a mitului, explorând dialectica dintre rațiune și intuiție, adesea cu un subtext puternic legat de raportul dintre spiritualitate și secularism, unde lipsa de dialog autentic a produs rupturi.

Dumitru Stăniloae, prin teologia sa, pătrunde în profunzimile relației dintre transcendent și imanent, oferind o perspectivă esențială a umanismului religios care a influențat profund gândirea românească, dar care, uneori, a intrat în conflict cu tendințele laicizante, generând polarizări. În zilele noastre,

Gabriel Liiceanu și **Andrei Pleșu** continuă, prin eseistica lor, dialogul despre valorile democratice, libertate și responsabilitate, confruntând adesea moștenirea comunistă cu aspirațiile post-decembriste, aducând în prim-plan o reflecție asupra eticii și valorilor ce transcende simplele clivaje politice, dar care, în anumite contexte, a evidențiat incapacitatea de a construi punți între viziuni diferite.

Horia Roman Patapievici contribuie la dezbaterea identității europene și românești, explorând tensiunile dintre culturi și valori, adesea dintr-o perspectivă ce articulează o formă de conservatorism cultural care, în spațiul public, a fost percepută ca antagonică progresului. Nu în ultimul rând,

Constantin Brâncuși și **George Enescu**, prin arta lor universală, demonstrează cum specificul românesc poate transcende granițele, îmbinând măiestrit tradiția populară cu inovația artistică de avangardă, într-o sinteză ce depășește clivaje ideologice, dar a căror receptare a fost, pe alocuri, marcată de neînțelegeri sau rezistențe din cauza lipsei de viziune deschisă.

Și, desigur, **Răzvan Teodorescu** și **Mircea Cărtărescu** ne poartă, prin istoricul cultural și, respectiv, literatura lor, prin straturi adânci ale memoriei și identității, adesea marcate de coexistența realului cu imaginarul, a istoriei cu ficțiunea, explorând teme care ating atât aspecte ale libertății individuale (asociate cu progresismul), cât și rădăcinile culturale (specifice conservatorismului), iar opțiunile lor au generat, la rândul lor, dezbateri aprinse și disensiuni.

Prin această analiză amănunțită a operei acestor figuri marcante, lucrarea își propune să reveleze nu doar existența acestei dualități, ci și modul în care ea modelează, în mod dinamic și uneori imperceptibil, sistemul de valori, practicile sociale și chiar felul în care asistența socială este gândită și aplicată în România de astăzi. Din înțelegerea profundă a acestor tensiuni și a antagonismelor rezultate din dualitatea culturală și umanistă românească, se naște necesitatea imperioasă a unui concept de **Asistență Socială Complexă și Bazată pe Cunoaștere Multidisciplinară și Schimbare**. O astfel de abordare ar transcende viziunile fragmentate, integrând perspectivele diverse și adesea contradictorii pentru a oferi soluții adaptate realității complexe. Această necesitate atrage, la rândul său, redefinirea fundamentală a **rolului, statutului și denumirii profesionistului tipic din asistența socială românească contemporană**, transformându-l dintr-un simplu "asistent", furnizor

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

de servicii, într-un integrator de cunoștințe, un agent al schimbării și reintegrării sociale, un facilitator al dialogului între diferite viziuni și un catalizator al coeziunii într-o societate marcată de dinamica adeseori disfuncțională a acestor dualități profunde.

În raport de obiectivele asumate, conținut, mesaj și propunerile avansate, cartea este adresată, în principal, următoarelor categorii de cititori:

- Profesioniștilor, voluntarilor, binevoitorilor și tuturor lucrătorilor care activează în sistemul larg al asistenței și protecției sociale;
- Studenților pregătiți/ instruiți pentru a lucra în sistemul asistenței/ protecției sociale;
- Studenților din aria largă a disciplinelor socio-umane, filosofiei (sociale) și altor domenii academice și profesionale interesate, direct sau indirect, de domeniul social;
- Cadrelor didactice care pregătesc aceste categorii de studenți;
- Cadrelor de conducere din sistemul protecției și asistenței sociale;
- Oamenilor politici, factorilor de decizie și strategiilor implicați în elaborarea și aplicarea strategiilor și politicilor de protecție și asistență socială;
- Cercetătorilor, cadrelor didactice, profesioniștilor și strategiilor preocupați de

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

edificarea unei teorii adaptate, integrative și multidisciplinare a asistenței sociale românești contemporane, precum și de denumiri/ formule adecvate pentru aceasta (vezi propunerea autorului: „Asistență Socială Complexă și Bazată pe Cunoaștere Multidisciplinară”);

- Cercetătorilor, cadrelor didactice, profesioniștilor și decidenților preocupați de problematica rolurilor, atribuțiilor și statutului „asistentului social” din România contemporană, prin orientarea spre emanciparea și integrarea socială a beneficiarilor, precum și de schimbarea denumirii profesionistului tipic, care să reflecte atribuțiile complexe și noul statut (vezi propunerea autorului: De la „Asistent” Social la „Profesionist” Social).

SCURT CUPRINS AL VOLUMULUI

În loc de prefață

Motivație / argumente / oportunitate

Despre carte. Contribuții, mulțumiri, adresabilitate

Introducere generală

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

PARTEA I

Asistența socială ca fenomen socio-uman și ca teorie, practică și politică subsecvente teoriei, practicii și politicii sociale. Categori, niveluri de analiză și modele teoretice – științifice, filosofice, umaniste

Introducere în Partea I

Capitolul 1. Asistența socială ca fenomen socio-uman și ca teorie, practică și politică subsecvente teoriei, practicii și politicii sociale

Capitolul 2. Teoria, practica și politica socială și teoria, practica și politica asistenței sociale – mari teme și categorii. Niveluri de analiză și modele teoretice – științifice, filosofice, umaniste

Referințe bibliografice, Partea I

PARTEA A II-A

Știință și multidisciplinaritate științifică în teoria, practica și politica asistenței sociale. Modele științifice în teoria, practica și politica socială și în teoria, practica și politica asistenței sociale – modelul psihologic, modelul psihosociologic/ microsociologic și modelul sociologic/ macrosociologic

Introducere în Partea a II-a

Capitolul 3. Știința și modelul științific în teoria, practica și politica socială și în teoria, practica și

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

politica asistenței sociale. Discipline, niveluri de analiză și modele aferente

Capitolul 4. Psihologia, nivelul psihologic de analiză și modelul psihologic în teoria, practica și politica socială și în teoria, practica și politica asistenței sociale

Capitolul 5. Psihosociologia și microsociologia. Nivelul psihosociologic/ microsociologic de analiză și modelul psihosociologic/ microsociologic în teoria, practica și politica socială și în teoria, practica și politica asistenței sociale

Capitolul 6. Sociologia/ macrosociologia, nivelul sociologic/ macrosociologic de analiză și modelul sociologic/ macrosociologic în teoria, practica și politica socială și în teoria, practica și politica asistenței sociale

Referințe bibliografice, Partea a II-a

PARTEA A III-A

Filosofie și doctrină în asistență socială. Filosofii, idei, doctrine filosofice și modele doctrinal-filosofice în teoria, practica și politica socială și în teoria, practica și politica asistenței sociale – modelul filosofic tradițional și religios, modelul filosofic sistemico-structuralist, critic și radical, modelul filosofic umanist

Introducere în Partea a III-a

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Capitolul 7. Filosofia, nivelul filosofic de analiză și modelul filosofic în teoria, practica și politica socială și în teoria, practica și politica asistenței sociale. Orientări/ modele doctrinal-filosofice și forme/ metode aferente în teoria, practica și politica asistenței sociale

Capitolul 8. Filosofile/ ideile contemporane de sorginte/ orientare clasică/ conservatoare/ religioasă și modelul filosofic clasic/ conservator/ religios în teoria, practica și politica socială și în teoria, practica și politica asistenței sociale. Asistența socială tradițională/ religioasă

Capitolul 9. Filosofile/ ideile de sorginte/ orientare modernă raționalistă, sistemico-structuralistă și criticistă și modelul filosofic sistemico-structuralist, critic și radical în teoria, practica și politica socială și în teoria, practica și politica asistenței sociale. Asistența socială sistemică, structurală, critică și radicală

Referințe bibliografice, Partea a III-a

PARTEA A IV-A

Umanism și cultură în asistența socială. Modele umaniste în teoria, practica și politica socială și în teoria, practica și politica asistenței sociale – modelul umanist-personalist, modelul umanist-existențial/ existențialist, modelul umanist-etic/ cultural, modelul

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

umanist-feminist, modelul umanist-tehnologic,
modelul neoumanist, modelul umanist-dual

Introducere în Partea a IV-a

Capitolul 10. Umanism, cultură, umanism social și modelul (conceptul de model) umanist (în sfera socială). Orientări/ doctrine social-umaniste și modele social-umaniste aferente – personalist, existențialist, etic și cultural, feminist, tehnologic, neoumanist, dualist. Orientări/ doctrine social-umaniste și modele social-umaniste aferente – personalist, existențialist, etic și cultural, feminist, tehnologic, neoumanist, dualist

Capitolul 11. Umanismul personalist și modelul umanist-personalist în teoria, practica și politica socială și în teoria, practica și politica asistenței sociale. Asistența socială centrată pe persoană/ client

Capitolul 12. Umanismul existențial/ existențialist și modelul umanist-existențial/ existențialist în teoria, practica și politica socială și în teoria, practica și politica asistenței sociale. Asistența socială centrată pe situație/ contextul socio-uman

Capitolul 13. Umanismul etic/ cultural, umanismul feminist, umanismul tehnologic și neoumanismul/ umanismul integral. Modelul umanist-etice/ cultural, modelul umanist-feminist, modelul umanist-tehnologic și modelul neoumanist/ umanist-integral în teoria, practica și politica socială și în teoria, practica și politica asistenței sociale

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Capitolul 14. Umanismul dual și modelul umanist-dual
în teoria, practica și politica socială și în teoria,
practica și politica asistenței sociale (în spațiul est-
european – și românesc – contemporan)

Referințe bibliografice, Partea a IV-a

Fragmentele cheie ale volumului

Epigrafele utilizate pe parcursul lucrării

Concluzii, propuneri

De la Modelul Pasiv-Sociologist la Modelul
Proactiv-Multidisciplinar. Propunere: conceptul/
formula „Asistență Socială Complexă și Bazată pe
Cunoaștere Multidisciplinară”

De la titulatura „Asistent” Social la titulatura
„Profesionist” Social

Referințele bibliografice ale volumului /
Bibliografie generală

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

ASISTENȚĂ SOCIALĂ UMANISTĂ.

***De la subzistență și îngrijire
la reabilitare umană și fericire***

ISBN: 978-1530572533

Anul publicării: 2010

Pagini: 222

CreateSpace Amazon, Seattle

Carte disponibilă la adresa:

**[https:// www.amazon.com/
Asistentă-Socială-Umanistă-
subzistentă-reabilitare/ dp/
1530572533](https://www.amazon.com/Asistentă-Socială-Umanistă-subzistentă-reabilitare/dp/1530572533)**

Volumul reprezintă o sinteză profundă a cunoștințelor, atitudinilor și experienței profesionale ale autorului în teoria și practica asistenței sociale.

Această construcție nouă, originală și unitară integrează idei, teorii și texte promovate de autor într-o serie de publicații naționale și locale, în special în perioada 2007-2010. O componentă semnificativă a materialului provine din articolele publicate de autor în Revista de Asistență Socială a Facultății de Sociologie și Asistență Socială din cadrul Universității din București, apărută la Editura Polirom. Printre acestea se numără "Perspectiva umanistă asupra clientului în asistența socială" (Nr.1-2/ 2009), unde autorul explorează abordarea individului din punct de vedere umanist, "Tulburări de dezvoltare socio-afectivă a copilului instituționalizat" (Nr.1-2/ 2008), o analiză a provocărilor copiilor aflați în sistemul de protecție, și "Specificul managementului (eficient) în domeniul asistenței sociale" (Nr.3/ 2007), o discuție despre strategiile manageriale eficiente în acest sector. De asemenea, lucrarea înglobează conceptele dezvoltate de autor în volumul "Teoria Fericirii în Asistența Socială. De la managementul îngrijirii la managementul fericirii," publicat în 2009 la Editura Lumen din Iași, care a marcat o explorare inovatoare

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

a unei perspective centrate pe bunăstare în asistența socială.

Toate aceste demersuri și lucrări converg către un numitor comun fundamental: **promovarea de către autor a unei viziuni, teorii și metodologii profund și asumat umaniste asupra asistenței sociale în ansamblul său.** Această abordare se extinde la întregul sistem de asistență socială, la definirea și înțelegerea problemei sociale, la relația cu clientul, la rolul și responsabilitățile profesionistului, precum și la întregul proces de intervenție. Acest ansamblu complex, atât la nivel epistemologic-axiologic (ceea ce este cunoscut și valorizat), cât și metodologic-praxiologic (modul de acțiune și aplicare), este denumit de autor **ASISTENȚĂ SOCIALĂ UMANISTĂ** și este promovat prin intermediul "Proiectului Asistență Socială Umanistă."

Asistența socială umanistă se caracterizează prin prioritizarea absolută, de către autor, a intereselor clientului. Acesta este perceput și abordat nu ca un caz sau o problemă, ci ca o ființă umană completă, o personalitate unică, dotată cu resurse proprii și demnitate intrinsecă. Procesul de recuperare și reabilitare se realizează prin valorificarea resurselor intrinseci ale personalității și prin consolidarea relațiilor umane contextuale, recunoscând importanța legăturilor autentice cu familia, prietenii și comunitatea. Integrarea socială este facilitată prin recunoașterea și exploatarea

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

resurselor inepuizabile ce pot fi identificate chiar și în cele mai dificile situații socio-umane. Astfel, dificultatea nu este văzută ca un impediment insurmontabil, ci ca un punct de plecare pentru creștere și dezvoltare. Prin urmare, asistența socială umanistă depășește sfera unei simple asistențe sociale centrate pe client, devenind, în esența sa, o asistență socială a micro-comunității și, mai ales, a relațiilor umane interpersonale, subliniind interconectarea profundă dintre bunăstarea individuală și rețeaua socială.

În practica comunitară, asistența socială umanistă propune, conform autorului, o depășire fundamentală a obiectivului minimalist-materialist, axat exclusiv pe asigurarea subzistenței. Persoanele aflate în dificultate nu sunt reprezentate în mod dezumanizant ca simple ființe biologice. În schimb, asistența socială umanistă propune un obiectiv și o soluție mult mai profundă: **reabilitarea umană a clientului**. Aceasta implică nu doar satisfacerea nevoilor materiale, ci și reconstrucția demnității, a autonomiei și a capacității de dezvoltare. Mai mult, vizează reabilitarea, abilitarea și dezvoltarea socio-umană a comunității (sau a familiei), recunoscând că sprijinul individual este inseparabil de consolidarea mediului social. În contextul instituțiilor speciale, asistența socială umanistă subliniază necesitatea de a muta accentul de pe simpla ocrotire și îngrijire către obiective și practici cu adevărat umanist-pozitive. Acestea includ, în mod esențial, **promovarea fericirii**

beneficiarilor, înțeleasă ca o stare de bunăstare profundă și sustenabilă. De asemenea, accentul cade pe **dezvoltarea umană și spirituală**, pe **dezvoltarea personală** în sens larg, și pe **educația și formarea pentru o viață socială autonomă**, permițând indivizilor să-și valorifice potențialul maxim și să se integreze activ în societate.

Această abordare reprezintă o invitație la o regândire fundamentală a modului în care asistența socială este percepută și practică, trecând de la un model centrat pe deficit la unul bazat pe potențialul uman.

Cartea este structurată în zece secțiuni ample, fiecare abordând o dimensiune esențială a Asistenței Sociale Umaniste, de la criticile fundamentelor clasice până la aplicațiile practice și viziunea spirituală:

Secțiunea I. Critica asistenței sociale contemporane Această secțiune inițiază demersul prin analizarea critică a **fundamentelor și modelelor epistemologice și filosofice clasice** ale teoriei și practicii în asistența socială. Autorul demontează limitările **teoriei generale a sistemelor**, ale **paradigmelor structuralist-nomotetice**, ale **abordărilor științifice radicale** și ale celor de **tip idiografic, biologist și "emoțional"**. De asemenea, sunt criticate **teoriile și sistemele/metodele clasice ale asistenței sociale**, inclusiv abordările sociologice radicale, teoria îngrijirii și

teoria atașamentului, deschizând calea pentru o nouă paradigmă.

Secțiunea II. Valori și dimensiuni umaniste în domeniile socio-umane și asistență socială. Fundamente teoretico-filosofice ale asistenței sociale (umaniste) Această parte explorează **filosofia umanistă** și "lupta" istorică a omului pentru identitate și recunoaștere epistemologică. Sunt analizate **valorile omului și ale spiritului** în gândirea filosofică, relevanța **filosofiei concretului și a realității**, culminând cu apariția unei **filosofii a omului-persoană** (existențialismul). Se detaliază apoi **psihologia umanistă**, cu critica adusă psihologiei tradiționale, ideile cruciale și personalitățile marcante, și rolul **personalității (persoanei)**. Secțiunea se încheie cu o abordare a **sociologiei umaniste**, a grupului social și a familiei din această perspectivă, punând bazele unei **asistențe sociale umaniste**.

Secțiunea III. Personalitatea/ ființa umană în teoria umanistă (umanist-ontologică) și asistență socială (umanistă) Aici, accentul cade pe înțelegerea **ființei umane** din perspectiva ontologic-existențialistă. Sunt discutate concepte precum **Ființa (umană), Ființa și Celălalt, Ființa - speranța - proiectul personal - valorile - spiritul**. Secțiunea dezvoltă apoi o **teorie/ paradigmă ontologic-umanistă a personalității**, explorând funcția crucială a trăirii ontice, premisele ontologice

ale ființei/ sufletului (organismul, mintea, subiectul, celălalt) și sferele personalității: onto-endemică, onto-afectivă (socio-empatică) și proiectiv-spirituală (spiritual-empatică). Se încheie cu analiza **funcției adaptative a personalității**, inclusiv **personalitatea empatică și dezvoltarea personală/ umană**, precum și relația dintre **unitatea personalității, fericire și adaptarea/ dezadaptarea socială**.

Secțiunea IV. Problema socială și situația de dificultate în explicație umanist-ontologică și asistența socială (umanistă) Această secțiune abordează **realitatea socială**, cu accent pe **interacțiunea socială empatică și unicitatea grupului social/ situației sociale**. Se redefineste **problema socială și situația de dificultate** dintr-o perspectivă umanist-ontologică, oferind o înțelegere mai nuanțată a provocărilor cu care se confruntă clienții.

Secțiunea V. Asistența socială umanistă - cadrul teoretic-epistemologic și conceptual-axiologic Această parte definește **necesitatea, misiunea, principiile și valorile asistenței sociale umaniste**. Este introdusă **teoria empatiei**, analizând accepțiunile, abordările și funcțiile acesteia, și subliniind rolul **personalității empatetice** ca un concept crucial. Se propune ideea de **societate compatetică** ca ideal al asistenței sociale umaniste și se aplică **empatia în asistența socială**. Un punct central este **teoria fericirii în asistența socială**, cu

o abordare ontologic-umanistă, tranziția de la teoria atașamentului la cea a fericirii și legătura dintre fericire, eficiență personală și integrare socială. De asemenea, sunt explorate **pedagogia umanistă și teoriile dezvoltării personale și sociale/organizaționale.**

Secțiunea VI. Metode ale asistenței sociale umaniste Secțiunea dedicată metodelor prezintă **strategii adoptate și adaptate din psihoterapia umanistă**, precum terapia umanistă, terapia existențială, terapia centrată pe sistemul client și metodele pozitive și apreciative. Se introduce **metoda balanței**, cu conceptul de balanță în asistența socială, onto-balanțe și aplicarea **balanței fericirii** în evaluarea și rezolvarea problemelor clientului. Sunt detaliate **ancheta socială umanistă și managementul de caz și proiectul de intervenție umanist**, trecând de la modelul social-instrumentalist la cel umanist.

Secțiunea VII. Clientul și profesionistul în asistența socială umanistă Această secțiune fundamentală analizează în profunzime **clientul în asistența socială umanistă**, contrastând reprezentarea sa clasică cu cea umanistă și identificând erorile de atribuire. Se oferă **explicații umaniste ale situației și statutului de client**, se raportează la **sistemul motivațional (piramida trebuințelor)** și se evidențiază **nevoia de fericire și demnitate a clientului**. Este prezentat **modelul**

umanist de reprezentare a clientului și a obiectivului client reabilitat. A doua parte a secțiunii este dedicată **profesionistului în asistența socială umanistă**, discutând tranziția de la "asistent social" la "profesionist social", importanța personalității și calităților empatic-umane, calitățile "umaniste", rolul empatiei, fericirii, dezvoltării umane și spirituale, și conduita profesionistului.

Secțiunea VIII. Sistemul și practica asistenței sociale umaniste Secțiunea a opta se concentrează pe **organizarea și funcționarea umanistă a sistemului, procesului și practicii asistenței sociale.** Se examinează **limitele sistemului de asistență "socială" și de "asistență" socială** și principiile și obiectivele acestuia. Se propune tranziția de la un sistem care produce asistați la unul care **reabilitează uman și reintegrează social**, cu **reabilitarea umană, fericirea și autonomizarea personală/ socială a clientului** ca obiectiv primordial. Se detaliază, de asemenea, **managementul umanist al instituțiilor rezidențiale**, cu accent pe valorile, stilul și personalitatea empatic-umană a managerului și a personalului.

Secțiunea IX. Asistență socială umanistă a familiei și copilului Această secțiune aplică principiile umaniste la **existența familială**, explorând ontologia și asistența socială umanistă a familiei, unicitatea și "personalitatea" familiei, onto-

sistemele și onto-tipologia familială, precum și funcțiile umaniste ale familiei. Se stabilesc **obiective și metode umaniste** pentru serviciile de asistență socială a familiei și copilului, cu o analiză aprofundată a **asistenței sociale umaniste a copilului din sistemul de protecție** (familie substitutivă și instituții), punând accent pe **reabilitarea/dezvoltarea umană și fericirea copilului**.

Secțiunea X. Asistență socială umanistă - o perspectivă "spirituală" Ultima secțiune introduce o dimensiune profundă, explorând **principiul integralității personale și funcția crucială a personalității spirituale/ culturale**. Se analizează **funcția holistic-emergentă și integrativă a sufletului spiritual**, și se redefineste **normalitatea și problema socială în explicație umanist-spirituală**. Se discută despre **reabilitarea umană, fericirea și adaptarea socială prin dezvoltare spirituală/ culturală**, evidențiind resursele spirituale ale personalității clientului și profesionistului. Se subliniază importanța **dezvoltării și sensibilității spirituale** ca resurse inepuizabile și se propune **dezvoltarea personală și integrarea socială prin artă, joc, știință, morală, credință/ religie**. Secțiunea se încheie cu **dimensiunile umanist-spirituale ale proiectului de intervenție și activității curente a profesionistului**.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Această carte reprezintă o resursă esențială și un apel la acțiune pentru o audiență diversă, adresându-se nu doar specialiștilor, ci tuturor celor implicați, direct sau indirect, în sprijinirea persoanelor vulnerabile și în construirea unei societăți mai empatică și mai umane:

- **Profesioniștilor din Asistența Socială:** Asistenți sociali, psihologi, sociologi, pedagogi sociali, terapeuți și toți practicienii din domeniu vor găsi în paginile acestei cărți noi perspective teoretice și instrumente practice pentru a integra dimensiunea fericirii și a umanității în intervențiile lor zilnice. Este un ghid pentru a depăși abordările strict funcționale și a se orienta spre o practică profund centrată pe bunăstarea emoțională, spirituală și integritatea ființei clientului.
- **Managerilor și Decidenților din Instituțiile de Asistență Socială:** Cartea oferă un cadru de regândire a managementului organizațional, propunând transformarea instituțiilor din simple unități administrative în medii care cultivă activ empatia, respectul profund și bucuria cotidiană. Este un apel la o „umanizare” substanțială a strategiilor manageriale și la dezvoltarea unui leadership empatic, care inspiră și valorizează atât personalul, cât și beneficiarii.
- **Studentilor la Facultăți de Asistență Socială, Psihologie, Sociologie și Științe**

Umaniste: Volumul servește ca un manual aprofundat și inovator, oferind o perspectivă originală asupra teoriei și practicii asistenței sociale. Îmbogățește curricula academică cu o abordare filosofică și psihologică a fericirii și a sufletului uman, fiind o sursă valoroasă pentru elaborarea lucrărilor de licență, masterat și doctorat, precum și pentru dezvoltarea unei gândiri critice și umaniste.

- **Cercetătorilor și Academicienilor:** Prin propunerea unei "teorii a fericirii în asistența socială" și prin explorarea aprofundată a psihologiei sufletului, a ontologiei umane și a relațiilor interpersonale, cartea deschide noi direcții de cercetare interdisciplinară. Aceasta stimulează dialogul între asistență socială, filosofie, psihologie, sociologie și alte domenii umaniste, contribuind la avansul cunoașterii în științele sociale.
- **Factorilor de Decizie Politică și Legislatorilor:** Lucrarea subliniază imperativul unor politici publice care să depășească simpla asigurare a subzistenței și să vizeze activ starea de bine sufletească, demnitatea și fericirea categoriilor vulnerabile. Este un instrument puternic de conștientizare și un argument solid pentru investiții în programe sociale cu un impact emoțional și spiritual profund, care să reconstruiască umanitatea și speranța.

- **Familiilor și Îngrijitorilor Persoanelor Vulnerabile:** Oferind o viziune care transcende boala, dizabilitatea sau vârsta, cartea poate inspira familiile și îngrijitorii să vadă dincolo de provocări și să caute modalități autentice de a cultiva bucuria, sensul și conexiunea în viața celor pe care îi sprijină. Le oferă perspective pentru a recunoaște și valoriza resursele intrinseci ale persoanei asistate.
- **Publicului Larg Interesat de Umanism, Etică și Dezvoltare Personală:** Prin mesajul său profund umanist despre dreptul inalienabil la fericire în orice condiție, cartea rezzonează cu oricine este preocupat de binele comun, de valorile etice, de responsabilitatea socială și de construirea unei societăți mai juste, mai compasive și mai umane.

În esență, această carte se adresează oricui crede cu adevărat că demnitatea umană implică nu doar satisfacerea nevoilor de bază, ci și dreptul inalienabil la bucurie, la sens și la o viață trăită cu împlinire, indiferent de vulnerabilitățile sau provocările cu care ne confruntăm. Este un manifest puternic pentru o asistență socială transformatoare, care nu doar repară rănilor, ci și reconstruiește speranța, redefinind profund modul în care privim și sprijinim ființa umană.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

FILOSOFIE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

***Fundamente, modele și
surse filosofice pentru o
asistență socială umanistă***

ISBN-13: 978-154813341

Anul publicării: 2014

Pagini: 432

CreateSpace Amazon, Seattle

Disponibilă la adresa:

<https://www.amazon.com/Filosofie-Asistenta-Sociala-Fundamente-filosofice/dp/1548133418>

Nu se poate construi o teorie, o axiologie, o metodologie sau o practică riguroasă și

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

profundă a asistenței sociale - indiferent de orientarea sa, fie ea tradițională, critică sau umanistă - fără a se raporta constant, conștient și argumentat la terminologia și la cadrul conceptual oferit de **filosofie**. Este nu doar necesară, ci și extrem de utilă o definire și o fundamentare a asistenței sociale din perspectivă filosofică. Acest demers cuprinde atât conceptul general de asistență socială, cât și aspecte esențiale precum rațiunea sa de a fi, misiunea profundă a domeniului, specificul său teoretic, originile, valorile intrinseci, orientările, metodele și practicile ce definesc întregul sistem operațional și instituțional.

În acest cadru vast, este crucial să analizăm contribuția substanțială a subdomeniilor filosofice și științifice care alimentează asistența socială. Fără îndoială, în prim-plan se află **filosofia omului și a ființei umane**, adică **filosofia persoanei**, cu accent pe dimensiuni precum **libertatea, responsabilitatea, autodeterminarea, demnitatea, creativitatea, unicitatea și aspirația către fericire**. Toate acestea sunt vitale pentru o înțelegere integrativă și profundă a ființei umane, văzută ca subiect central al intervenției sociale. De asemenea, științele sociale cu rădăcini filosofice - precum psihologia, sociologia, istoria și pedagogia - contribuie semnificativ la articularea unei perspective coerente asupra omului aflat în dificultate sau vulnerabilitate, susținând un discurs profesionist și etic în practica asistenței sociale. O prioritate în

această abordare devine, așadar, conturarea și definirea, dintr-o perspectivă ideologică, teleologică și axiologică, a problematicii filosofice esențiale a domeniului: **necesitatea, misiunea și obiectul practicii în asistența socială**. Aceasta conduce la o înțelegere mai amplă a problematicii sociale, care nu poate fi redusă la o simplă funcție de reglaj instituțional sau administrativ. Dimpotrivă, ea trebuie privită ca o expresie a unei crize umane profunde, de natură existențială.

Astfel, vulnerabilitatea, reziliența, situațiile de risc și de dificultate nu sunt doar probleme sociale în sens restrâns; ele sunt, înainte de toate, expresii ale unor realități umane, ale unor crize de identitate, sens, apartenență sau valorificare de sine. Din această perspectivă, obiectul evaluării și intervenției în asistența socială depășește disfuncțiile sociale exterioare, incluzând realități profunde precum suferința, trauma, nefericirea, sentimentul de eșec, neîmplinirea personală, dramele individuale și colective, pierderea, durerea, separarea, dezrădăcinarea, neadaptarea, singurătatea, dezumanizarea prin degradare morală sau spirituală, dezumanizarea prin tehnologizare excesivă, stagnarea dezvoltării personale și psihologice – atât la nivel individual, cât și comunitar. În acest context, rolul fundamental al **filosofiei umaniste** devine evident, în special prin cele două mari orientări ale sale: direcția **fenomenologic-existențială** și cea **spiritual-culturală**. Acestea fundamentează atât teoretic, cât și

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

axiologic, necesitatea și validitatea unei **ASISTENȚE SOCIALE UMANISTE**, orientată spre înțelegerea profundă a ființei umane, a demnității acesteia și a nevoii de împlinire într-un cadru comunitar solidar și etic. Designul general, tematica, structura conținutului și selecția bibliografică a acestei lucrări au fost concepute într-o manieră integratoare. Ele urmăresc să servească atât nevoile comunității academice – studenți, profesori, cercetători din domeniile filosofiei, asistenței sociale, psihologiei, sociologiei etc. – cât și pe cele ale comunității profesionale, formată din asistenți sociali, psihologi, terapeuți, educatori, îngrijitori, asistenți maternali sau personali, voluntari, cadre medicale, juriști, economiști, manageri și alți specialiști implicați în sfera serviciilor sociale. Această dublă adresare reflectă convingerea profundă că, pentru a fi eficientă, etică și sustenabilă, asistența socială trebuie să fie construită pe o bază filosofică solidă, care să integreze cunoașterea științifică, reflecția critică și angajamentul uman autentic.

Această lucrare amplă este structurată în câteva secțiuni, dar interconectate, fiecare aducând o contribuție esențială la fundamentarea și înțelegerea unei asistențe sociale centrate pe om, pe esența sa suflească și pe contextul său existențial.

Secțiunea, „Filosofia Asistenței Sociale. Asistența Socială Umanistă – A Treia Cale. O Paradigma Umanist-Contextualistă”, ne introduce în esența

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

asistenței sociale umaniste. Aici, autorul argumentează că este imperios necesar să privim asistența socială dintr-o perspectivă **existențial-contextualistă**, în opoziție cu o abordare strict nomologic-structuralistă. Aceasta înseamnă că nu putem înțelege omul sau problemele sale fără a lua în considerare întregul său context socio-uman și cultural. Se subliniază rolul comunității, în special al unei **comunități compătetice** – unde relațiile sunt ghidate de empatie și compasiune – și al elementelor culturale, religioase și morale, ca factori esențiali în definirea bunăstării individuale. Mai departe, cartea explorează cum problematica socială, dar și clientul însuși, sunt profund influențați de acest context, și cum nevoile lor, dincolo de cele materiale, sunt adesea socio-umane și culturale. Astfel, practica asistenței sociale umaniste dobândește dimensiuni existențial-umaniste, iar contextul devine o resursă și o valoare crucială. Nu în ultimul rând, acest volum insistă asupra calităților „culturale” și prosoziale ale practicianului – un aspect vital pentru a interacționa eficient și etic cu o diversitate de contexte umane.

Secțiunea, „Ființa Umană, Persoana și Personalitatea - Categori, Valori și Resurse Cruciale în Asistența Socială Contemporană”, ne provoacă să regândim conceptele fundamentale de **ființă umană, persoană și personalitate**, scoțând în evidență contribuția inestimabilă a perspectivei **fenomenologic-umaniste**. Volumul se opune viziunilor non-umaniste, care pot reduce omul la o

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

simplă entitate biologică sau la un set de comportamente. În schimb, se pune accent pe **libertatea, autodeterminarea, dezvoltarea și empowermentul** ca drepturi și aspirații inerente ale fiecărei persoane. Se analizează în profunzime conceptul de personalitate prin prisma personologiei umaniste, care vede individul ca pe o entitate unică, capabilă de auto-actualizare. În esență, acest volum ne amintește că, pentru asistența socială umanistă, ființa umană, persoana și personalitatea nu sunt doar concepte teoretice, ci valori, categorii de analiză și, mai ales, **resurse cruciale** în orice demers de ajutor. Clientul este privit în integralitatea sa, ca o ființă umană cu un potențial imens.

Secțiunea, „Filosofie și Asistență Socială Umanistă. Comunitatea, Problema Socială și Situația de Dificultate în Asistența Socială Umanistă - O Paradigma Umanist-Ontologică”, aprofundează legătura dintre filosofie și asistența socială, explorând în mod specific **comunitatea și problema socială** dintr-o **paradigmă ontologic-umanistă**. Cartea începe prin a stabili fundamentele filosofice ale asistenței sociale umaniste, ancorate în curente precum existențialismul și fenomenologia. Apoi, introduce conceptul de **onto-sistem comunitar**, unde comunitatea nu este doar o sumă de indivizi, ci o „ființă” colectivă cu propriile sale instituții, resurse și practici. Se detaliază **normalitatea și funcționalitatea** comunității prin prisma dezvoltării sale ontologic-umane și compative, insistând pe

coerența culturală, morală și instituțională. Aceste principii sunt extinse apoi la nivelul familiei, al localității și al societății, dar și la nivelul instituțiilor de asistență socială rezidențială, argumentând că toate acestea trebuie să funcționeze ca spații de creștere și împlinire umană.

Secțiunea, „Adaptarea și Integrarea Social/ Uman-Ontologică a Persoanei/ Copilului (în Dificultate) în Familia (Comunitatea) Substitutivă”, se concentrează pe provocările integrării. Pornind de la concepte din **ontologia socială**, cum ar fi existențialismul, sociologia interpretativă, contextualismul, interacționismul și constructivismul social, volumul explorează modul în care realitățile sociale sunt construite și cum ele influențează existența individuală. Se introduce conceptul de **sociologie umanistă** ca disciplină autonomă, dedicată înțelegerii profunde a omului în societate. Un punct central este analiza **rupturii social-ontologice** pe care o suferă un copil la separarea de familia naturală și a procesului complex de adaptare și integrare în familia substitutivă. Se discută atât dimensiunile social-ontologice, cât și cele psihologic-ontologice ale acestei integrări, cu un accent pe **grupul familial ca onto-sistem** și pe **comunitatea compatetică familială**. Se explorează și problematica privind **sufletul copilului**, considerându-l un fundament al personalității sale unice și integrale. În cele din urmă, sunt abordate problemele și tulburările de adaptare, oferind explicații social-ontologice pentru dificultăți

precum incongruența onto-sistemelor, efectele traumei și devierile în dezvoltarea sufletului. Volumul se încheie cu principii practice pentru asistența socială umanistă a copilului aflat în dificultate.

Ultima secțiune, „Problema și Managementul Fericirii în Asistența Socială Umanistă a Copilului”, aduce în prim-plan o temă adesea neglijată în asistența socială: **fericirea**. Cartea argumentează că fericirea este un obiectiv central și un drept al copilului în contextul asistenței sociale umaniste. Se analizează problemele și obiectivele în administrarea serviciilor pentru copii, subliniind necesitatea de a depăși o abordare pur administrativă. Secțiunea oferă **fundamente filosofic-psihologice** pentru o teorie umanist-spirituală a fericirii, afirmând că **sufletul** este fundamentul psihologic-personal al fericirii autentice. Se introduce conceptul de **formațiune și balanță a fericirii**, sugerând că fericirea este un proces dinamic, nu o stare pasivă. Un aspect esențial este legătura profundă dintre **iubire, atașament, empatie și compasie** ca produse ale dezvoltării sufletești și ca elemente constitutive ale fericirii. În final, volumul propune principii și soluții concrete pentru practica și **managementul fericirii** în asistența socială a copilului, introducând un concept inovator: **managementul empatic-uman**, care pune accent pe bunăstarea emoțională și spirituală a tuturor celor implicați. Această serie de volume construiește o viziune cuprinzătoare și profundă a asistenței sociale, transformând-o dintr-un simplu set

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

de proceduri într-o artă a înțelegerii și a sprijinului uman, ancorată în cele mai înalte valori ale demnității și fericirii.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

**TEORIA FERICIRII
ÎN
ASISTENȚA SOCIALĂ**

***De la managementul
ingrijirii la managementul
fericirii***

ISBN: 978-973-166-131-5

Anul publicării: 2009

Pagini: 200

Editura Științifică Lumen, Iași

Carte disponibilă la adresa:

[https:// edituralumen.ro/ librarie-editura-stiintifica/
teoria-fericirii-in-asistenta-sociala-de-la-
managementul-ingrijirii-la-managementul-fericirii-
petru-stefaroi-2/](https://edituralumen.ro/librarie-editura-stiintifica/teoria-fericirii-in-asistenta-sociala-de-la-managementul-ingrijirii-la-managementul-fericirii-petru-stefaroi-2/)

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Cartea aduce în centrul reflecției o întrebare profundă și adesea neglijată: **au dreptul la fericire cei mai vulnerabili dintre noi?** Răspunsul este, desigur, pozitiv, însă întrebarea este: Trebuie să constituie aceasta și un obiectiv, o preocupare și o activitate a serviciilor de asistență socială? Copiii instituționalizați sau abandonati, persoanele cu dizabilități, vârstnicii singuri, bolnavii cronici sau terminali – toți cei care devin, într-un fel sau altul, „clienți” ai sistemului de protecție socială – sunt adesea priviți prin prisma problemelor lor economice și sociale, a dependenței, a deficitelor sau a patologiei. În această carte, li se recunoaște însă o calitate fundamentală: sunt ființe care au nu doar nevoie de sprijin, ci și dreptul profund de a căuta și trăi, inclusiv prin contribuția serviciilor de asistență socială, o formă de fericire, oricât de fragilă sau atipică ar fi ea.

Fericirea nu este văzută ca un privilegiu al celor sănătoși sau apti, ci ca o condiție umană posibilă chiar și în cele mai grele contexte, cu condiția să existe un sprijin care să nu se limiteze la supraviețuire, ci să vizeze starea de bine sufletească. Lucrarea propune astfel o **extindere a responsabilității profesionale**: nu mai este suficient

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

ca sistemul să ofere hrană, adăpost, medicamente sau terapii funcționale; el trebuie să creeze spații în care oamenii să poată trăi emoții pozitive, să se simtă văzuți, auziți, importanți.

Pentru copilul aflat în dificultate, mai ales în mediul instituțional, această viziune înseamnă nu doar protecție de bază, ci și dreptul de a fi îmbrățișat, ascultat, încurajat să viseze, valorizat pentru ceea ce este, nu doar corectat pentru ceea ce îi lipsește. Pentru persoana cu dizabilități, deseori tratată cu milă sau ca o povară, **teoria fericirii oferă o perspectivă în care demnitatea, sensul vieții și relațiile autentice devin posibile, dincolo de limitările fizice sau cognitive.** Pentru vârstnici, mai ales cei izolați, vulnerabili emoțional și deseori invizibili în politicile publice, cartea redeschide ideea că bucuria, speranța și relațiile afective nu au termen de expirare și că bătrânețea poate fi o etapă trăită cu sens.

Lucrarea sugerează că **managementul instituțional trebuie să depășească rolul birocratic și funcțional.** Centrele de îngrijire, căminele pentru bătrâni, unitățile de îngrijire paliativă sau serviciile pentru persoane cu handicap ar trebui transformate în locuri vii, în care să se cultive o cultură a empatiei, a respectului profund și a bucuriei cotidiene. **Fericirea, în acest context, nu este o promisiune idealistă, ci o sumă de gesturi**

mici, de relații calde, de recunoaștere a valorii umane în orice condiție.

Clientul sistemului social nu trebuie tratat ca o problemă de gestionat, ci ca un om complet, care are nevoie nu doar de intervenție profesională, ci și de atingere emoțională, de apartenență și de sens. **Fericirea devine astfel o formă de justiție emoțională - un act reparatoriu care completează sprijinul material și juridic, redând omului nu doar drepturile, ci și umanitatea.**

Această viziune cere, desigur, o transformare profundă a modului în care sunt pregătiți profesioniștii, a modului în care sunt organizate instituțiile, dar și a felului în care societatea în ansamblu privește vulnerabilitatea. Nu mai este suficient să se intervină „corect”; este nevoie să se intervină cu suflet, cu intenția clară de a reda celor marginalizați nu doar un loc în sistem, ci și o șansă reală la bucurie.

În fond, cartea vorbește despre o formă de curaj - **curajul de a considera că și cel abandonat, bolnav, dependent sau marginalizat are dreptul să râdă, să iubească, să se simtă viu.** Este un manifest pentru o asistență socială care nu repară doar rănilor, ci și reconstruiește speranța.

Structura volumului reflectă această viziune amplă și inovatoare, ghidând cititorul prin diversele straturi ale teoriei, practicii și politicilor asistenței sociale.

Secțiunea I. Asistența socială și problema fericirii Această primă secțiune pune bazele discuției, oferind o introducere în **fundamentele teoretice și ideologice** ale asistenței sociale. Se explorează **sfera de probleme și tipologiile de clienți** ai serviciilor de asistență socială, precum și **varietatea serviciilor și instituțiilor** din domeniu. Se definește cadrul în care „problema fericirii” se înscrie ca un aspect central al misiunii asistenței sociale.

Secțiunea II. Sistemul client și nevoia de fericire Secțiunea a doua aprofundează înțelegerea **sistemului client**, trecând de la o abordare socio-instituțională la una **motivațional-psihologică**. Sunt comparate **perspectivele psihologic-subiectivă (calitativă)** și **biologic-socială (cantitativă)** asupra motivației, culminând cu explorarea detaliată a **nevoii de fericire** a beneficiarilor serviciilor de asistență socială.

Secțiunea III. De la managementul îngrijirii la managementul fericirii Această secțiune crucială propune o paradigmă nouă în **managementul asistenței sociale**. Se discută despre **managementul resurselor umane** și **managementul social** în general, pentru a sublinia **specificul managementului în asistența socială** și a argumenta **necesitatea unui management al fericirii** în instituțiile dedicate. Accentul se mută de

la simplele proceduri la crearea unui mediu propice stării de bine.

Secțiunea IV. Teoria fericirii în asistența socială Secțiunea a patra reprezintă inima cărții, dezvoltând **teoria fericirii în asistența socială**. Se justifică **necesitatea și premisele științifice** ale acestei noi teorii. Sunt analizate concepte fundamentale precum **psihologia sufletului** și **balanța afectivă** ca bază onto-personologică a sufletului. Cartea explorează **sufletul ca fundament psihologic-personal al fericirii autentice**, rolul **celuilalt, al mediului și al habitatului domestic** în formarea sufletului, precum și **instituirea sufletului ca formațiune psihologică autonomă**. Se abordează legătura dintre **suflet și dezvoltarea personală**, importanța **iubirii, atașamentului și empatiei**, precum și **tulburările de constituire/funcționare a sufletului** și efectele lor. În final, este prezentată în detaliu **formațiunea și balanța fericirii**.

Secțiunea V. Teoria fericirii și problema fericirii pentru diferite categorii de clienți Această secțiune aplică teoria fericirii la diverse categorii de beneficiari. Se analizează relația dintre **fericire, eficiență personală și integrare socială**, și se discută despre **valorificarea formativă și integrativ-proiectivă a emoțiilor pozitive și a fericirii** în contexte specifice.

Secțiunea VI. Managementul empatic-uman. Paradigme și soluții practice ale unui management al fericirii în instituțiile de asistență socială Ultima secțiune oferă soluții concrete, propunând un **management empatic-uman**. Se discută despre „**umanizarea**” **strategiilor manageriale**, tranziția de la **administrare și comandă la un management inteligent și empatic al sufletelor**, și **instituirea unui climat organizațional de tip familial**. Se subliniază importanța unui **stil și a unei personalități empatic-umane** a managerului și a întregului personal, redefinind astfel rolul leadership-ului în promovarea fericirii în instituțiile de asistență socială.

Această carte reprezintă o resursă esențială și un apel la acțiune pentru o audiență diversă, adresându-se nu doar specialiștilor, ci tuturor celor implicați, direct sau indirect, în sprijinirea persoanelor vulnerabile și în construirea unei societăți mai empatică și mai umane:

- **Profesioniștilor din Asistență Socială:**
Asistenți sociali, psihologi, sociologi, pedagogi sociali și terapeuți vor găsi în paginile acestei cărți noi perspective teoretice și instrumente practice pentru a integra dimensiunea fericirii în intervențiile lor. Este un ghid pentru a depăși abordările strict funcționale și a se orienta spre o practică centrată pe bunăstarea emoțională și spirituală a clientului.

- **Managerilor și Decidenților din Instituțiile de Asistență Socială:** Cartea oferă un cadru de regândire a managementului organizațional, propunând transformarea instituțiilor din simple unități administrative în medii care cultivă empatia, respectul și bucuria cotidiană. Este un apel la „umanizarea” strategiilor manageriale și la dezvoltarea unui leadership empatic.
- **Studentilor la Facultăți de Asistență Socială, Psihologie, Sociologie și Științe Umaniste:** Volumul servește ca un manual aprofundat, oferind o perspectivă inovatoare asupra teoriei și practicii asistenței sociale, îmbogățind curricula cu o abordare filosofică și psihologică a fericirii și a sufletului uman. Este o sursă valoroasă pentru lucrări de licență, masterat și doctorat.
- **Cercetătorilor și Academicienilor:** Prin propunerea unei "teorii a fericirii în asistența socială" și prin explorarea aprofundată a psihologiei sufletului, cartea deschide noi direcții de cercetare interdisciplinară, stimulând dialogul între asistență socială, filosofie, psihologie și sociologie.
- **Factorilor de Decizie Politică și Legislatorilor:** Lucrarea subliniază necesitatea unor politici publice care să depășească simpla supraviețuire și să vizeze starea de bine sufletească și fericirea categoriilor vulnerabile. Este un instrument de conștientizare și un

argument pentru investiții în programe sociale cu un impact emoțional profund.

- **Familiilor și Îngrijitorilor Persoanelor Vulnerabile:** Oferind o viziune care transcende boala sau dizabilitatea, cartea poate inspira familiile și îngrijitorii să vadă dincolo de provocări și să caute modalități de a cultiva bucuria și sensul în viața celor pe care îi sprijină.
- **Publicului Larg Interesat de Umanism, Etică și Dezvoltare Personală:** Prin mesajul său profund umanist despre dreptul la fericire în orice condiție, cartea rezonază cu oricine este preocupat de binele comun, de valorile etice și de construirea unei societăți mai juste și mai compasive.

În esență, această carte se adresează oricui crede că demnitatea umană implică nu doar satisfacerea nevoilor de bază, ci și dreptul inalienabil la bucurie, la sens și la o viață trăită cu împlinire, indiferent de vulnerabilitățile sau provocările cu care ne confruntăm. Este un apel la o asistență socială transformatoare, care reconstruiește speranța și redă umanitatea.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

CALITĂȚI PSIHOLOGIC-SUFLETEȘTI ALE PROFESIONISTULUI ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ UMANISTĂ

ISBN: 978-1494372767

Anul publicării: 2013

Pagini: 380

CreateSpace Amazon, Seattle

Carte disponibilă la adresa:

**[https:// www.amazon.com/ gp/ aw/ d/
1494372762?
ref=dbs_m_mng_wam_calw_tpbk_4&storeType=e
books&qid=1750883456&sr=8-9](https://www.amazon.com/gp/aw/d/1494372762?ref=dbs_m_mng_wam_calw_tpbk_4&storeType=ebooks&qid=1750883456&sr=8-9)**

Această lucrare aduce, în plus față de cele anterioare, în dezbatere problema

calităților psihologic-sufletești ale profesionistului în principalele activități și roluri ocupaționale, reliefând importanța acestora și în cazul altor profesioniști, pe lângă asistentul social, precum cea a psihologului, a profesionistului din cadrul personalului de îngrijire, educație, terapii de recuperare etc., a asistentului maternal profesionist, a profesionistului din aparatul de conducere, chiar și a angajatului din aparatul funcționăresc și de deservire ori a voluntarului, a lucrătorului din organizații neguvernamentale, umanitare etc.

Volumul **"Calități Psihologic-Sufletești ale Profesionistului în Asistență Socială Umanistă"** este structurat și cuprinde, în principal, cinci capitole.

Primul capitol, **Asistența socială umanistă - a treia cale în teoria și practica asistenței sociale**, este consacrat prezentării conceptului și specificului asistenței sociale umaniste, cu accent pe principalele sale surse, valori, teorii (teoriile dezvoltării și empowermentului, teoria empatiei, teoria atașamentului, teoria fericirii, teoria îngrijirii, teoria acțiunii și teoria participării), practici și metode (practicile bazate pe evidențe, metodele adoptate/adaptate din psihoterapia umanistă, metodele apreciative, metoda balanței), în contextul promovării acesteia ca a treia cale în asistența socială contemporană, prin raportare la asistența socială tradițională și asistența socială critică ori radicală.

Capitolul al doilea, **Personalitatea umană - sfera/ dimensiunea ontologic-spirituală**, prezintă ceea ce s-ar putea numi sursele psihologic-ontologice ale calităților sufletești și umane ale profesionistului, adică **sufletul afectiv (social), sufletul spiritual** (sufletul mistic, sufletul ludic, sufletul estetic, sufletul moral, sufletul intelectual), **onto-formațiunea fericirii și eul onto-proiectiv**, componente ale sferei ontologic-spirituală a personalității umane, aceasta din urmă ca parte și dimensiune a personalității globale.

Capitolul al treilea: Personalitatea umană și calitățile psihologic-sufletești ale profesionistului în asistența socială umanistă abordează direct tema calităților psihologic-sufletești ale profesionistului. Se discută în detaliu despre:

- **Empatia și Compația:** Empatia este capacitatea de a înțelege și de a simți emoțiile altcuiva, de a te pune în locul celuilalt. Compația merge mai departe, adăugând dorința activă de a alina suferința celuilalt și de a-i oferi sprijin. Acestea sunt fundamentale pentru stabilirea unei conexiuni autentice cu clientul.
- **Fericirea și Bunăstarea Sufletească:** Nu doar ca stare personală a profesionistului, ci și ca obiectiv al intervenției. Un profesionist care își cultivă propria fericire și bunăstare este mai apt să inspire și să faciliteze aceste stări la clienți,

demonstrând că fericirea este o resursă activă în procesul de recuperare.

- **Dezvoltarea și Sensibilitatea Spirituală:** Se referă la capacitatea de a percepe și de a valoriza dimensiunea transcendentă, de sens și de valoare în viața umană. Aceasta include nu neapărat o afiliere religioasă, ci mai degrabă o deschidere către întrebările existențiale, către căutarea de sens și către resursele interioare profunde ale ființei umane.
- **Dezvoltarea Personală și Umană:** Capacitatea profesionistului de a fi într-un proces continuu de învățare, autorefecție și creștere, atât pe plan personal, cât și profesional. Aceasta implică o conștientizare a propriilor limite și o dorință de a se perfecționa constant în relația cu ceilalți.
- **Creativitatea:** Abilitatea de a găsi soluții inovatoare și adaptate la situații complexe și adesea unice, depășind abordările standardizate. Creativitatea permite profesionistului să abordeze fiecare caz cu originalitate și să construiască strategii personalizate.
- **Cultura și Multiculturalismul:** Cunoașterea și respectul pentru diversitatea culturală, socială și individuală. Un profesionist cu o solidă înțelegere culturală poate naviga eficient

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

în contexte variate, evitând stereotipurile și promovând incluziunea.

- **Altruismul:** Dorința dezinteresată de a-i ajuta pe ceilalți, de a pune nevoile clientului pe primul plan. Este o componentă esențială a eticii profesionale în asistența socială.
- **Agreabilitatea:** O trăsătură de personalitate caracterizată prin amabilitate, cooperare, bunătate și încredere în ceilalți. Aceasta contribuie la crearea unui mediu de lucru deschis și pozitiv, facilitând comunicarea și colaborarea.
- **Toleranța:** Capacitatea de a accepta și de a respecta diferențele, fie ele de opinie, stil de viață, credințe sau orientare. Toleranța este crucială în lucrul cu o populație diversă și vulnerabilă.
- **Omenia:** O calitate complexă ce înglobează compasiunea, bunătatea, respectul profund pentru demnitatea umană și o abordare profund empatică a celuilalt. Omenia este esența abordării umaniste.
- **Carisma:** Acea calitate personală care inspiră încredere, loialitate și admirație, ajutând profesionistul să motiveze și să ghideze clienții în procesul de schimbare.

Capitolul insistă pe necesitatea definirii acestor calități în raport cu modul, umanist-spiritual, de

reprezentare a clientului. Se argumentează că, în procesul asistențial, de reabilitare sufletească/ umană și socială, personalitatea/ sufletul clientului și personalitatea/ sufletul profesionistului intră într-o **congruență social-ontologică, compatetică**. Relația compatetic-spirituală și socio-umană care se formează constituie un mijloc și o resursă esențială de reabilitare socio-umană și sufletească a clientului, de fericire și împlinire personală/ umană.

Capitolul al patrulea: Calități psihologic-sufletești și conduite ale profesioniștilor în "sistemul" asistenței sociale umaniste se concentrează pe aplicarea practică a calităților psihologic-sufletești și a conduitelor profesionale umaniste în activitățile de bază din asistența socială. Se încearcă o reliefare detaliată a acestor calități în contexte specifice:

- **Managementul de Caz și Case Work:** Se accentuează importanța unei abordări empactice în evaluarea nevoilor clientului, în planificarea intervențiilor personalizate și în coordonarea resurselor. Calitățile precum discernământul, răbdarea, capacitatea de a asculta activ și de a construi încredere sunt esențiale pentru a ghida clientul prin procesul complex de recuperare.
- **Procesul de Intervenție:** Indiferent de tipul de intervenție (individuală, de grup, comunitară), se subliniază necesitatea unei prezențe umane autentice. Profesionistul nu este doar un

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

furnizor de servicii, ci un facilitator al schimbării pozitive, bazându-se pe calități precum optimismul, reziliența, capacitatea de a oferi speranță și de a identifica potențialul uman chiar și în cele mai dificile situații.

Capitolul detaliază specificul conduitelor umane și al calităților psihologic-sufletești pentru diverse categorii de profesioniști:

- **Asistentul Social:** Pe lângă competențele tehnice, accentul cade pe capacitatea de a stabili o relație autentică, bazată pe încredere și respect reciproc, de a naviga complexitatea emoțională și de a promova autonomia clientului.
- **Psihologul/ Psihopedagogul:** Calitățile precum empatia profundă, inteligența emoțională, capacitatea de a facilita introspecția și de a oferi suport emoțional într-un mod non-directiv, respectând ritmul și individualitatea fiecărei persoane.
- **Profesionistul din Cadrul Personalului de Îngrijire, Educație, Terapii de Recuperare:** Pentru aceștia, omenia, răbdarea, blândețea, capacitatea de a comunica eficient și de a crea un mediu sigur și stimulatив sunt cruciale. Este evidențiată importanța de a privi beneficiarul nu doar ca un corp de îngrijit sau o minte de

educat, ci ca o ființă completă, cu nevoi emoționale și spirituale.

- **Asistentul Maternal Profesionist:** Calități esențiale precum afecțiunea, stabilitatea emoțională, capacitatea de a oferi un atașament sigur, răbdarea infinită și reziliența în fața provocărilor specifice creșterii copiilor în situații vulnerabile.
- **Angajatul din Aparatul de Conducere, Funcționăresc și de Deservire:** Chiar și în aceste roluri aparent administrative, se subliniază importanța amabilității, respectului, integrității și a orientării către cetățean. O atitudine umană și proactivă din partea personalului administrativ poate influența semnificativ experiența clienților și eficiența generală a sistemului.
- **Voluntarul și Lucrătorul din Organizații Neguvernamentale, Umanitare etc.:** Entuziasmul, dedicarea, altruismul, flexibilitatea și capacitatea de a se adapta rapid la diverse contexte sunt subliniate ca fiind esențiale pentru acești actori cruciali în domeniul social.

Capitolul al cincilea: Asistența socială umanistă a copilului și familiei. Calități psihologic-sufletești și conduite ale profesioniștilor are rolul de a operaționaliza, concretiza și valida practicmajoritatea tezelor teoriei și metodologiei asistenței sociale umaniste afirmate în lucrare, cu focalizare, desigur, pe calitățile psihologic-sufletești ale profesionistului, necesare cu precădere în instituțiile rezidențiale pentru copii și în familiile substitutive. Interesul se concentrează pe calitățile psihologic-sufletești și conduitele umane ale practicienilor care se află în contact direct prelungit cu copilul ori familia. Se analizează specificul acestor calități în:

- **Instituțiile Rezidențiale pentru Copii:**
Nevoia de empatie pentru traumele copiilor instituționalizați, răbdare, capacitatea de a oferi stabilitate emoțională, de a construi atașamente sigure și de a promova dezvoltarea holistică (emoțională, socială, cognitivă, spirituală) a copiilor. Profesionalismul se îmbină cu o autentică umanitate în crearea unui mediu cât mai aproape de cel familial.
- **Familiile Substitutive (Asistenți Maternali, Părinți Adoptivi):** Calități precum afecțiunea necondiționată, capacitatea de a gestiona provocările comportamentale legate de istoria copiilor, reziliența, creativitatea în găsirea soluțiilor și angajamentul profund pentru bunăstarea pe termen lung a copilului.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

În secțiunea **Concluzii** se constată că oricât de bună ar fi politica socială, de performante ar fi sistemul de asistență socială, strategiile, programele, proiectele, activitatea șefilor de instituții, hrana, condițiile materiale, în ultimă instanță rezultatele activității și funcționării serviciilor de asistență socială depind de **calitățile, resursele și conduitele umane ale profesioniștilor**, asistenților sociali, lucrătorilor din activitățile de îngrijire, educație și de supraveghere, de calitățile psihologic-sufletești și conduitele umane ale asistenților maternali și personali, ale profesioniștilor din cadrul personalului de recuperare, chiar a supraveghetorilor. Aspectul ar impune astfel și necesitatea instituirii unor dezbateri privind sistemul de pregătire/ educație, angajare și evaluare a personalului, și calitățile necesare unui profesionist în perspectiva valorilor și misiunii asumat umaniste a asistenței sociale, în care să se promoveze noi atitudini pedagogice, o mai largă deschidere curriculară, în programele academice, spre **ontologia umanului și metodele educaționale umaniste**, precum și o deplasare radicală, în planul activităților și obiectivelor educaționale, de la educația intelectului spre **educația personalității umane a viitorului profesionist** din sistemul asistenței/ protecției sociale.

Acest volum este o resursă valoroasă, concepută pentru a susține și inspira o gamă largă de cititori, în

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

special cei implicați în profesii de ajutor și în dezvoltarea umană:

- **Profesioniștii din Asistența Socială și Domenii Conexe:** Asistenții sociali, psihologii, psihopedagogii, terapeuții ocupaționali și alți specialiști care lucrează direct cu beneficiarii sistemelor de protecție socială. Cartea le oferă o perspectivă aprofundată asupra rolului esențial al calităților personale și sufletești în eficacitatea intervenției, încurajându-i să depășească abordările strict tehnice și să adopte o practică centrată pe integritatea ființei umane.
- **Personalul din Instituțiile Rezidențiale și de Îngrijire:** Include asistenți maternali profesioniști, educatori, supraveghetori și personal de îngrijire din centre de plasament, cămine de bătrâni, unități de îngrijire paliativă sau alte instituții similare. Lucrarea le oferă instrumente concrete pentru a înțelege și cultiva acele calități care transformă îngrijirea într-o experiență profund umană, contribuind la bunăstarea emoțională și spirituală a beneficiarilor.
- **Managerii și Liderii din Sectorul Social și Public:** Cei aflați în poziții de conducere, de la nivel instituțional la cel decizional în organizații de stat sau neguvernamentale din sfera socială. Ei vor găsi aici argumente solide pentru a

reevalua criteriile de recrutare, formare continuă și evaluare a personalului, punând un accent sporit pe dezvoltarea personalității empatice, a inteligenței emoționale și a calităților morale în managementul echipelor și al serviciilor.

- **Studentii și Cercetătorii din Domeniul Științelor Socio-Umane și Umaniste:** Studenții la asistență socială, psihologie, sociologie, pedagogie, filosofie și alte specializări relevante vor beneficia de o abordare inovatoare a fundamentelor profesiei, pregătindu-i pentru o practică autentic umanistă. Pentru cercetători, cartea deschide noi direcții de explorare a intersecției dintre psihologie, spiritualitate, etică și impactul social al intervențiilor.
- **Voluntarii și Lucrătorii din Organizațiile Neguvernamentale și Umanitare:** Persoanele care activează în sectorul non-profit și oferă sprijin umanitar și social vor găsi în această carte o sursă de inspirație și un cadru teoretic solid pentru a-și amplifica impactul pozitiv. Li se oferă o înțelegere profundă a importanței relațiilor autentice, a empatiei și a sensibilității umane în contextul intervențiilor de ajutor.
- **Factorii de Decizie Politică și Legislatorii:** Cei responsabili cu elaborarea politicilor sociale și de sănătate publică vor găsi în acest volum

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

argumente puternice pentru a integra o viziune mai holistică, umanistă și spirituală în strategiile naționale. Cartea subliniază că bunăstarea socială nu este doar o chestiune de resurse materiale și legislație, ci și de calitatea relațiilor umane și a dezvoltării spirituale.

- **Orice Persoană Interesată de Dezvoltare Personală și de Contribuția la o Societate mai Bună:** Prin mesajul său profund umanist despre dreptul inalienabil la fericire în orice condiție și despre importanța calităților sufletești, cartea rezzonează cu oricine este preocupat de binele comun, de valorile etice, de responsabilitatea socială și de construirea unei societăți mai juste, mai compasive și mai umane.

În concluzie, cartea este un manifest pentru o **asistență socială transformatoare**, care nu se limitează la rezolvarea problemelor, ci țintește spre **dezvoltarea integrală a ființei umane**, atât a clientului, cât și a profesionistului. Este o lectură esențială pentru oricine dorește să contribuie la construirea unei societăți în care demnitatea, empatia și fericirea sunt valori centrale, prin cultivarea calităților umane autentice.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

**HUMANISTIC SOCIAL WORK
- The THIRD WAY / FORCE
IN THEORY, PRACTICE
AND POLITICS.**

***Core Qualities, Skills and
Conducts of the Practitioner***

ISBN-13 : 979-8866618903

Anul publicării: 2023

Pagini: 216

KDP Amazon

Dsponibil online la adresa:

**[https:// www.amazon.com/ gp/ aw/ d/
B0CN3T9B88?](https://www.amazon.com/gp/aw/d/B0CN3T9B88?ref=dbs_m_mng_wam_calw_tpbk_0&storeType=ebooks&qid=1750941266&sr=8-6)**

**[ref=dbs_m_mng_wam_calw_tpbk_0&storeType=e
books&qid=1750941266&sr=8-6](https://www.amazon.com/gp/aw/d/B0CN3T9B88?ref=dbs_m_mng_wam_calw_tpbk_0&storeType=ebooks&qid=1750941266&sr=8-6)**

This paper strongly asserts the thesis that just as "Humanistic Psychology/ Psychotherapy as the Third Way or Force" has become established in psychology and psychotherapy, it is time for the field of social work to adopt the formula **Humanistic Social Work - The Third Way or Force in Social Work**. This is not merely a theoretical notion but translates into a distinct method in practice and a solid doctrine in theory. While in other fields this third way emerged in relation to paradigms such as psychoanalysis and behaviorism, in social work it differentiates itself from traditional and critical social work. The author argues that this new approach is necessary by emphasizing the concept of **personality**, thus bringing social work closer to humanistic psychology and psychotherapy. However, it is clearly emphasized that, despite existing overlaps, humanistic psychology and psychotherapy, on one hand, and humanistic social work, on the other, remain distinct scientific and practical fields, differing in their object of intervention, methodology, and the specific nature of their practice. This distinction is highlighted through the structure and formulation of the "**Humanistic Social Work Project**," an initiative aimed at amplifying the effective presence of humanistic and personalistic values, theories, and practices in social work. Although often declared fundamental in strategies and policies, these aspects are, in reality, less present in specialized literature, university

curricula, or the daily practice of professionals. Therefore, the project is conceived as a philosophical-theoretical, axiological, and methodological framework, a heuristic laboratory, and a forum where the theory, axiology, and methodology of humanistic social work can be established. The core concept of the project is that humanistic social work is not merely a new form of social work, but an **ontology/epistemology** that reaffirms the fundamental humanistic values of the field, integrating into a coherent theory all that has emerged from humanistic psychology and psychotherapy, microsociology, humanistic sociology, the philosophy of human rights, and, most importantly, the humanistic methods established in contemporary social work practice.

The central aspect of the paradigm, theory, and practice of humanistic social work is determined by the **humanistic** way in which both the client and the professional are represented, considering the **human qualities/ resources** of both as critical epistemological and methodological values of this type of social work. The specific theory of humanistic social work can be seen as an amalgamation of theories, paradigms, and orientations, yet possessing several crucial ideas as vectors: the client as a **personality**, as a **human being**, with feelings, soul, desires, suffering, needs for love, needs for happiness, and achievements; an emphasis on **personality** and the **compassionate micro-community** as fundamental resources of practice; a **positive**,

optimistic, and appreciative expectation in practice; a **person-centered and micro-community-centered approach** in assessment and intervention; a focus on **progress and development**, not the past; respect for **human rights** and **social justice**; and a **humanistic perspective** on the practitioner and their conduct in practice.

It's fundamental to understand that a rigorous and profound theory, axiology, methodology, or practice of social work – regardless of its orientation, be it traditional, critical, or humanistic – cannot be built without a constant, conscious, and reasoned reference to the terminology and conceptual framework offered by **philosophy**. In this sense, a philosophical definition and foundation of social work are not only necessary but also extremely useful and welcome. This endeavor encompasses both the general concept of social work and essential aspects such as its *raison d'être*, the profound mission of the field, its theoretical specificity, origins, intrinsic values, orientations, methods, and practices that define the entire operational and institutional system. Within this vast framework, the substantial contribution of philosophical and scientific subfields from which social work draws its theoretical and methodological sustenance must also be analyzed. Undoubtedly, in the foreground is the **philosophy of man and human being**, i.e., the **philosophy of the person**, with an emphasis on dimensions such as **freedom, responsibility, self-determination,**

dignity, creativity, uniqueness, and the aspiration for happiness - all essential for an integrated and profound understanding of the human being as the subject of social intervention. In turn, the main social sciences with philosophical anchoring - psychology, sociology, history, pedagogy, etc. - contribute significantly to articulating a coherent perspective on individuals in difficulty or vulnerability, supporting a professional and ethical discourse within social work practice. A priority task in this approach thus becomes the outlining and definition - from an ideological, ideatic-teleological, and axiological perspective - of the essential philosophical problematic of the field: the **necessity, mission, and object of practice in social work**. A broader understanding of social problems emerges here, one that cannot be reduced to a simple function of institutional or administrative regulation but must be seen as an real expression of a deep human crisis or tension, of an existential nature. Thus, vulnerability, resilience, risk situations, and difficulties are not merely social problems in a narrow sense, but, above all, they are expressions of human realities, of crises of identity, meaning, belonging, or self-actualization. From this perspective, the object of assessment and intervention in social work is not limited to external social dysfunctions but includes profound realities such as suffering, trauma, unhappiness, feelings of failure, personal unfulfillment, individual and collective dramas, loss,

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

pain, separation, uprooting, maladaptation, loneliness, dehumanization through moral or spiritual degradation, dehumanization through excessive technologization, and stagnation of personal and psychological development – both at individual and community levels. In this regard, the fundamental and structuring role of **humanistic philosophy** becomes evident, especially its two major orientations: the **phenomenological-existential** and the **spiritual-cultural directions**. These theoretically and axiologically ground what is increasingly convincingly taking shape and asserting itself within the field: the necessity and validity of **HUMANISTIC SOCIAL WORK**, oriented towards a deep understanding of the human being, their dignity, and the need for fulfillment within a supportive and ethical community framework. Regarding the general design, theme, content structure, and bibliographic selection of this work, these have been conceived and realized in an integrative manner, intended to serve the needs of both the academic community – students, professors, researchers in the fields of philosophy, social work, psychology, sociology, etc. – and the professional community, consisting of social workers, psychologists, therapists, educators, caregivers, professional foster parents or personal assistants, volunteers, workers in non-governmental and humanitarian organizations, and other specialists involved in the social services sphere. This dual address reflects the profound conviction that, to be

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

effective, ethical, and sustainable, social work must be built on a solid philosophical foundation that integrates scientific knowledge, critical reflection, and authentic human engagement.

The practice of humanistic social work is built on clear objectives, solid values, and well-defined principles, employing specific methods that emphasize care and assistance, and integrating, where appropriate, evidence-based practices. These approaches materialize in forms such as solidar-humanistic social work and positive-humanistic social work, each with its specific focus on promoting human well-being and fulfillment. In practical terms, the work highlights the importance of cultivating the professional's psychological-spiritual qualities for successful intervention. It aims to outline and present the psychological-spiritual qualities and humanistic professional behaviors in core social work activities, such as case management, casework, and the intervention process, with a particular emphasis on the **human behaviors** of the social worker, psychologist/ psycho-pedagogue, care, education, and rehabilitation personnel, professional foster parents, administrative and service staff, volunteers, workers from non-governmental and humanitarian organizations, etc. Each professional role is analyzed through the lens of its contribution to the human and spiritual well-being of beneficiaries, thereby consolidating their **personal development** and supporting their **social integration**.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

This section aims to operationalize, concretize, and practically validate most of the theses of humanistic social work theory and methodology affirmed in this work, focusing, of course, on the psychological-spiritual qualities of the professional, particularly necessary in residential institutions for children and in substitute families. The interest lies in the psychological-spiritual qualities and human behaviors of practitioners who are in direct, prolonged contact with children or families, recognizing the complexity and sensitivity of this field and the importance of cultivating these attributes to ensure harmonious integration and authentic support. The primary objective, therefore, is to facilitate each client's **personal development** and effectively support their **social integration**. This involves not only solving immediate problems but also building resilience, promoting self-determination, and creating conducive conditions for the individual to reach their full potential within the community. The methods applied in humanistic social work aim to stimulate the client's internal resources and their support community, encouraging active and responsible participation in the change process. Practitioners are guided by the principle of respect for human dignity and the conviction that every individual possesses an intrinsic capacity for growth and adaptation. Through personalized interventions, which consider the cultural and existential specificities of each case, humanistic social work contributes to rebuilding

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumată cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

relationships, developing life skills, and strengthening the sense of social belonging—all indispensable elements for complete and lasting integration. The essential importance of innovative practical approaches, such as play therapy, art therapy, and nature-based interventions, which facilitate the expression of emotions and the processing of traumatic experiences, is also underscored. Furthermore, the paper emphasizes the role of mentorship programs and support groups, which offer clients opportunities for social learning and the development of interpersonal skills, contributing to a smoother and more sustainable social integration process.

It is evident that, regardless of how good social policy may be, how high-performing the social assistance system, strategies, programs, projects, the activities of institutional heads, food, or material conditions, ultimately, the results of the activities and functioning of social assistance services depend on the **qualities, resources, and human conduct of the professionals**. This includes social workers, workers in care, education, and supervision activities, the psychological-spiritual qualities and human conduct of professional foster and personal assistants, rehabilitation personnel, and even supervisors. This aspect would thus also necessitate debates regarding the system of training/ education, employment, and evaluation of personnel, and the qualities required of a professional from the perspective of the assumed

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

humanistic values and mission of social work. It would be essential to promote new pedagogical attitudes and a broader curricular openness in academic programs towards the **ontology of the human** and **humanistic educational methods**. This would mean a radical shift, in terms of educational activities and objectives, from educating the intellect towards **educating the human personality of the future professional** in the social assistance/ protection system, with a major emphasis on developing the practical competencies necessary to facilitate the social integration of clients. In this way, social work can truly become a transformative force, centered on the holistic well-being of the human being.

The work is recommended for **students and professors** in the fields of philosophy, social work, psychology, and sociology, as well as **professionals** in social work, psychologists, therapists, educators, caregivers, professional foster and personal assistants, volunteers, medical staff, lawyers, economists, and managers involved in the social services sphere.

Lucrarea susține cu fermitate teza că, așa cum în psihologie și psihoterapie s-a impus ideea „Psihologiei/ Psihoterapiei Umaniste ca a Treia Cale sau Forță”, este momentul ca și în domeniul asistenței sociale să adoptăm formula **Asistență Socială Umanistă - A Treia Cale sau Forță în Asistență**

Socială. Aceasta nu este doar o noțiune teoretică, ci se traduce într-o metodă distinctă în practică și o doctrină solidă în teorie. Dacă în alte domenii această a treia cale a apărut prin raportare la paradigme precum psihanaliza și behaviorismul, în asistență socială ea se distinge de asistența socială tradițională și de cea critică. Autorul argumentează că această nouă abordare este necesară prin accentul pe conceptul de **personalitate**, apropiind astfel asistența socială de psihologia și psihoterapia umanistă. Cu toate acestea, se subliniază clar că, deși există tangențe, psihologia și psihoterapia umanistă, pe de o parte, și asistența socială umanistă, pe de altă parte, rămân domenii științifice și practice distincte, diferențiindu-se atât prin obiectul intervenției, cât și prin metodologie și specificul practicii. Această distincție este evidențiată prin structura și formularea „**Proiectului ASISTENȚA SOCIALĂ UMANISTĂ**”, o inițiativă menită să amplifice prezența efectivă a valorilor, teoriilor și practicilor umaniste și personaliste în asistența socială. Deși adesea declarate fundamentale în strategii și politici, aceste aspecte sunt, în realitate, mai puțin prezente în literatura de specialitate, în curriculum-urile universitare sau în practica zilnică a profesioniștilor. Prin urmare, proiectul este conceput ca un cadru filosofic-teoretic, axiologic și metodologic, un laborator euristic și un forum unde se pot stabili teoria, axiologia și metodologia asistenței sociale umaniste. Conceptul de bază al proiectului este că

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

asistența socială umanistă nu este doar o nouă formă de asistență socială, ci o **ontologie/ epistemologie** care reafirmă valorile umaniste fundamentale ale domeniului, integrând într-o teorie coerentă tot ce a venit din psihologia și psihoterapia umanistă, microsociologia, sociologia umanistă, filosofia drepturilor omului și, mai ales, metodele umaniste consacrate în practica contemporană.

Elementul central al paradigmei, teoriei și practicii asistenței sociale umaniste este determinat de modul **umanist** în care sunt reprezentați atât clientul, cât și profesionistul, considerând **calitățile/ resursele umane** ale ambilor drept valoare epistemologică și metodologică critică a acestui tip de asistență socială. Teoria specifică a asistenței sociale umaniste poate fi văzută ca un amalgam de teorii, paradigme și orientări, având însă câteva idei cruciale ca vectori: clientul ca **personalitate**, ca **ființă umană**, cu sentimente, suflet, dorințe, suferințe, nevoi de iubire, nevoi de fericire și realizare; accentul pe **personalitate** și pe **micro-comunitatea compatetică** ca resurse fundamentale ale practicii; o **așteptare pozitivă, optimistă și apreciativă** în practică; o abordare **centrată pe persoană și pe micro-comunitate** în evaluare și intervenție; concentrarea pe **progres și dezvoltare**, nu pe trecut; respectarea **drepturilor omului și a justiției sociale**; și o **perspectivă umanistă** asupra practicianului și a conduitei sale.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Este fundamental de înțeles că nu se poate construi o teorie, o axiologie, o metodologie sau o practică riguroasă și profundă a asistenței sociale – indiferent de orientarea sa, fie ea tradițională, critică sau umanistă – fără o raportare constantă, conștientă și argumentată la terminologia și la cadrul conceptual oferit de **filosofie**. Este nu doar necesară, ci și extrem de utilă o definire și o fundamentare a asistenței sociale din perspectivă filosofică. Acest demers cuprinde atât conceptul general de asistență socială, cât și aspecte esențiale precum rațiunea sa de a fi, misiunea profundă a domeniului, specificul său teoretic, originile, valorile intrinseci, orientările, metodele și practicile ce definesc întregul sistem operațional și instituțional. În acest cadru vast, se impune și analiza aportului substanțial al unor subdomenii filosofice și științifice din care asistența socială se alimentează teoretic și metodologic. Fără îndoială, în prim-plan se află **filosofia omului și a ființei (umane)**, adică **filosofia persoanei**, cu accent pe dimensiuni precum **libertatea, responsabilitatea, autodeterminarea, demnitatea, creativitatea, unicitatea și aspirația către fericire** – toate acestea fiind esențiale pentru o înțelegere integrativă și profundă a ființei umane ca subiect al intervenției sociale. La rândul lor, principalele științe sociale cu ancorare filosofică – psihologia, sociologia, istoria, pedagogia etc. – contribuie semnificativ la articularea unei perspective coerente asupra omului aflat în dificultate sau

vulnerabilitate, susținând un discurs profesionist și etic în cadrul practicii asistenței sociale. O sarcină prioritară în această abordare devine, astfel, aceea de a contura și defini – dintr-o perspectivă ideologică, ideatic-teleologică și axiologică – problematica filosofică esențială a domeniului: **necesitatea, misiunea și obiectul practicii în asistența socială**. Se conturează aici o înțelegere mai amplă a problematicii sociale, care nu poate fi redusă la o simplă funcție de reglaj instituțional sau administrativ, ci trebuie privită ca o expresie a unei crize sau tensiuni umane profunde, de natură existențială. Astfel, vulnerabilitatea, reziliența, situațiile de risc și de dificultate nu sunt doar probleme sociale în sens restrâns, ci, înainte de toate, sunt expresii ale unor realități umane, ale unor crize de identitate, sens, apartenență sau valorificare de sine. Din această perspectivă, obiectul evaluării și intervenției în asistența socială nu se limitează la disfuncții sociale exterioare, ci include realități profunde precum suferința, trauma, nefericirea, sentimentul de eșec, neîmplinirea personală, dramele individuale și colective, pierderea, durerea, separarea, dezrădăcinarea, neadaptarea, singurătatea, dezumanizarea prin degradare morală sau spirituală, dezumanizarea prin tehnologizare excesivă, stagnarea dezvoltării personale și psihologice – atât la nivel individual, cât și comunitar. În această ordine de idei, devine evident rolul fundamental și structurant al **filosofiei umaniste**, în

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

special al celor două mari orientări ale acesteia: **direcția fenomenologic-existențială** și cea **spiritual-culturală**. Acestea fundamentează atât teoretic, cât și axiologic ceea ce se conturează și se afirmă tot mai convingător în cadrul domeniului: necesitatea și validitatea unei **ASISTENȚE SOCIALE UMANISTE**, orientate spre înțelegerea profundă a ființei umane, a demnității acesteia și a nevoii de împlinire într-un cadru comunitar solidar și etic. În ceea ce privește designul general, tematica, structura conținutului și selecția bibliografică a acestei lucrări, acestea au fost gândite și realizate într-o manieră integratoare, menită să servească atât nevoile comunității academice – studenți, profesori, cercetători din domeniile filosofiei, asistenței sociale, psihologiei, sociologiei etc. – cât și ale comunității profesionale, alcătuită din asistenți sociali, psihologi, terapeuți, educatori, îngrijitori, asistenți maternali sau personali, voluntari, cadre medicale, juriști, economiști, manageri și alți specialiști implicați în sfera serviciilor sociale. Această dublă adresare reflectă convingerea profundă că, pentru a fi eficientă, etică și sustenabilă, asistența socială trebuie să fie construită pe o bază filosofică solidă, care să integreze cunoașterea științifică, reflecția critică și angajamentul uman autentic.

Practica asistenței sociale umaniste se bazează pe obiective clare, valori solide și principii bine definite, utilizând metode specifice care pun accent pe îngrijire și ajutorare, și integrând, acolo unde este cazul,

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

practici bazate pe dovezi. Aceste abordări se materializează în forme precum asistența socială solidar-umanistă și asistența socială pozitiv-umanistă, fiecare cu specificul său în a promova bunăstarea și împlinirea umană. În cadrul practic, se urmărește cultivarea calităților psihologic-sufletești ale profesionistului, esențiale pentru succesul intervenției. Se încearcă o reliefare și prezentare a calităților psihologic-sufletești și conduitelor profesionale umaniste în activitățile de bază din asistența socială, precum în managementul de caz, case work și procesul de intervenție, cu un accent deosebit pe **conduitele umane** ale asistentului social, psihologului/ psihopedagogului, personalului de îngrijire, educație, terapii de recuperare, ale asistentului maternal profesionist, angajatului din aparatul de conducere, funcționăresc și de deservire, ale voluntarului, lucrătorului din organizații neguvernamentale, umanitare etc. Fiecare rol profesional este analizat prin prisma contribuției sale la bunăstarea umană și sufletească a beneficiarilor, consolidând **dezvoltarea personală** a acestora și sprijinind **integrarea lor socială**.

Această parte are rolul de a operaționaliza, concretiza și valida practic majoritatea tezelor teoriei și metodologiei asistenței sociale umaniste, afirmate în lucrare, cu focalizare, desigur, pe calitățile psihologic-sufletești ale profesionistului, necesare cu precădere în instituțiile rezidențiale pentru copii și în familiile substitutive. Interesul se concentrează pe

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

calitățile psihologic-sufletești și conduitele umane ale practicienilor care se află în contact direct prelungit cu copilul ori familia, recunoscând complexitatea și sensibilitatea acestui domeniu și importanța cultivării acestor atribute pentru a asigura o integrare armonioasă și un sprijin autentic. Obiectivul primordial este, prin urmare, facilitarea **dezvoltării personale** a fiecărui client și susținerea eficientă a **integrării sale sociale**. Acest lucru implică nu doar rezolvarea problemelor imediate, ci și construirea rezilienței, promovarea autodeterminării și crearea unor condiții propice pentru ca individul să își atingă potențialul maxim în comunitate. Metodele aplicate în asistența socială umanistă vizează, așadar, stimularea resurselor interne ale clientului și ale comunității sale de sprijin, încurajând participarea activă și responsabilă în procesul de schimbare. Practicienii sunt ghidați de principiul respectului față de demnitatea umană și de convingerea că fiecare individ posedă o capacitate intrinsecă de creștere și adaptare. Prin intermediul intervențiilor personalizate, care țin cont de specificul cultural și existențial al fiecărui caz, asistența socială umanistă contribuie la reconstruirea relațiilor, la dezvoltarea abilităților de viață și la consolidarea sentimentului de apartenență socială, elemente indispensabile pentru o integrare deplină și durabilă. Se subliniază importanța esențială a unor abordări practice inovatoare, precum terapia prin joc, art-terapia și intervențiile bazate pe natură, care facilitează

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

exprimarea emoțiilor și procesarea experiențelor traumatiche. De asemenea, lucrarea pune accent pe rolul programelor de mentorat și al grupurilor de suport, care oferă clienților oportunități de învățare socială și dezvoltare a abilităților interpersonale, contribuind la un proces de integrare socială mai fluid și sustenabil.

Se constată că, oricât de bună ar fi politica socială, de performante ar fi sistemul de asistență socială, strategiile, programele, proiectele, activitatea șefilor de instituții, hrana, condițiile materiale, în ultimă instanță, rezultatele activității și funcționării serviciilor de asistență socială depind de **calitățile, resursele și conduitele umane ale profesioniștilor**. Aceasta include asistenții sociali, lucrătorii din activitățile de îngrijire, educație și de supraveghere, calitățile psihologic-sufletești și conduitele umane ale asistenților maternali și personali, ale profesioniștilor din cadrul personalului de recuperare, chiar și pe cele ale supraveghetorilor. Acest aspect ar impune astfel și necesitatea instituirii unor dezbateri privind sistemul de pregătire/educație, angajare și evaluare a personalului, și calitățile necesare unui profesionist în perspectiva valorilor și misiunii asumat umaniste a asistenței sociale. Ar fi esențial să se promoveze noi atitudini pedagogice și o mai largă deschidere curriculară, în programele academice, spre **ontologia umanului și metodele educaționale umaniste**. Aceasta ar însemna o deplasare radicală, în planul activităților și

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

obiectivelor educaționale, de la educația intelectului spre **educația personalității umane a viitorului profesionist** din sistemul asistenței/ protecției sociale, cu un accent major pe dezvoltarea competențelor practice necesare pentru a facilita integrarea socială a clienților. În acest fel, asistența socială poate deveni cu adevărat o forță transformatoare, centrată pe binele integral al ființei umane.

Lucrarea este recomandată **studenților și profesorilor** din domeniile filosofiei, asistenței sociale, psihologiei și sociologiei, precum și **profesioniștilor** din asistența socială, psihologi, terapeuți, educatori, îngrijitori, asistenți maternali și personali, voluntari, cadre medicale, juriști, economiști și manageri implicați în sfera serviciilor sociale.

PARTEA A II-A

**CĂRȚI CU CAPITOLE SAU
SECTIUNI DIN SFERA
ASISTENȚEI SOCIALE -
*REZUMATE***

Personologie umanistă: O teorie umanist-ontologică a persoanei și personalității. Aplicații în terapie, asistență socială, educație, management și artă / 82

The Humanistic Approach in Psychology&Psychotherapy, Sociology&Social Work, Pedagogy&Education, Management and Art: Personal Development and Community Development / 88

Philosophie humaniste : idées, valeurs, orientations, mouvements et méthodes humanistes en philosophie, science, société et pratiques sociales / 99

Personal Development versus Community Development: The Dual Humanistic Approach to the Relation between Person and Community / 110

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Personal Development Starts in Childhood: How to
Educate the Child Through Personal Development
for a Successful Adulthood / 117

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

PERSONOLOGIE UMANISTĂ

***O teorie umanist-ontologică a
persoanei și personalității.
Aplicații în terapie, asistență
socială, educație, management
și artă***

ISBN-13 : 978-1727052169

Anul publicării: 2014

Pagini: 330

CreateSpace Amazon

Disponibil online la adresa:

**[https:// www.amazon.com/ gp/ aw/ d/
1727052161?](https://www.amazon.com/gp/aw/d/1727052161?ref=dbs_m_mng_wam_calw_tpbk_4&storeType=ebooks&qid=1751128918&sr=8-10)**

**[ref=dbs_m_mng_wam_calw_tpbk_4&storeType=e
books&qid=1751128918&sr=8-10](https://www.amazon.com/gp/aw/d/1727052161?ref=dbs_m_mng_wam_calw_tpbk_4&storeType=ebooks&qid=1751128918&sr=8-10)**

Lucrarea explorează un model amplu și profund al ființei umane, al persoanei și al personalității, un model care, deși detaliat în structura sa, este conceput pentru a fi un punct de plecare, nu un punct final. Această abordare are valențe multiple, fiind în același timp holistică și multisferică. Scopul său principal este de a oferi un cadru teoretic solid, care să poată fi extins și aplicat în diverse domenii, deschizând calea spre abordări inter și transdisciplinare.

Pornind de la ideea centrală de "**persoană plenară**", lucrarea propune o înțelegere a ființei umane în toată complexitatea și integralitatea sa. Această noțiune cheie subliniază caracterul unic și irepetabil al fiecărui individ, văzut ca o entitate aflată într-un proces continuu de dezvoltare și transformare. Așadar, persoana plenară nu este un produs finit, ci rezultatul unei interacțiuni dinamice și sinergice a factorilor biologici, psihologici, spirituali, culturali, morali, sociali și personal-umani. O astfel de viziune refuză abordările reductive, pledând pentru o înțelegere integrativă a tuturor dimensiunilor care modelează și definesc ființa umană.

Un aspect crucial al acestui model este că **formarea persoanei nu se încheie în copilărie**, ci continuă de-a lungul întregii vieți. Maturizarea, dezvoltarea profesională, asumarea rolurilor sociale și

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

familiale, integrarea în comunitate și responsabilitățile civice sunt toate etape fundamentale într-un proces neîntrerupt de construcție identitară și **dezvoltare personală**. Astfel, persoana plinară este o ființă în permanentă devenire, al cărei potențial nu este niciodată complet atins.

Această perspectivă are implicații semnificative pentru **domeniul asistenței sociale**. Modelul oferă un cadru teoretic complex, care redefineste rolul asistentului social. Acesta nu mai este un simplu furnizor de servicii standardizate pentru un "beneficiar" pasiv sau un rezolvitor de "probleme" izolate, ci este un partener care se raportează la o persoană unică, cu o istorie de viață proprie, cu resurse interioare și cu un potențial vast de creștere. Intervenția socială devine astfel profund personalizată, contextualizată și orientată spre viitor. Obiectivul nu este doar satisfacerea nevoilor imediate sau corectarea disfuncționalităților, ci sprijinirea unei dezvoltări armonioase pe termen mediu și lung, integrând dimensiunile identitare, culturale, morale și spirituale ale persoanei, pentru o intervenție etică și eficientă.

Mai mult, modelul contribuie la construirea unei **relații de încredere** între profesionist și client, bazată pe respectul demnității umane, a unicității identitare și a diversității experiențelor de viață. Această abordare se aliniază cu direcțiile

contemporane din asistența socială, care subliniază **incluziunea, empatia, responsabilitatea socială și respectarea drepturilor omului.**

În cele din urmă, lucrarea propune ca **Asistența Socială Umanistă** să fie considerată "A Treia Cale sau Forță" în domeniu, o paralelă cu "Psihologia/Psihoterapia Umanistă ca a Treia Cale" din psihologie. Această direcție este diferită de abordările tradiționale și critice, punând accent pe conceptul de personalitate și pe valori precum așteptarea pozitivă, optimismul și aprecierea în practică. Obiectul intervenției în asistența socială este văzut dintr-o perspectivă filosofică profundă, incluzând suferința, traumele, nefericirea, pierderea și stagnarea dezvoltării. Se argumentează că rezultatele acțiunilor sociale depind esențial de **calitățile umane și psihologic-sufletești ale profesioniștilor**, subliniind necesitatea unei educații a personalității viitorilor specialiști, cu o orientare accentuată spre ontologia umanului și metodele educaționale umaniste.

Structura lucrării este una comprehensivă, împărțită în patru mari părți, fiecare detaliind aspecte esențiale ale modelului propus.

Prima parte, "Cadrul Teoretic al Persoanei/Personalității", stabilește fundamentele. Aici se face o diferențiere clară între o abordare generală, structural-funcționalistă a persoanei, și o perspectivă **umanist-ontologică**, care reprezintă pilonul central

al lucrării. Se analizează rolul sociologiei și psihologiei personalității în înțelegerea ființei umane, precum și aspectele legate de formarea, structura și ființarea persoanei. Această parte pregătește terenul pentru introducerea conceptului de "persoană plenară" și a relevanței sale.

Partea a doua, "Formarea, Structura și Ființarea Persoanei/ Personalității: Factori și Caracteristici", aprofundează condițiile și factorii constituționali care modelează individul. Se discută despre rolul fundamental al corpului uman, al minții (cu accent pe abilitățile cognitive și pe onto-sistemul noetic) și al mediului socio-uman, inclusiv micro-comunitatea, familia, cultura, religia, morala și educația. Această secțiune explorează, de asemenea, caracteristicile proceselor de formare și funcționare, introducând concepte precum onto-formatizarea, persomizarea și promergența, și analizând principiile, etapele și mecanismele ce stau la baza dezvoltării personale.

Partea a treia, "Formarea Ontogenetică, Structura/ Compoziția și Funcționarea/ Ființarea Persoanei/ Personalității", se concentrează pe evoluția ontogenetică a ființei umane. Se detaliază etapele formării ontosului personal, a sufletului (cu dimensiunile sale spirituale, afective, umane și compatetice), a sinelui/ eului și a personalității. Un spațiu important este acordat și formării conștiinței sociale și a competențelor, ducând la autonomizarea

persoanei. Această secțiune abordează, de asemenea, structura complexă a persoanei, incluzând diversele sale componente (ontosul personal, sufletul, eul/ sinele, personalitatea, conștiința, aptitudinile socio-umane) și cele două mari sfere: cea ontologic-psihologică și cea social-personală. Nu în ultimul rând, este analizată ființarea și funcționarea umană a persoanei, alături de o clasificare a tulburărilor de ființare/ funcționare, de la cele de configurație și dezvoltare, până la tulburările de personalitate, ale sufletului și cele psihologice/ mentale.

În fine, **Partea a patra, "Aplicații în Terapie, Asistență Socială, Educație, Management și Artă (Teatru)"**, oferă o perspectivă practică asupra modului în care modelul teoretic poate fi aplicat în diverse domenii. Capitolul 8 se concentrează pe aplicațiile în terapie și asistență socială, definind specificul, misiunea și obiectivele acestora, și analizând relația dintre client și terapeut/ profesionist. Se abordează umanizarea, spiritualizarea și integrarea compatetică a persoanei, precum și metode specifice precum persoterapia existențială, terapia centrată pe client/ persoană, terapia Gestalt și terapia de grup. Capitolul 9 extinde aplicabilitatea modelului la pedagogie/ educație (cu accent pe educația umanistă și relația elev-profesor), management (cu o viziune umanistă asupra rolului managerului) și artă, în special teatru (analizând personajul, comunitatea scenică și personalitatea artistică).

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Fundamentată pe conceptul de persoană plenară, asistența socială umanistă depășește simpla rezolvare a problemelor, vizând o dezvoltare armonioasă și o împlinire autentică a fiecărui individ. Modelul propus ghidează asistentul social nu doar să răspundă nevoilor imediate, ci să vadă în fiecare client o ființă unică, cu un potențial vast de creștere, cu o istorie de viață proprie și resurse interioare adesea neexplorate. Aceasta transformă intervenția socială într-un proces personalizat, profund contextualizat și orientat spre viitor, susținut etic de respectul față de demnitate, unicitate și diversitate. Elementul definitoriu al acestei perspective este recunoașterea faptului că eficacitatea asistenței sociale depinde esențial de calitățile umane și psihologic-sufletești ale profesioniștilor. Dincolo de strategii și programe, interacțiunea autentică, empatia și resursele interioare ale asistentului social sunt cele care construiesc relații de încredere și catalizează schimbarea pozitivă. De aceea, lucrarea subliniază necesitatea stringentă de a reorienta sistemele de pregătire profesională, trecând de la o educație pur intelectuală la o educație a personalității umane a viitorilor specialiști. Aceasta înseamnă o deschidere curriculară mai largă către ontologia umanului și spre metodele educaționale umaniste, care să cultive nu doar competențe tehnice, ci și acele atribute interioare esențiale pentru a facilita integrarea socială reală și pentru a sprijini drumul fiecărui client către propria plenitudine. Astfel, asistența socială

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

umanistă devine o forță transformatoare, un pilon vital al unei societăți care prețuiește și promovează bunăstarea integrală a fiecărui individ.

Lucrarea este concepută pentru a servi o audiență vastă și diversă, acoperind atât mediul academic, cât și pe cel profesional:

Comunitatea Academică:

Studenți: Din domenii precum filosofia, asistența socială, psihologia și sociologia, oferindu-le o bază teoretică solidă și o perspectivă integratoare asupra ființei umane și a intervenției sociale.

Profesori și Cercetători: Din aceleași domenii, pentru a le oferi un cadru de analiză și dezvoltare a teoriilor și practicilor, stimulând dezbateri și cercetări ulterioare.

Comunitatea Profesională:

Asistenți Sociali: Pentru a le oferi o înțelegere mai profundă a fundamentelor umaniste ale profesiei și a-i ghida spre o practică personalizată și holistică.

Psihologi și Terapeuți: Beneficiind de o perspectivă amplă asupra personalității și a tulburărilor acesteia, precum și de metode terapeutice umaniste.

Educatori și Îngrijitori: Pentru a dezvolta o înțelegere mai profundă a procesului de

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

dezvoltare umană și a calităților necesare în interacțiunea cu copiii și beneficiarii.

Asistenți Maternali și Personali: Cu accent pe importanța calităților psihologic-sufletești în relația directă și prelungită cu beneficiarii.

Voluntari și Lucrători din Organizații Neguvernamentale și Umanitare: Pentru a le oferi un cadru etic și metodologic pentru activitățile lor.

Cadre Medicale, Juriști, Economisti, Manageri și Alți Specialiști: Implicați în sfera serviciilor sociale, lucrarea le oferă o perspectivă interdisciplinară, accentuând rolul calităților umane în orice domeniu care implică interacțiunea cu ființa umană și bunăstarea acesteia.

În ansamblu, lucrarea își propune să fie un instrument valoros pentru toți cei interesați de o abordare mai profundă și mai umană a problematicilor sociale și a dezvoltării umane.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

**The HUMANISTIC APPROACH
in Psychology & Psychotherapy,
Sociology & Social Work,
Pedagogy & Education,
Management and Art:
*Personal Development and
Community Development*
*Second Edition***

ISBN-13 : 979-8867762575

Anul publicării: 2023

Pagini: 210

KDP Amazon

Disponibil online la adresa:

<https://www.amazon.com/HUMANISTIC-Psychology-Psychotherapy-Sociology-Management/dp/B0CNPWM377>

This work embarks on a profound exploration of the human condition, the intrinsic relationship between the individual and the community, and how a truly **humanistic, specifically dual-humanistic**, perspective can fundamentally transform social sciences and practices. It starts from the premise that understanding humanity - the "human being," "society," and "humanity" - is essential for building effective and ethical approaches in all areas of social and professional life. The central idea, a constant throughout the entire endeavor, is that the relationship between **personal development** and **community development**, viewed through a dual-humanistic lens, represents the core of a truly human-centered approach in the human and social sciences and practices.

The book opens by contextualizing human and social sciences and practices, reviewing their history and specific characteristics, and surveying the major existing approaches—from the strictly mystical-spiritual and religious to the purely scientific. Against this backdrop, the contours of the **humanistic approach and method** are clearly outlined, presented as a distinct and necessary path. The work

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumată cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

then delves into the origins and particularities of this approach, identifying its fundamental sources. Particular emphasis is placed on the innovative concept of **dual-humanism**, an extension of classical humanism, which seeks to integrate not only intellectual and moral aspects but also spiritual and solidaristic ones, offering a more comprehensive perspective on what it means to be human. Critical philosophy, the philosophy of man, social philosophy, ontology, and humanistic philosophy, alongside Eastern/ spiritual philosophies and practices, all contribute to this robust theoretical framework. Additionally, influences such as phenomenology, existentialism, personalism, positivism, Gestaltism, secular humanism, progressivism, the human rights movement, Neomarxism (the Frankfurt School), postmodernism, feminism, and complex and emergent systems theories converge to define the specificity of the humanistic approach. This translates into distinct core principles, concepts, and ideas, as well as particularities of theory, research, methodology, and, most importantly, practices. The dual-humanistic model and its two major orientations are also highlighted: a personalist/ existential/ positive orientation and a solidaristic/ spiritual/ ethical one, both contributing to a holistic understanding of the human being and their interactions.

The book then proceeds to detail the applications of the humanistic approach across various vital domains. It explores **psychology and**

psychotherapy, presenting humanistic psychology as the "third force" and humanistic psychotherapy as the "third way," distinct from other major currents. Key principles of humanistic psychology and psychotherapy are detailed, along with the humanistic approach to the human psyche and personality, including concepts of strong personality and humane personality. Specific orientations such as humanistic-existential psychology, humanistic-personalistic psychology, humanistic-positive psychology, humanistic-spiritual/ transpersonal psychology, and "humane" psychology are analyzed. In psychotherapy, methodological aspects, the client-therapist relationship, and the dual-humanistic approach to intervention are discussed, with concrete examples of therapies like humanistic-existential, Gestalt, person-centered, and humanistic-positive therapies.

A crucial chapter is dedicated to **sociology and social work**, highlighting **humanistic sociology** and, in particular, **humanistic social work**. Here, social work is explicitly positioned as "**the third way in theory, practice, and politics**," transcending traditional or purely critical approaches. The specific history and principles of the humanistic approach in sociology are explored, along with its fundamental principles and humanistic vision of social interaction, introducing the dual-humanistic approach to community and society, with an emphasis on the concept of a "strong and humane community/society." For social work, its sources, values, and

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

purposes are presented, along with core principles and methods of practice. The relationship between the client and the professional is essential, analyzed through the lens of the dual-humanistic approach: humanistic-existential&positive social work, focused on client autonomization through the formation of a strong personality and adaptive behavior, and humanistic-solidaristicðical social work, aimed at creating and developing a solidarity-based and humane community.

The book continues its exploration of applications in **pedagogy and education**, examining humanistic pedagogy and humanistic education. It discusses their specific history and key principles, as well as the humanistic vision of the student and educator, emphasizing the importance of child/ student-centered education and the development of their personality. Concepts such as humanistic management, with a human-centered view of organization and the manager-employee relationship, and the humanistic approach to art, with an emphasis on aesthetics, teatrology, and filmology, exploring the role of the character, the artist, and the humane scenic community, are also addressed. Finally, the work extends the humanistic vision to diverse yet equally essential domains: medicine and healthcare (with a focus on humanistic medicine, the doctor-patient relationship, and patient-centered care), politics (humanistic politics, the humanist politician, people-centered and community-centered politics, and

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumată cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

global implications), theology and religion (with reference to Christian humanism and approaches centered on the person/ soul and on community/ solidarity), technology and science (technological humanism), and, briefly, ecology and economics, suggesting an integrated vision of a dual-humanistic world order.

The final part of the book synthesizes and applies the entire theoretical framework, focusing on **personal development and community development** from a humanistic perspective. It details the concept of personal development, emphasizing the formation of a strong, humane, and spiritual personality, ultimately leading to a complete personality. In parallel, community development is examined, aiming for the formation of a strong, humane, and plenary community. A central point is the relationship between the individual and the community/ society, and the interconnection between personal development and community development, including a discussion of plenary community and plenary personality in ontological dispute. The work emphasizes that the humanistic approach prioritizes the person in relation to the community, striving for the formation of a plenary personality within a plenary community, and, reciprocally, the formation of a plenary community that includes and supports the plenary personality.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumată cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Overall, this work is a call for a re-evaluation of the foundations of human sciences and practices, proposing a **dual-humanistic paradigm** as a response to the complexity of contemporary challenges. It argues that authentic development, whether at individual or community level, cannot be achieved without a profound and integrated understanding of the human being, their intrinsic values, and the need for connection and solidarity. Through its detailed analysis of applications in various fields—from psychology to politics, from education to medicine and art—the book offers a theoretical and practical guide for building a more humane, empathetic, and fulfilled society.

This book is intended for a broad and diverse audience, including:

- **Students and Academics:** Across humanistic disciplines (psychology, sociology, social work, pedagogy, philosophy, political science, medicine, art, etc.) who seek a profound and integrative understanding of humanism and its applications.

- **Professionals:** From all the mentioned fields (psychotherapists, social workers, educators, managers, doctors, politicians, artists, theologians, scientists and technologists, environmental and economic specialists), who wish to enhance their practice by integrating a humanistic, human-centered perspective.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

- **Decision-Makers and Strategists:** Those involved in formulating public policies and development programs, who can find in this work principles and models for a more ethical and effective approach to social issues.

- **The General Public:** Anyone interested in personal development, community well-being, and building a more humane and solidaristic world will find stimulating ideas and new perspectives in this book.

The book aims to be an essential tool for all those who believe in human potential and aspire to contribute to a world where every person can achieve their plenitude within a strong and humane community.

Această lucrare se aventurează într-o explorare profundă a condiției umane, a relației intrinseci dintre individ și comunitate și a modului în care o perspectivă cu adevărat **umanistă, cu precădere dual-umanistă**, poate transforma fundamental științele și practicile sociale. Ea pornește de la premisa că înțelegerea omului – a "ființei umane", a "societății" și a "umanității" – este esențială pentru a construi abordări eficiente și etice în toate domeniile vieții sociale și profesionale. Ideea centrală, o constantă a întregului demers, este că relația dintre **dezvoltarea personală și dezvoltarea comunitară**, privită printr-o lentilă dual-umanistă, reprezintă

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

nucleul unei abordări cu adevărat centrate pe om în științele și practicile umane și sociale.

Cartea se deschide contextualizând științele și practicile socio-umane, parcurgând istoria și specificul acestora și trecând în revistă marile abordări existente, de la cele mistic-spirituale și religioase stricte, la cele pur științifice. Pe acest fundal, se profilează contururile clare ale **abordării și metodei umaniste**, prezentată ca o cale distinctă și necesară. Apoi, lucrarea se afundă în originile și particularitățile acestei abordări, identificând sursele sale fundamentale. Un accent deosebit cade pe conceptul novator de **dual-umanism**, o extensie a umanismului clasic, care caută să integreze nu doar aspectele intelectuale și morale, ci și cele spirituale și solidariste, oferind o perspectivă mai cuprinzătoare asupra umanului. Filosofia critică, filosofia omului, filosofia socială, ontologia și filosofia umanistă, alături de filosofile și practicile orientale/ spirituale, contribuie la acest cadru teoretic robust. De asemenea, influențe precum fenomenologia, existențialismul, personalismul, pozitivismul, gestaltismul, umanismul secular, progresivismul, mișcarea drepturilor omului, neomarxismul (școala de la Frankfurt), postmodernismul, feminismul și teoriile sistemelor complexe și emergente converg pentru a defini specificul abordării umaniste. Aceasta se traduce prin principii, concepte și idei fundamentale distincte, particularități ale teoriei și cercetării, ale metodologiei și, cel mai important, ale practicilor. Se

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

subliniază, de asemenea, modelul dual-umanist și cele două mari orientări care îl definesc: o orientare personalistă/ existențială/ pozitivă și o alta solidarism/ spirituală/ etică, ambele contribuind la o înțelegere holistică a ființei umane și a interacțiunilor sale.

Apoi, cartea trece la o detaliere a aplicațiilor abordării umaniste în diverse domenii vitale. Se explorează **psihologia și psihoterapia**, prezentând psihologia umanistă ca "a treia forță" și psihoterapia umanistă ca "a treia cale", distincte de alte curente majore. Sunt detaliate principiile cheie ale acestora, abordarea psihicului uman și a personalității dintr-o perspectivă umanistă, inclusiv conceptele de personalitate puternică și personalitate umană. Orientații specifice precum psihologia existențial-umanistă, personalist-umanistă, pozitiv-umanistă, spirituală/ transpersonală și psihologia "umană" sunt analizate, alături de aspecte metodologice în psihoterapie, relația client-terapeut și abordarea dual-umanistă a intervenției.

Un capitol crucial este dedicat **sociologiei și asistenței sociale**, aducând în prim-plan **sociologia umanistă** și, în special, **asistența socială umanistă**. Aici, asistența socială este poziționată explicit ca „**a treia cale în teorie, practică și politică**”, depășind abordările tradiționale sau pur critice. Se explorează specificul și istoria abordării umaniste în sociologie, principiile sale fundamentale și viziunea umanistă asupra interacțiunii sociale, introducând abordarea

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

dual-umanistă a comunității și societății, cu accent pe conceptul de "comunitate/ societate puternică și umană". Pentru asistența socială, sunt prezentate sursele, valorile și scopurile sale, alături de principii și metode fundamentale ale practicii. Relația dintre client și profesionist este esențială, fiind analizată și prin prisma abordării dual-umaniste: asistența socială existențial-pozitivă, centrată pe autonomizarea clientului prin formarea unei personalități puternice și a unui comportament adaptativ, și asistența socială solidarism-etică, care vizează crearea și dezvoltarea unei comunități solidare și umane.

Cartea continuă explorarea aplicațiilor în **pedagogie și educație**, analizând pedagogia umanistă și educația umanistă. Se discută despre specificul istoric și principiile cheie, precum și despre viziunea umanistă asupra studentului și educatorului, subliniind importanța unei educații centrate pe copil/ student și a dezvoltării personalității acestuia. De asemenea, sunt abordate concepte precum managementul umanist, cu o viziune a organizației și a relației manager-angajat centrată pe om, și abordarea umanistă în artă, cu accent pe estetică, teatrologie și filmologie, explorând rolul personajului, al artistului și al comunității scenice umane. Nu în ultimul rând, lucrarea extinde viziunea umanistă asupra unor domenii diverse, dar la fel de esențiale: medicină și asistență medicală, politică, teologie și religie, tehnologie și știință, precum și ecologie și

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

economie, sugerând o viziune integrală asupra unei ordini mondiale dual-umaniste.

Partea finală a cărții reprezintă o sinteză și o aplicare a întregului cadru teoretic, concentrându-se pe **dezvoltarea personală și dezvoltarea comunitară** dintr-o perspectivă umanistă. Se detaliază conceptul de dezvoltare personală, punând accent pe formarea unei personalități puternice, umane și spirituale, și, în cele din urmă, a unei personalități complete. Paralel, se examinează dezvoltarea comunitară, vizând formarea unei comunități puternice, umane și plenare. Un punct central este relația dintre individ și comunitate, și interconexiunea dintre dezvoltarea personală și cea comunitară, cu o discuție despre comunitatea plenară și personalitatea plenară în dispută ontologică. Lucrarea subliniază că abordarea umanistă prioritizează persoana în relație cu comunitatea, urmărind formarea unei personalități plenare într-o comunitate plenară, și, reciproc, a unei comunități plenare care să includă și să sprijine personalitatea plenară.

În ansamblul său, această lucrare este un apel la o reevaluare a fundamentelor științelor și practicilor umane, propunând o paradigmă **dual-umanistă** ca răspuns la complexitatea provocărilor contemporane. Ea argumentează că o dezvoltare autentică, fie la nivel individual, fie comunitar, nu poate fi atinsă fără o înțelegere profundă și integrată a ființei umane, a

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

valorilor sale intrinseci și a nevoii de conexiune și solidaritate. Prin analiza detaliată a aplicațiilor în diverse domenii – de la psihologie la politică, de la educație la medicină și artă – cartea oferă un ghid teoretic și practic pentru construirea unei societăți mai umane, mai empatică și mai împlinite.

Această carte este destinată unui public larg și divers, incluzând atât **studenți și cadre didactice** din disciplinele socio-umane (psihologie, sociologie, asistență socială, pedagogie, filosofie, științe politice, medicină, artă etc.) care caută o înțelegere profundă și integratoare a umanismului și a aplicațiilor sale, cât și **profesioniști** din toate domeniile menționate. De asemenea, este o resursă valoroasă pentru **factorii de decizie și strategii** implicați în formularea politicilor publice și a programelor de dezvoltare, precum și pentru **publicul larg** interesat de dezvoltarea personală, de bunăstarea comunității și de construirea unei lumi mai umane și mai solidare. Cartea își propune să fie un instrument esențial pentru toți cei care cred în potențialul uman și care aspiră să contribuie la o lume în care fiecare persoană își poate atinge plenitudinea, într-o comunitate puternică și umană.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

PHILOSOPHIE HUMANISTE

***Idées, Valeurs, Orientations,
Mouvements et Méthodes
Humanistes
en Philosophie, Science,
Société et Pratiques Sociales***

ISBN-13 : 979-8398569506

Anul publicării: 2023

Pagini: 130

KDP Amazon

Disponibil online la adresa:

**[https:// www.amazon.com/ gp/ aw/ d/
B0C87M66PC?](https://www.amazon.com/gp/aw/d/B0C87M66PC?)**

**ref=dbs_m_mng_wam_calw_tpbk_1&storeType=e
books&qid=1751194070&sr=8-22**

Ce travail ambitieux se propose d'explorer en profondeur la **philosophie humaniste**, non seulement comme un ensemble d'idées, mais comme une force motrice qui façonne notre compréhension de l'existence humaine, de la société et des relations interhumaines. Il vise à esquisser une vision complète, depuis ses concepts fondamentaux jusqu'à ses applications pratiques dans divers domaines de la pensée et de l'action humaine.

Le livre débute par une incursion dans la **Philosophie Humaniste** proprement dite. Ici, les aspects introductifs sont abordés et le concept de base de cette philosophie est défini. Il est argumenté comment la philosophie elle-même, dans son essence, est une discipline humaniste, centrée sur l'être humain et son expérience. Un espace important est dédié à l'identification et à l'analyse des diverses orientations et approches humanistes, préhumanistes et prohumanistes qui ont marqué l'histoire de la pensée philosophique. Enfin, les méthodes et la méthodologie spécifiques qui sous-tendent la

démarche philosophique humaniste sont clarifiées. Cette première partie établit les fondements conceptuels, définissant l'humanisme non seulement comme un courant historique, mais comme une perspective vivante et dynamique, indispensable à la compréhension et à l'approche des défis contemporains. Il est souligné qu'au fondement de la philosophie humaniste se trouve une réflexion continue sur la condition humaine, la valeur intrinsèque de l'individu et son potentiel de développement et d'auto-accomplissement.

Ensuite, l'ouvrage se penche sur les **catégories, thèmes et valeurs principales de la philosophie humaniste**. Sont détaillés des concepts essentiels tels que la **liberté, l'autodétermination, le développement humain et personnel**, ainsi que la **responsabilité**. Une attention particulière est accordée à la compréhension profonde de l'**être humain, de la personne et de la personnalité**, considérés comme des points centraux et le cœur de toute réflexion humaniste. Ces concepts ne sont pas abordés dans le vide, mais dans le contexte dynamique de l'existence. De même, les valeurs fondamentales telles que le **bonheur, le bien-être et la dignité** humaine sont explorées, soulignant que l'aspiration à ces idéaux est une force motrice de la démarche humaniste. Le chapitre se termine par une analyse de la manière dont la philosophie humaniste aborde les **relations humaines, la société humaine, la moralité, le concept d'humanité**

dans son ensemble et l'idée de justice sociale, consolidant ainsi la dimension éthique, communautaire et sociale de ce courant de pensée. Il est démontré comment les valeurs humanistes ne sont pas seulement abstraites, mais se traduisent en principes concrets pour l'organisation et le fonctionnement d'une société équitable et harmonieuse, où le bien-être de l'individu est indissociablement lié à celui de la collectivité.

Plus loin, le livre se ramifie, explorant les **idées, valeurs, orientations, méthodes et représentants humanistes et prohumanistes dans les branches principales de la philosophie**. Il est analysé comment les principes humanistes se manifestent en **métaphysique**, esquissant une **métaphysique humaniste** qui interroge la nature de la réalité à travers le prisme de l'expérience humaine. Ensuite, l'**ontologie humaniste** est explorée, investiguant la manière dont l'être est compris à travers le prisme de l'humanisme, en mettant l'accent sur l'être et le devenir humain. De même, les contributions humanistes en **épistémologie** sont détaillées, définissant une **épistémologie humaniste** qui met l'accent sur la connaissance centrée sur l'être humain, sur la subjectivité et l'intersubjectivité, et sur la manière dont notre compréhension du monde est façonnée par la condition humaine. Enfin, l'**axiologie humaniste** est abordée, examinant les valeurs et les jugements de valeur d'une perspective profondément humaine, où les valeurs sont inhérentes à l'expérience

et aux aspirations humaines. Grâce à cette analyse détaillée des branches de la philosophie, l'ouvrage montre comment l'humanisme n'est pas une idée superficielle, mais une perspective profondément intégrée qui peut reconfigurer la compréhension du monde et de la place de l'être humain en son sein.

Une autre partie importante de l'ouvrage opère la transition de la philosophie vers l'**application des idées, valeurs, orientations et méthodes humanistes et prohumanistes dans certaines sciences socio-humaines**. Sont investiguées les contributions humanistes en **psychologie**, conduisant à la définition et à la compréhension de la **psychologie humaniste**, avec un accent sur la croissance personnelle, l'auto-actualisation et le potentiel humain. De manière similaire, l'impact de l'humanisme en **sociologie** est examiné, explorant les particularités de la **sociologie humaniste**, qui analyse les structures sociales à travers le prisme de l'expérience humaine et des besoins individuels. Enfin, la **personnologie**, une discipline dédiée à l'étude de la personne et de la personnalité, est également abordée, où une **personnologie humaniste** est esquissée, apportant une vision intégrée et profonde du développement, de la structure et du devenir de l'être humain dans sa complexité. Cette section est vitale pour démontrer que la philosophie humaniste ne reste pas seulement au niveau théorique, mais offre des cadres conceptuels solides et applicables pour la

compréhension et l'intervention dans la réalité sociale et individuelle.

Enfin, le livre explore les **mouvements et courants d'idées sociaux, culturels et politiques humanistes et prohumanistes** qui ont marqué l'histoire et le présent. Sont analysés directement l'**humanisme** comme mouvement historique et philosophique, ainsi que le **mouvement des droits de l'homme**, qui représente une concrétisation pratique et essentielle des valeurs humanistes au niveau mondial. Le **multiculturalisme** est abordé, comme expression du respect de la diversité et des différences, une extension des principes humanistes d'égalité et de dignité. Sont ensuite explorés l'**humanisme postmoderne**, y compris ses nouvelles formes, le néo-humanisme et le post-humanisme, qui adaptent les principes humanistes aux défis du monde contemporain, tels que la technologie avancée et la mondialisation. Deux applications essentielles en pratique sont également détaillées : l'**approche et la méthode humaniste en psychothérapie, concrétisée dans la psychothérapie humaniste**, qui met l'accent sur la croissance personnelle du client et sur la relation thérapeutique, et, d'une importance cruciale, l'**approche et la méthode humaniste dans le travail social, définissant le travail social humaniste**.

En particulier, la pertinence de la philosophie humaniste pour le **travail social** est un thème

récurrent et central dans cet ouvrage. Le travail social n'est pas seulement présenté comme un domaine d'application, mais comme une concrétisation vivante des principes humanistes. L'accent mis sur la **personne**, sur sa **dignité** inhérente et sur son **potentiel de développement** est directement transposé dans la pratique du travail social. Une approche humaniste dans ce domaine signifie dépasser une vision purement pathologique ou réductrice du bénéficiaire. Au lieu de ne voir que des "problèmes" ou des "cas", les travailleurs sociaux, guidés par l'humanisme, sont encouragés à percevoir chaque individu comme un être unique, complexe, doté de ressources et d'aspirations propres. La philosophie humaniste offre au travail social le cadre éthique et méthodologique pour promouvoir l'**autodétermination** du client, le respect de sa **liberté** et l'encouragement de la **responsabilité** personnelle dans le contexte social. Les principes de **justice sociale** et de **solidarité**, profondément ancrés dans l'humanisme, guident les travailleurs sociaux dans leurs efforts pour réduire les inégalités, combattre la discrimination et construire des communautés plus équitables et inclusives. Cette perspective impose une refonte de la relation entre le professionnel et le client, la transformant d'une relation de dépendance en un partenariat fondé sur la confiance, le respect mutuel et l'empathie authentique. Ainsi, le **travail social humaniste** devient non seulement une intervention technique,

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumată cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

mais un art de la relation, une contribution essentielle au développement plénier de l'individu et à la création d'une société meilleure.

En somme, ce livre offre un panorama vaste et intégré de la philosophie humaniste, depuis ses racines théoriques jusqu'à ses ramifications pratiques dans diverses sciences et mouvements sociaux. C'est un plaidoyer fervent pour une vision centrée sur l'être humain, sur sa dignité, sa liberté et son potentiel de développement, tant individuel que collectif. À travers l'exploration de la relation complexe entre théorie et pratique, et par son accent particulier sur le travail social, l'ouvrage souligne non seulement l'importance de la compréhension, mais aussi de l'application des principes humanistes pour construire un monde meilleur, plus juste et plus humain. Il représente un guide essentiel pour quiconque souhaite explorer les profondeurs de la pensée humaniste et comprendre comment elle peut inspirer et modeler l'action au bénéfice de l'être humain. Ce livre s'adresse à un public diversifié et engagé, comprenant les étudiants et chercheurs des domaines de la philosophie, de la psychologie, de la sociologie et, tout particulièrement, du travail social, qui recherchent une compréhension profonde et nuancée de l'humanisme. C'est également une ressource précieuse pour les professionnels de ces domaines – psychothérapeutes, sociologues, et surtout les travailleurs sociaux – qui désirent enrichir leur pratique en intégrant une perspective philosophique solide et éthique, centrée sur l'être

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

humain. De plus, toute personne intéressée par l'histoire des idées, le rôle de la philosophie dans la formation de la société et la pertinence de l'humanisme face aux défis contemporains trouvera dans les pages de ce livre une source riche d'inspiration et de réflexion pour contribuer à une société plus juste et plus humaine.

Această lucrare ambițioasă se propune a fi o explorare amplă și profundă a **filosofiei umaniste**, nu doar ca un corp de idei, ci ca o forță motrice ce modelează modul în care înțelegem existența umană, societatea și relațiile interumane. Ea încearcă să contureze o viziune cuprinzătoare, de la conceptele sale fundamentale până la aplicațiile sale practice în diverse domenii ale gândirii și acțiunii umane.

Cartea începe cu o incursiune în **Filosofia Umanistă** propriu-zisă. Aici, sunt abordate aspecte introductive și este definit conceptul de bază al acestei filosofii. Se argumentează felul în care filosofia însăși, în esența sa, este o disciplină umanistă, concentrată pe om și pe experiența sa. Un spațiu important este dedicat identificării și analizei diverselor orientări și abordări umaniste, pre-umaniste și pro-umaniste care au marcat istoria gândirii filosofice. În cele din urmă, sunt clarificate metodele și metodologia specifice care stau la baza demersului filosofic umanist. Această primă parte stabilește fundamentele conceptuale, definind

umanismul nu doar ca un curent istoric, ci ca o perspectivă vie și dinamică, indispensabilă înțelegerii și abordării provocărilor contemporane. Se subliniază că, în inima sa, filosofia umanistă este o reflecție continuă asupra condiției umane, a valorii intrinseci a individului și a potențialului său de dezvoltare și auto-împlinire.

Apoi, lucrarea se apleacă asupra **categoriilor, temelor și valorilor principale ale filosofiei umaniste**. Sunt detaliate concepte esențiale precum **libertatea, autodeterminarea, dezvoltarea umană și personală**, alături de **responsabilitate**. O atenție deosebită este acordată înțelegerii profunde a **ființei umane, a persoanei și a personalității**, văzute ca puncte centrale și inima oricărei reflecții umaniste. Aceste concepte nu sunt abordate în vid, ci în contextul dinamic al existenței. De asemenea, sunt explorate valori fundamentale precum **fericirea, bunăstarea și demnitatea** umană, subliniind că aspirația spre aceste idealuri este o forță motrice a demersului umanist. Se analizează modul în care filosofia umanistă abordează **relațiile umane, societatea umană, moralitatea, conceptul de umanitate în ansamblul său și ideea de justiție socială**, consolidând astfel dimensiunea etică, comunitară și socială a acestui curent de gândire. Se demonstrează cum valorile umaniste nu sunt doar abstracte, ci se traduc în principii concrete pentru organizarea și funcționarea unei societăți echitabile și

armonioase, în care bunăstarea individului este indisolubil legată de cea a colectivității.

În continuare, cartea se ramifică, explorând **ideile, valorile, orientările, metodele și reprezentanții umanismului și pro-umanismului în principalele ramuri ale filosofiei**. Se analizează cum se manifestă principiile umaniste în **metafizică**, conturând o **metafizică umanistă** ce interoghează natura realității prin prisma experienței umane. Apoi, este explorată **ontologia umanistă**, investigând modul în care ființa este înțeleasă prin prisma umanismului, punând accent pe ființarea și devenirea umană. La fel, sunt detaliate contribuțiile umaniste în **epistemologie**, definind o **epistemologie umanistă** care pune accent pe cunoașterea centrată pe om, pe subiectivitate și intersubiectivitate, și pe modul în care înțelegerea noastră despre lume este modelată de condiția umană. În cele din urmă, este abordată **axiologia umanistă**, examinând valorile și judecățile de valoare dintr-o perspectivă profund umană, unde valorile sunt inerente experienței și aspirațiilor umane. Prin această analiză detaliată a ramurilor filosofiei, lucrarea arată cum umanismul nu este o idee superficială, ci o perspectivă profund integrată care poate reconfigura înțelegerea lumii și a locului omului în ea.

O altă parte importantă a lucrării face tranziția de la filosofie la **aplicarea ideilor, valorilor, orientărilor și metodelor umaniste și pro-**

umaniste în anumite științe socio-umane. Sunt investigate contribuțiile umaniste în **psihologie**, conducând la definirea și înțelegerea **psihologiei umaniste**, cu accent pe creștere personală, auto-actualizare și potențialul uman. Similar, se examinează impactul umanismului în **sociologie**, explorând particularitățile **sociologiei umaniste**, care analizează structurile sociale prin prisma experienței umane și a nevoilor individuale. Nu în ultimul rând, este abordată și **personologia**, o disciplină dedicată studiului persoanei și personalității, unde se conturează o **personologie umanistă**, aducând o viziune integrată și profundă asupra dezvoltării, structurii și devenirii ființei umane în complexitatea sa. Această secțiune este vitală pentru a demonstra că filosofia umanistă nu rămâne doar la nivel teoretic, ci oferă cadre conceptuale solide și aplicabile pentru înțelegerea și intervenția în realitatea socială și individuală.

În cele din urmă, cartea explorează **mișcările și curentele de idei sociale, culturale și politice umaniste și pro-umaniste** care au marcat istoria și prezentul. Sunt analizate direct **umanismul** ca mișcare istorică și filosofică, alături de **mișcarea drepturilor omului**, care reprezintă o concretizare practică și esențială a valorilor umaniste la nivel global. Se abordează **multiculturalismul**, ca expresie a respectului pentru diversitate și diferențe, o extindere a principiilor umaniste de egalitate și demnitate. Sunt explorate apoi **umanismul**

postmodern, inclusiv noile sale forme, neo-umanismul și post-umanismul, care adaptează principiile umaniste la provocările lumii contemporane, precum tehnologia avansată și globalizarea. Două aplicații esențiale în practică sunt, de asemenea, detaliate: **abordarea și metoda umanistă în psihoterapie, concretizată în psihoterapia umanistă**, care pune accent pe creșterea personală a clientului și pe relația terapeutică, și, de o importanță crucială, **abordarea și metoda umanistă în lucrul social, definind lucrul social umanist**.

În mod particular, relevanța filosofiei umaniste pentru **asistența socială** este o temă recurentă și centrală în această lucrare. Asistența socială nu este prezentată doar ca un domeniu de aplicare, ci ca o concretizare vie a principiilor umaniste. Accentul pe **persoană**, pe **demnitatea** sa inerentă și pe **potențialul său de dezvoltare** este direct transpus în practica asistenței sociale. O abordare umanistă în acest domeniu înseamnă depășirea unei viziuni pur patologice sau reductive asupra beneficiarului. În loc să vadă doar "probleme" sau "cazuri", asistenții sociali, ghidați de umanism, sunt încurajați să perceapă fiecare individ ca pe o ființă unică, complexă, cu resurse și aspirații proprii. Filosofia umanistă oferă asistenței sociale cadrul etic și metodologic pentru a promova **autodeterminarea** clientului, respectarea **libertății** sale și încurajarea **responsabilității** personale în contextul social.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Principiile de **justiție socială** și **solidaritate**, profund ancorate în umanism, ghidează asistenții sociali în eforturile lor de a reduce inegalitățile, de a combate discriminarea și de a construi comunități mai echitabile și incluzive. Această perspectivă impune o regândire a relației dintre profesionist și client, transformând-o dintr-o relație de dependență într-un parteneriat bazat pe încredere, respect reciproc și empatie autentică. Astfel, **lucrul social umanist** devine nu doar o intervenție tehnică, ci o artă a relației, o contribuție esențială la dezvoltarea plenară a individului și la crearea unei societăți mai bune.

În ansamblul său, această carte oferă o panoramă amplă și integrată a filosofiei umaniste, de la rădăcinile sale teoretice până la ramificațiile sale practice în diverse științe și mișcări sociale. Este o pledoarie ferventă pentru o viziune centrată pe om, pe demnitatea, libertatea și potențialul său de dezvoltare, atât individual, cât și în cadrul comunității. Prin explorarea relației complexe dintre teorie și practică, și prin accentul său deosebit pe asistența socială, lucrarea subliniază nu doar importanța înțelegerii, ci și a aplicării principiilor umaniste pentru a construi o lume mai bună, mai justă și mai umană. Ea reprezintă un ghid esențial pentru oricine dorește să exploreze profunzimile gândirii umaniste și să înțeleagă modul în care aceasta poate inspira și modela acțiunea în beneficiul ființei umane. Această carte este dedicată unui public divers și angajat, incluzând studenți și cercetători din

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

domeniile filosofiei, psihologiei, sociologiei și, în mod special, asistenței sociale, care caută o înțelegere profundă și nuanțată a umanismului. Este, de asemenea, o resursă valoroasă pentru profesioniștii din aceste domenii – psihoterapeuți, sociologi, și mai ales asistenți sociali – care doresc să-și îmbogățească practica prin integrarea unei perspective filosofice solide și etice, centrate pe om. În plus, oricine este interesat de istoria ideilor, de rolul filosofiei în modelarea societății și de relevanța umanismului în contextul provocărilor contemporane va găsi în paginile acestei cărți o sursă bogată de inspirație și reflecție pentru a contribui la o societate mai dreaptă și mai umană.

**PERSONAL DEVELOPMENT
versus
COMMUNITY DEVELOPMENT**
***The Dual Humanistic Approach
to the Relation Between Person
and Community***

ISBN-13 : 979-8876829108

Anul publicării: 2024

Pagini: 310

KDP Amazon

Disponibil online la adresa:

[https://www.amazon.com/gp/aw/d/B0D152BZTD/
ref=tmm_pap_swatch_0?
ie=UTF8&dib_tag=se&dib=eyJ2IjoiMSJ9.8YO255IOM
CcguD_hGSFfT2Odbnm4Zvu3uonJvRMgR93l0vcKsW-
soRhCLe3eshC3XVWcHZ9_9aVQV9JSxN0rI1Ye2eNAj
XQS9G8-WZzf-S-
VyrAXlHgAopZZz0k0ZHalfNLNTto79QQoj1t2hrjLmffL-
mgmo4Xs1uOCobMESVgfGCraFTPo4IwEyIRK-
TrOMj3QwlcN28IAvGJSf6u8IVQ.CCR2dmeI_t8SjVvP4c](https://www.amazon.com/gp/aw/d/B0D152BZTD/ref=tmm_pap_swatch_0?ie=UTF8&dib_tag=se&dib=eyJ2IjoiMSJ9.8YO255IOMCcguD_hGSFfT2Odbnm4Zvu3uonJvRMgR93l0vcKsW-soRhCLe3eshC3XVWcHZ9_9aVQV9JSxN0rI1Ye2eNAjXQS9G8-WZzf-S-VyrAXlHgAopZZz0k0ZHalfNLNTto79QQoj1t2hrjLmffL-mgmo4Xs1uOCobMESVgfGCraFTPo4IwEyIRK-TrOMj3QwlcN28IAvGJSf6u8IVQ.CCR2dmeI_t8SjVvP4c)

[dtE3cedT3GlPviJg2fPVkBElI&qid=1752748600&sr=8](#)

-4

At the core of this book and its accompanying project lies a fundamental realization: in dominant humanistic philosophy and literature, personal development is often placed at the forefront—sometimes almost exclusively—at the expense of community development. While this emphasis on the individual may be justified by the pursuit of self-fulfillment and autonomy, it can, in the absence of a strong communal framework, lead to forms of isolated individualism or even alienation. This project does not aim to overturn this relationship by placing community development above personal development. Instead, it promotes a balanced and integrative perspective, in which both dimensions—personal and communal—are mutually reinforcing and understood as deeply interdependent.

In this vision, personal development is not conceived as a solitary or self-referential process, but as one that acquires meaning and depth within human relationships and social contexts. Likewise, community development is not reduced to a mere external organization of resources or abstract collective interventions, but is viewed as a living structure, nourished by the energy, commitment, and

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumată cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

continuous transformation of its members. Thus, the project promotes a synergistic perspective, in which personal development within the community becomes the foundation for community development, while the community—as a space of coexistence, cooperation, and solidarity—offers the fertile ground in which individuals can truly thrive.

To support this vision, the project draws on two major traditions of modern humanism: on the one hand, personalist and existentialist humanism, which emphasizes individual freedom, dignity, and responsibility in the face of the human condition; and on the other hand, solidaristic and ethical humanism, which focuses on interpersonal connections, mutual moral obligations, empathy, social justice, and the sense of belonging. These two traditions are not approached in opposition, but brought together in an interactive, complementary, and functional framework capable of generating nuanced and coherent responses to contemporary challenges related to human development.

Through this dual focus—on the individual and the community—the project proposes a holistic framework for understanding human development, one that transcends artificial fragmentations and fosters a deep view of how individuals and communities evolve together in a continuous process of co-creation. This perspective is especially relevant in today's global context, marked by multiple crises—

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

economic, social, environmental, and identity-based—where the need to rebuild social cohesion is more urgent than ever, and where support for individual potential can no longer be separated from the imperatives of solidarity and collective resilience.

This integrative approach becomes even more valuable in the field of social work, where the tension between individual needs and community dynamics often manifests in complex and sometimes contradictory ways. Social work, in essence, is not limited to the delivery of services or isolated interventions in cases of vulnerability. It requires a profound understanding of the contexts in which individuals live, the power relations that affect their existence, the structural barriers they face, and the collective dynamics in which they are embedded. From this perspective, the model proposed by the project offers a solid theoretical foundation for practitioners in the field, helping them to balance individual-level support with interventions aimed at strengthening social networks, promoting community participation, and fostering collective autonomy.

Moreover, applying integrated humanistic principles in social work can contribute to redefining the relationship between the professional and the beneficiary, by promoting an ethics of collaboration, mutual respect, and the affirmation of human potential in all its forms. In this way, social work becomes not just a reactive mechanism, but a a

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

transformative process—one that supports individuals in their development within their communities and simultaneously helps communities become inclusive, equitable, and solidarity-based spaces.

In conclusion, the project proposes a new paradigm of human development—one that does not oppose the individual to the community, but understands them as interconnected parts of a dynamic whole, engaged in a relationship of functional co-dependence. This paradigm proves not only theoretically fertile but also practically applicable in areas such as social work, where the coherent articulation of personal needs and the pursuit of social justice and community cohesion is essential for meaningful and sustainable interventions.

În centrul acestei cărți și al proiectului care o însoțește se află o constatare esențială: în cadrul filosofiei și literaturii umaniste dominante, dezvoltarea personală este adesea pusă în prim-plan — uneori aproape exclusiv — în detrimentul dezvoltării comunitare. Deși această focalizare asupra individului poate fi justificată prin nevoia de auto-împlinire și autonomie, în lipsa unui cadru comunitar solid, ea poate conduce la forme de individualism izolat sau chiar la alienare. Proiectul de față nu își propune să răstoarne această relație și nici să acorde întâietate dezvoltării comunitare în defavoarea celei

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

personale. Dimpotrivă, susține o abordare echilibrată și integrativă, în care cele două dimensiuni — personală și comunitară — se susțin reciproc și sunt înțelese ca fiind profund interdependente.

În această viziune, dezvoltarea personală nu este concepută ca un demers solitar sau autoreferențial, ci ca un proces care capătă semnificație și adâncime în cadrul relațiilor umane și al contextelor sociale. Tot astfel, dezvoltarea comunitară nu este redusă la o simplă organizare exterioară a resurselor sau la intervenții colective abstracte, ci este privită ca o construcție vie, alimentată de energia, angajamentul și transformarea continuă a membrilor săi. Astfel, proiectul promovează o perspectivă sinergică, în care dezvoltarea personală în interiorul comunității devine temelia dezvoltării comunității în ansamblu, iar comunitatea, în calitate de spațiu al coexistenței, cooperării și solidarității, oferă cadrul fertil în care individul poate înflori.

Pentru a susține această viziune, proiectul se bazează pe două direcții fundamentale ale umanismului modern: pe de o parte, **umanismul personalist și existențialist**, care pune accent pe libertatea, demnitatea și responsabilitatea individului în fața condiției umane; pe de altă parte, **umanismul solidarist și etic**, care subliniază legăturile interumane, obligațiile morale reciproce, empatia, justiția socială și sentimentul de apartenență. Aceste două tradiții nu sunt abordate într-o manieră

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

opozițională, ci sunt reunite într-un cadru interactiv, complementar și funcțional, capabil să genereze răspunsuri nuanțate și coerente la provocările contemporane privind dezvoltarea umană.

Prin această dublă focalizare — asupra individului și asupra comunității — proiectul propune un cadru holistic pentru înțelegerea dezvoltării umane, depășind fragmentările artificiale și favorizând o viziune profundă asupra modului în care indivizii și comunitățile evoluează împreună într-un proces continuu de co-creație. Această viziune este deosebit de relevantă în contextul global actual, marcat de multiple crize — economice, sociale, ecologice sau de identitate — în care nevoia de reconstrucție a coeziunii comunitare este mai stringentă ca niciodată, iar susținerea potențialului individual nu mai poate fi separată de imperativele solidarității și rezilienței colective.

Această abordare integrativă se dovedește cu atât mai valoroasă în domeniul **asistenței sociale**, unde tensiunea dintre nevoile individuale și dinamica comunitară se manifestă în forme complexe și adesea contradictorii. Asistența socială nu se limitează la livrarea de servicii sau la intervenții punctuale în cazuri de vulnerabilitate. Ea presupune o înțelegere profundă a contextului în care trăiesc beneficiarii, a relațiilor de putere care le afectează existența, a barierelor structurale care le limitează oportunitățile și a dinamicii colective în care sunt integrați. Din

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

această perspectivă, modelul propus de proiect oferă un cadru teoretic solid pentru practicienii din domeniu, sprijinindu-i în efortul de a echilibra sprijinul individual cu intervențiile menite să întărească rețelele sociale, să promoveze participarea comunitară și să cultive autonomia colectivă.

Mai mult decât atât, aplicarea principiilor umanismului integrat în practica asistenței sociale poate contribui la redefinirea relației dintre profesionist și beneficiar, promovând o etică a colaborării, a respectului reciproc și a valorizării potențialului uman în toate dimensiunile sale. Astfel, asistența socială nu mai este doar un mecanism de răspuns, ci devine un **proces transformator**, care sprijină dezvoltarea indivizilor în cadrul comunităților lor și, simultan, contribuie la transformarea comunităților în spații incluzive, echitabile și solidare.

În concluzie, proiectul propune o nouă paradigmă a dezvoltării umane — una care nu opune individul comunității, ci le înțelege ca părți interconectate ale unui întreg dinamic, aflate într-o relație de co-dependență funcțională. Această paradigmă se dovedește nu doar teoretic fertilă, ci și aplicabilă în mod concret în domenii precum asistența socială, unde articularea coerentă a nevoilor personale cu obiectivele de justiție socială și coeziune comunitară este esențială pentru intervenții eficiente și durabile.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

PERSONAL DEVELOPMENT STARTS IN CHILDHOOD

***How to Educate the Child
Through Personal Development
for a Successful Adulthood***

ISBN-13 : 979-8326636416

Coautori: Daniel Bologa, Sergiu Hojbotă

Anul publicării: 2024

Pagini: 418

KDP Amazon

Disponibil online la adresa:

[https://www.amazon.com/gp/aw/d/B0D7THSXFJ/
ref=tmm_pap_swatch_0?
ie=UTF8&qid=1752751407&sr=8-4](https://www.amazon.com/gp/aw/d/B0D7THSXFJ/ref=tmm_pap_swatch_0?ie=UTF8&qid=1752751407&sr=8-4)

In both academic literature and public discourse—as well as in the moral conscience of society, within communities, families, and particularly among parents, educators, and child development specialists—a fundamental question has persisted over generations: What is the most effective and ethically sound way to raise, educate, and prepare children for life? How can children be supported so that, as adults, they demonstrate behaviors associated with success, are emotionally fulfilled, experience both personal and professional satisfaction, integrate constructively into society, and develop into responsible, empathetic, and civically engaged citizens?

Throughout history, various civilizations and educational systems have answered this question differently, often in alignment with prevailing philosophical, religious, and socio-political paradigms. For a significant part of modern history, especially in the 18th and 19th centuries and well into the early 20th century, the dominant pedagogical view held that children must be molded rigorously into obedient, efficient, and morally upright adults through strict discipline, conformity to rules, and a clear hierarchy of authority. Education was seen as a form of preparation for adulthood, with childhood

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

perceived as an incomplete or transitional phase. Within this traditional framework, deviation from expected behavior was commonly met with punitive measures, including corporal punishment, designed to instill obedience and respect for established authority. This model prioritized social order, duty, and compliance, often at the expense of emotional well-being or individuality.

However, the 20th century, particularly from the 1950s onward, witnessed a profound transformation in educational thought and child-rearing philosophy. Informed by libertarian, personalist, and existentialist philosophies, as well as by the rise of humanistic psychology, a countercurrent emerged that fundamentally redefined the purpose of education. This movement emphasized the inherent dignity of the child, the importance of nurturing intrinsic motivation, and the central role of empathy, creativity, and autonomy in the learning process. Educational reformers and psychologists began to advocate for child-centered methods that viewed the child not as a passive recipient of adult authority, but as a unique, active participant in their own development.

Among the leading figures of this movement was Maria Montessori, who developed an innovative educational system based on the principle that children learn best in environments that support their natural developmental rhythms. Her method fosters

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

independence, intrinsic curiosity, and a love for discovery, emphasizing tactile and experiential learning. Simultaneously, Carl Rogers, a key figure in humanistic psychology, extended his person-centered approach from psychotherapy to the classroom. He argued that genuine learning occurs in environments where students feel psychologically safe, respected, and emotionally connected—where empathy and unconditional positive regard are foundational. Education, in this vision, becomes a transformative process of self-actualization.

Parallel to these efforts, Paulo Freire, the Brazilian philosopher and educator, developed a radical pedagogical model rooted in critical theory. His "pedagogy of the oppressed" viewed education as a vehicle for liberation and social change, challenging traditional teacher-student hierarchies. Freire emphasized dialogue, participation, and reflection as tools through which learners become conscious agents of their own transformation, capable of questioning dominant ideologies and contributing meaningfully to social justice.

Yet, these progressive paradigms did not go unchallenged. From various moderate conservative positions, numerous scholars and public intellectuals expressed concern over the potential excesses of the child-centered and libertarian approaches. Thinkers such as T.S. Eliot, Allan Bloom, Diane Ravitch, Charles Murray, William Bennett, and Chester Finn

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Jr. argued that, in prioritizing the individual at the expense of the collective, these methods inadvertently encouraged narcissism, a lack of discipline, and detachment from civic and communal responsibilities. They pointed out that a hyper-focus on the child's subjective well-being and self-interest, devoid of external standards or obligations toward others, risks cultivating adults who are self-centered, emotionally fragile, and disengaged from the common good. In their view, education must serve not only the individual but also the culture, tradition, and moral fabric of society.

This ongoing tension between progressive-individualist and conservative-traditionalist educational philosophies led, over the decades, to the development of dualistic, synthesis-based, and eventually holistic educational models. These newer paradigms sought to reconcile the valid insights of both approaches. Rather than viewing discipline and self-expression as mutually exclusive, holistic education emphasized the importance of cultivating the whole child—emotionally, intellectually, physically, spiritually, and socially. Rooted in systems thinking and ecological models of development, holistic education acknowledges the child as a dynamic being in constant interaction with their environment, who requires both freedom and structure, both individual development and social integration.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumată cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Prominent contributors to these complex and integrative educational frameworks include Edgar Morin, with his theory of complex thought and education for understanding; Howard Gardner, with his theory of multiple intelligences, emphasizing varied modalities of learning; Ken Wilber, who introduced integral education as a synthesis of developmental psychology, spirituality, and cognitive science; John P. Miller, an advocate of holistic education focused on mindfulness and interconnectedness; Fritz Schumacher, who championed human-scale, values-driven development; and Rudolf Steiner, the founder of Waldorf education, which blends creativity, spirituality, and social responsibility.

These perspectives coalesced into a model of education that integrates personal development with communal values. Here, the child's journey of growth is not viewed solely through the lens of personal success, but as a simultaneous progression toward ethical maturity, empathy, and social participation. The goal is to nurture adults who are both individually actualized and socially responsible, capable of exercising autonomy while respecting the needs of others and the larger community.

Aligned with these evolving paradigms, the present book is dedicated to exploring how children can be empowered and supported throughout the complex, nonlinear process of becoming well-adjusted

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

and fulfilled adults. It examines how personal development, grounded in both autonomy and social responsibility, can shape behaviors, attitudes, and aspirations from early childhood through adolescence. Focusing on key environments of influence—the family, the school, and the wider socio-cultural context—the book investigates how educational practices can harmonize the pursuit of personal excellence with the cultivation of civic virtues, social engagement, and emotional resilience. In doing so, it seeks to contribute to an integrative vision of child development: one that respects the individuality of the child, while also preparing them to participate meaningfully in community life, democratic processes, and the shared human condition.

Atât în literatura academică, cât și în discursul public — dar și în conștiința morală a societății, în cadrul comunităților, familiilor și, mai ales, în rândul părinților, educatorilor și specialiștilor în dezvoltarea copilului — persistă de-a lungul generațiilor o întrebare fundamentală: Care este cea mai eficientă și etic justificabilă modalitate de a crește, educa și pregăti copiii pentru viață? Cum pot fi sprijiniți copiii astfel încât, ajunși la maturitate, să manifeste comportamente asociate cu succesul, să fie împliniți emoțional, să atingă satisfacție personală și profesională, să se integreze constructiv în societate

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

și să devină cetățeni responsabili, empatici și activi civic?

De-a lungul istoriei, civilizațiile și sistemele educaționale au răspuns în moduri diferite la această întrebare, răspunsuri adesea influențate de paradigmele filosofice, religioase și sociopolitice ale epocii. Într-o bună parte a epocii moderne — mai ales în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea și până în prima jumătate a secolului XX — concepția pedagogică dominantă susținea că un copil trebuie format riguros pentru a deveni un adult obedient, eficient și moral. Această formare se realiza printr-o disciplină strictă, conformare la reguli și respectarea unei ierarhii clare a autorității. Educația era văzută ca o formă de pregătire pentru viața adultă, copilăria fiind percepută ca o etapă incompletă, intermediară. În acest cadru tradițional, orice abatere de la comportamentele așteptate era de regulă sancționată prin pedepse, inclusiv pedepse corporale, menite să inducă obediență și respect față de autoritate. Acest model privilegia ordinea socială, datoria și conformismul, adesea în detrimentul bunăstării emoționale sau al individualității.

Totuși, începând cu anii 1950, secolul XX a marcat o transformare profundă în gândirea educațională și în filosofia creșterii copiilor. Sub influența filosofilor libertariene, personaliste și existențialiste, dar și a ascensiunii psihologiei umaniste, a apărut un curent contrar care a redefinit fundamental scopul educației.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Acest nou model a pus accentul pe demnitatea intrinsecă a copilului, pe necesitatea de a cultiva motivația interioară și pe rolul central al empatiei, creativității și autonomiei în procesul de învățare. Reformatorii educaționali și psihologii umaniști au început să promoveze metode centrate pe copil, considerând că acesta nu este un simplu receptor pasiv al autorității adulte, ci un participant activ și unic în propria sa dezvoltare.

Printre figurile emblematice ale acestui curent s-a numărat Maria Montessori, care a elaborat un sistem educațional inovator, bazat pe ideea că învățarea este optimă atunci când copilul este susținut într-un mediu care respectă ritmurile sale naturale de dezvoltare. Metoda Montessori favorizează independența, curiozitatea naturală și plăcerea descoperirii, punând accent pe învățarea prin experiență și interacțiune cu mediul. În paralel, Carl Rogers, unul dintre principalii exponenți ai psihologiei umaniste, a extins principiile terapiei centrate pe persoană în domeniul educației. El a susținut că învățarea autentică are loc într-un climat psihologic sigur, empatic și lipsit de judecată, în care respectul, acceptarea și relațiile autentice sunt fundamentale. Educația, în această viziune, devine un proces transformator de actualizare a sinelui.

În același timp, Paulo Freire, filosof și pedagog brazilian, a dezvoltat o abordare radicală a educației, inspirată din teoria critică. „Pedagogia celor

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

oprimați”, conceptul central al gândirii sale, vedea educația ca un instrument al eliberării și schimbării sociale, opunându-se relației tradiționale ierarhice dintre profesor și elev. Freire pune accent pe dialog, participare și reflecție critică ca instrumente prin care învățăceii devin agenți conștienți ai propriei transformări, capabili să conteste ideologiile dominante și să contribuie activ la justiția socială.

Aceste paradigme progresiste, însă, nu au rămas fără critici. Dintr-o perspectivă conservatoare moderată, numeroși intelectuali publici și cercetători au exprimat îngrijorări cu privire la posibilele excese ale metodelor centrate exclusiv pe copil și ale educației libertariene. Gânditori precum T.S. Eliot, Allan Bloom, Diane Ravitch, Charles Murray, William Bennett și Chester Finn Jr. au argumentat că, prin accentuarea individului în detrimentul colectivului, aceste abordări riscă să încurajeze narcisismul, lipsa de disciplină și detașarea de responsabilitățile civice și comunitare. Ei au semnalat că o focalizare excesivă asupra binelui subiectiv și interesului personal al copilului, fără standarde externe sau obligații sociale, poate duce la formarea unor adulți egocentrici, fragili emoțional și dezangajați față de binele comun. În viziunea lor, educația trebuie să servească nu doar individul, ci și cultura, tradiția și țesătura morală a societății.

Această tensiune persistentă între filosofii educaționale progresist-individualiste și cele

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

conservator-tradiționaliste a condus, în decursul decadelor, la apariția unor modele educaționale dualiste, sintetice și ulterior holistice. Aceste paradigme contemporane încearcă să reconcilieze ideile valide ale ambelor direcții. În loc să opună disciplina exprimării de sine, educația holistică afirmă necesitatea de a cultiva întregul copil — din punct de vedere emoțional, intelectual, fizic, spiritual și social. Bazată pe gândirea sistemică și pe modele ecologice de dezvoltare, educația holistică recunoaște copilul ca un subiect dinamic, aflat într-o permanentă interacțiune cu mediul său, care are nevoie atât de libertate, cât și de structură, atât de autonomie individuală, cât și de integrare socială.

Printre promotorii acestor modele educaționale complexe și integrative se numără Edgar Morin, cu teoria gândirii complexe și a educației pentru înțelegere; Howard Gardner, cu teoria inteligențelor multiple, care valorizează diversitatea formelor de învățare; Ken Wilber, care propune educația integrală ca sinteză între psihologia dezvoltării, spiritualitate și știința cognitivă; John P. Miller, adept al educației holistice centrate pe conștiință și interconectare; Fritz Schumacher, care a pledat pentru dezvoltarea la scară umană, axată pe valori; și Rudolf Steiner, fondatorul pedagogiei Waldorf, care îmbină creativitatea, spiritualitatea și responsabilitatea socială.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Toate aceste contribuții converg spre un model educațional care integrează dezvoltarea personală cu valorile comunitare. În această viziune, parcursul formativ al copilului nu este orientat exclusiv către succesul individual, ci presupune simultan o evoluție spre maturitate etică, empatie și participare socială. Scopul devine formarea unor adulți care sunt în același timp realizați personal și responsabili social, capabili să-și exercite autonomia respectând, în egală măsură, nevoile celorlalți și ale societății în ansamblu.

În consonanță cu aceste paradigme educaționale emergente, prezenta lucrare este dedicată explorării modului în care copiii pot fi sprijiniți și împuterniciți de-a lungul unui proces complex, adesea sinuos, de transformare în adulți echilibrați, adaptați și împliniți. Aceasta examinează rolul esențial al dezvoltării personale în formarea comportamentelor, atitudinilor și aspirațiilor copilului, începând din primii ani de viață și până la adolescență. Având ca puncte de referință familia, școala și contextul socio-cultural lărgit, cartea investighează cum pot fi armonizate practicile educaționale centrate pe individ cu cele orientate spre valori civice, implicare socială și reziliență emoțională. Astfel, lucrarea își propune să contribuie la o viziune integrativă asupra dezvoltării copilului — una care respectă unicitatea persoanei, dar care pregătește totodată individul să participe cu sens în viața comunității, în democrație și în condiția umană comună.

PARTEA A III-A

ARTICOLE DIN SFERA ASISTENȚEI SOCIALE - REZUMATE

Dimensiunea ideologico-doctrinară a asistenței sociale. Teoria, metoda și practica asistenței sociale contemporane - între modelul etic-religios și modelul neo-umanist, *Revista de Asistență Socială*, nr. 4, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Editura Polirom, 2019 / 128

Rolul filosofiei în formarea profesională și eficiența intervenției asistentului social, *Revista de Asistență Socială*, nr. 2, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Editura Polirom, 2019 / 132

Perspectiva umanistă asupra intervenției și schimbării în asistența socială comunitară. Roluri, activități, calități și conduite ale asistentului social comunitar, *Revista de Asistență Socială*, nr. 2, Universitatea din

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

București, Facultatea de Sociologie și Asistență
Socială, Editura Polirom, 2018 / 135

Paradigma umanistă a asistenței sociale sau scurtă
introducere în asistența socială umanistă, Revista de
Asistență Socială, nr. 1, Universitatea din București,
Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Editura
Polirom, 2012 / 138

Tulburările dezvoltării sociale și emoționale ale
copilului instituționalizat. De la obiectivul
supraviețuirii către obiectivul fericirii în asistența
socială a copilului, Revista de Asistență Socială, nr. 1-
2, Universitatea din București, Facultatea de
Sociologie și Asistență Socială, Editura Polirom, 2008
/ 148

Perspectiva umanistă asupra clientului în asistența
socială, Revista de Asistență Socială, nr. 1-2,
Universitatea din București, Facultatea de Sociologie
și Asistență Socială, Editura Polirom, 2009 / 151

Specificul managementului eficient în domeniul
asistenței sociale, Revista de Asistență Socială, nr. 3,
Universitatea din București, Facultatea de Sociologie
și Asistență Socială,
Editura Polirom, 2007 / 154

**DIMENSIUNEA IDEOLOGICO-DOCTRINARĂ A
ASISTENȚEI SOCIALE. TEORIA, METODA ȘI
PRACTICA ASISTENȚEI SOCIALE
CONTEMPORANE - ÎNTRE MODELUL ETIC-
RELIGIOS ȘI MODELUL NEO-UMANIST**

Revista de Asistență Socială, ISSN: 1843-0785, nr. 4,
Universitatea din București, Facultatea de Sociologie
și Asistență Socială, Editura Polirom, 2019.

Cuvinte cheie: perspective ideologice-doctrinare,
asistență socială tradițională, asistență socială
structurală, asistență socială umanistă, asistență
socială integrativă

Acest articol detaliază rezultatele unei cercetări teoretice aprofundate, fundamentate pe un studiu exhaustiv al literaturii de specialitate și pe o analiză atentă a informațiilor disponibile pe website-urile unor organizații de asistență socială de prim rang la nivel internațional. Obiectivul central al demersului a fost identificarea și scoaterea în evidență a caracteristicilor ideologic-doctrinare definitorii pentru cele mai importante modele (sau metode)

contemporane de asistență socială: **modelul etic-religios, modelul critic-structuralist și modelul umanist-existențial.**

Un obiectiv semnificativ al cercetării a vizat circumscrierea, din perspectivă ideologic-doctrinară, a modului specific în care fiecare dintre aceste modele conceptualizează **problema socială** și **clientul** asistenței sociale. Fiecare paradigmă, am constatat, construiește o înțelegere distinctă a cauzelor dificultăților individuale și colective, precum și a naturii și rolului persoanei aflate în nevoie. Însă, cea mai mare atenție a fost acordată relevării dimensiunilor și trăsăturilor ideologic-doctrinare fundamentale ale unor arii constitutive și specifice ale practicii contemporane a asistenței sociale. Am analizat particularitățile **obiectivelor, valorilor, metodelor și resurselor** utilizate în cadrul fiecărui model, precum și **rolurile, calitățile și specificul activității asistentului social** în procesele de **evaluare și intervenție**. Această analiză detaliază cum diferitele filosofii subiacente influențează fiecare aspect al muncii sociale, de la formularea scopurilor până la alegerea instrumentelor și la modul în care profesioniștii se raportează la beneficiari.

Am subliniat, de asemenea, cu scop conclusiv, aspecte esențiale precum modul în care cele trei modele de asistență socială nu rămân rigide, ci se **îmbină și se combină** la nivelul activității asistentului social individual, la nivelul serviciilor

oferite și al sistemelor de asistență socială locale și globale. Această fluiditate și interconectare sunt cruciale pentru înțelegerea dinamicii practice a profesiei. Cercetarea a inclus și identificarea unor **tendințe și perspective ideologic-doctrinare contemporane**, sugerând direcții de evoluție pentru domeniu.

În cele din urmă, articolul avansează o idee fundamentală: cel puțin în cazul societăților occidentale, tendința pare a fi spre profilarea unui **model ideologic-doctrinar de sinteză**, caracterizat prin atribute **integrative, transmoderne și neoumaniste** ale asistenței sociale. Această concluzie indică o direcție de maturizare a profesiei, care caută să depășească clivajele și să valorifice punctele forte ale fiecărei abordări, pentru a răspunde mai eficient provocărilor complexe ale lumii contemporane. Acest model emergent nu respinge doctrinele preexistente, ci le absoarbe și le reconfigurează, plasând demnitatea umană, autonomia și dezvoltarea holistică a individului și a comunității într-un cadru de acțiune adaptat realităților și nevoilor actuale. Se anticipează o asistență socială care echilibrează rigoarea științifică cu sensibilitatea etică, intervenția sistemică cu atenția la unicitatea persoanei, și tradiția cu inovația, într-o manieră care să maximizeze impactul pozitiv asupra bunăstării umane.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

**ROLUL FILOSOFIEI ÎN
FORMAREA PROFESIONALĂ ȘI EFICIENȚA
INTERVENȚIEI ASISTENTULUI SOCIAL**

Revista de Asistență Socială, ISSN: 1843-0785, nr. 2,
Universitatea din București, Facultatea de Sociologie
și Asistență Socială, Editura Polirom, 2019.

Cuvinte cheie: teoria asistenței sociale, filozofie, nivel
de analiză și intervenție, formarea asistentului social,
eficiență profesională

Ceea ce aduce în prim-plan filosofia în teoria asistenței sociale este, în primul rând și cel mai important, capacitatea sa inerentă de a oferi un **nivel maximal de analiză**, o perspectivă **integrativă, transdisciplinară și holistică**, alături de o abordare **critico-axiologică și etică** profundă și nuanțată. Prin natura sa, filosofia depășește fragmentarea disciplinară, permițând o înțelegere comprehensivă a fenomenelor sociale și a condiției umane, plasând asistența socială într-un cadru epistemologic și moral robust. Ea nu se limitează la simptome, ci investighează rădăcinile profunde ale problemelor

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

sociale, oferind instrumente conceptuale pentru o analiză holistică a contextelor și sistemelor complexe în care operează asistenții sociali. Această perspectivă extinsă este esențială pentru a construi intervenții care nu sunt doar paliative, ci vizează schimbări structurale și de durată.

Analiza și teoritzarea, la fel ca și intervenția practică la acest nivel filosofic, sunt realizate cu prioritate din perspectiva unor **idei și valori fundamentale** care stau la baza oricărei societăți umane juste: drepturile omului, solidaritatea umană, demnitatea intrinsecă a fiecărei ființe umane, egalitatea de șanse și de tratament, libertatea de alegere și acțiune, precum și responsabilitatea individuală și colectivă. Aceste concepte nu sunt simple abstracții, ci piloni morali care ghidează misiunea și obiectivele asistenței sociale, transformând-o dintr-o simplă profesie într-un angajament profund etic. Prin urmare, atât valorile esențiale care definesc profesia, cât și misiunea fundamentală și obiectivele primordiale ale asistenței sociale își au originile profunde sau fundamentul teoretic-axiologic, într-o măsură covârșitoare, în domeniul filosofiei – mai exact în ramurile sale dedicate, precum filosofia socială, axiologia (teoria valorilor), etica și deontologia profesională. Fără această ancorare filosofică, asistența socială ar risca să devină o practică pur tehnică, lipsită de direcție morală și de un scop transcendent.

Contribuția filosofiei este, de asemenea, crucială și indispensabilă în stabilirea și fundamentarea **cadrului etic general** care guvernează întreaga activitate și sistemul complex al asistenței sociale. Ea joacă un rol decisiv nu doar în simpla definire, ci în constituirea și justificarea profundă a **normelor deontologice** și a **codurilor de practică** ce ghidează conduita asistentului social, asigurând că deciziile și acțiunile profesionale sunt întotdeauna aliniate cu principiile morale superioare. Mai mult, filosofia este esențială în asigurarea unei **educații și formări profesionale multidisciplinare, complexe și umaniste** a practicienilor, transcenzând o abordare pur tehnică sau o specializare îngustă. Ea cultivă gândirea critică, reflexivitatea și capacitatea de a naviga dilemele etice complexe, pregătind asistenții sociali pentru realitățile nuanțate ale terenului.

Astfel, prin infuzia sa continuă, filosofia garantează că activitatea asistentului social și a tuturor serviciilor și instituțiilor sociale va reuși să îndeplinească, raportându-se la criterii autentic umaniste de eficiență și eficacitate, nu doar obiectivele circumstanțiale și imediate de asigurare a subzistenței. Mai degrabă, ea propulsează asistența socială către scopuri mult mai înalte, superioare, de **schimbare socială pozitivă, bunăstare reală și reabilitare umană profundă** – toate acestea fiind intrinsec legate de condiția de ființă umană a clientului. Filosofia transformă asistența socială dintr-un simplu serviciu de răspuns la nevoi imediate într-

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

un demers complex și proactiv, orientat spre dezvoltarea plină a individului și a societății în ansamblul ei, cultivând un mediu în care demnitatea și potențialul fiecărei persoane sunt pe deplin recunoscute și susținute, contribuind la construirea unei lumi mai juste și mai umane.

**PERSPECTIVA UMANISTĂ
ASUPRA INTERVENȚIEI ȘI SCHIMBĂRII ÎN
ASISTENȚA SOCIALĂ COMUNITARĂ. ROLURI,
ACTIVITĂȚI, CALITĂȚI ȘI CONDUITE ALE
ASISTENTULUI SOCIAL COMUNITAR**

Revista de Asistență Socială, ISSN: 1843-0785, nr. 2,
Universitatea din București, Facultatea de Sociologie
și Asistență Socială, Editura Polirom, 2018.

Cuvinte cheie: asistență socială comunitară,
intervenție-schimbare, perspectivă umanistă, relații
umane, asistent social comunitar umanist

Perspectiva umanistă asupra intervenției în asistența socială comunitară aduce în prim-plan, în mod fundamental, conceptul-valoare al **schimbării**, vizând în principal valorificarea și angajarea resurselor umane prezente în comunitate. Această abordare subliniază că potențialul de transformare nu vine din exterior, ci este intrinsec legat de energia, creativitatea și dorința de bine a membrilor comunității înseși. Resursele sunt identificate și mobilizate la multiple niveluri: la nivelul fiecărei persoane ca individ și personalitate unică,

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

recunoscând și cultivând forța interioară și aspirațiile fiecărui om; la nivelul comunității în ansamblul său ca entitate colectivă, valorificând tradițiile, normele și rețelele sociale existente; precum și la nivelul relațiilor interumane, cu un accent deosebit pe cele din cadrul familial, considerat nucleul fundamental al solidarității și suportului. Intervenția umanistă, așadar, încurajează participarea activă și conștientă a membrilor comunității în propriul proces de transformare, recunoscând în fiecare individ și în fiecare legătură socială un potențial inepuizabil de dezvoltare și de contribuție la binele comun.

Intervenția umanistă utilizează, cu precădere, metode și tehnici preluate și adaptate din psihoterapia umanistă individuală și de grup, transformându-le în instrumente potente pentru lucrul la nivel comunitar. Aceasta include abordări **umanist-existențiale**, care se concentrează pe sensul vieții, pe libertatea alegerii și pe responsabilitatea personală în fața situațiilor dificile, ajutând indivizii și grupurile să-și descopere resursele interioare de adaptare și creștere. De asemenea, sunt integrate metode **umanist-contextuale**, care înțeleg individul și problemele sale în relație cu mediul său social, cultural și istoric, recunoscând influența factorilor externi asupra bunăstării. Nu în ultimul rând, abordările **umanist-apreciative** joacă un rol vital, bazându-se pe identificarea, consolidarea și amplificarea punctelor forte, a resurselor și a succeselor existente în cadrul comunității, în loc să se

concentreze exclusiv pe deficite. Aceste metode sunt orientate preponderent spre schimbare, realizată printr-o **dezvoltare și împuternicire (empowerment) umană și culturală** profundă a persoanelor și a comunității, vizând nu doar rezolvarea problemelor, ci și construirea unui viitor mai bun.

Scopul și obiectivul central al acestor demersuri este atingerea **autonomiei** – atât la nivelul persoanei/clientului, cât și la nivelul comunității. Autonomia este înțeleasă nu ca izolare sau independență absolută, ci ca o capacitate de autodeterminare responsabilă, de decizie și de acțiune conștientă și informată, atât la nivel individual, cât și colectiv. O persoană autonomă este capabilă să își asume propriul destin, să își gestioneze viața în acord cu propriile valori și să contribuie activ la viața comunității. Similar, o comunitate autonomă este una care își poate identifica singură nevoile, își poate mobiliza resursele interne și poate lua decizii care îi servesc interesul colectiv, reducând dependența de intervențiile externe și promovând sustenabilitatea. Această autonomie este cheia unei dezvoltări durabile și a unei bunăstări autentice, unde membrii comunității sunt agenți activi ai propriei lor emancipări.

Pe parcursul întregului proces de intervenție – care are ca scop suprem schimbarea pozitivă și atingerea autonomiei – cunoștințele aprofundate, calitățile intrinseci și conduitele umaniste ale

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

asistentului social comunitar joacă un rol absolut crucial și definitoriu. Acestea includ, dar nu se limitează la, **empatia autentică**, capacitatea de a înțelege și de a simți alături de celălalt; **respectul necondiționat** față de demnitatea fiecărei persoane, indiferent de situație; **autenticitatea în relaționare**, o prezență genuină și transparentă; capacitatea de a facilita **auto-explorarea și auto-descoperirea**, încurajând beneficiarii să își identifice propriile soluții; precum și abilitatea de a construi relații de încredere și colaborare profundă. Aceste atribute umane și profesionale ale asistentului social nu sunt doar auxiliare sau adiacente, ci elemente definitorii care catalizează procesul de schimbare, transformând intervenția dintr-o simplă tehnică într-o experiență profund transformatoare pentru toți cei implicați. Astfel, asistentul social umanist contribuie la crearea unor comunități mai reziliente, mai solidare, mai conștiente de propriul potențial și mai capabile să prospere.

**PARADIGMA UMANISTĂ A
ASISTENȚEI SOCIALE SAU SCURTĂ
INTRODUCERE
ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ UMANISTĂ**

Revista de Asistență Socială, ISSN: 1843-0785, nr. 1,
Universitatea din București, Facultatea de Sociologie
și Asistență Socială, Editura Polirom, 2012.

Cuvinte cheie: Drepturile omului, personalitate,
context socio-uman, autodeterminare, asistent social
umanist, demnitate umană, empatie, dezvoltare
personală

Valori și categorii umaniste fundamentale precum **drepturile omului, justiția socială**, recunoașterea **complexității umane, autodeterminarea persoanei** și a personalității, înțelegerea profundă a **contextului socio-uman**, precum și cultivarea **creativității** și a **spiritualității** nu sunt simple idealuri teoretice. Ele reprezintă, deopotrivă, principiile călăuzitoare și valorile centrale care stau la baza teoriei și practicii asistenței sociale contemporane. Aceste concepte oferă un cadru solid, etic și moral, esențial pentru orice demers care își

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

propune să sprijine ființa umană în întregul său. Fără această ancorare în valorile umaniste, asistența socială riscă să devină o simplă tehnică administrativă, pierzându-și dimensiunea profund umană și transformatoare.

Conceptul de „**asistență socială umanistă**” intervine pentru a organiza, într-un sistem coerent și consistent din punct de vedere epistemologic-metodologic, atât teoria, cât și practica în asistența socială. Acest concept nu este doar o etichetă; el furnizează un cadru teoretic și metodologic unitar, capabil să integreze diverse abordări și perspective. Mai mult decât atât, el creează un forum propice pentru dezbateri critice, inovație profesională și dezvoltare științifică. Prin acest demers, asistența socială umanistă oferă o bază solidă pentru construirea unor strategii de intervenție care sunt, în același timp, riguroase științific și profund sensibile la nevoile și aspirațiile umane.

Articolul prezintă, de asemenea, **resursele esențiale** ale asistenței sociale umaniste, identificând în **personalitate** și în **contextul socio-uman** pilonii săi fundamentali. Personalitatea este văzută nu doar ca un set de trăsături, ci ca un depozitar de potențial și de reziliență, iar contextul socio-uman este recunoscut ca mediul vital în care această personalitate se dezvoltă și interacționează. De asemenea, sunt explorate **sursele filosofice și științifice** ale acestui concept, cu un accent deosebit

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

pe **existențialism**, care subliniază libertatea, responsabilitatea și căutarea sensului; pe **psihologia umanistă**, care valorizează potențialul de creștere și auto-actualizare al fiecărei persoane; și pe **sociologia umanistă**, care analizează structurile sociale prin prisma experienței și demnității umane. Aceste influențe multiple contribuie la o înțelegere bogată și nuanțată a complexității umane în context social.

Bazele teoretice și metodologice ale politicilor și practicilor în asistența socială umanistă sunt solid ancorate într-o serie de teorii și abordări validate. Acestea includ **teorii ale dezvoltării personale și socio-umane**, care subliniază creșterea continuă a individului în interacțiune dinamică cu mediul său. Se evidențiază importanța **participării active** a beneficiarilor în procesul de schimbare, a **acțiunii** orientate spre empowerment, a **atașamentului** ca fundament al relațiilor umane sănătoase, a **empatiei** ca instrument esențial de înțelegere și conectare profundă, și a **teoriilor fericirii**, care extind obiectivele asistenței sociale dincolo de rezolvarea problemelor, spre cultivarea bunăstării autentice și a împlinirii. **Metodele apreciative, psihoterapiile umaniste** și **analiza existențială** completează acest arsenal metodologic, oferind instrumente concrete pentru o intervenție profundă, centrată pe valorile, aspirațiile și potențialul intrinsec al ființei umane.

**TULBURĂRILE SOCIO-AFECTIVE
ALE COPILULUI INSTITUȚIONALIZAT. DE LA
OBIECTIVUL SUPRAVIEȚUIRE SPRE
OBIECTIVUL FERICIRE ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ
A COPILULUI**

Revista de Asistență Socială, ISSN: 1843-0785, nr. 1-2, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Editura Polirom, 2008.

Cuvinte cheie: Fenomen psihologic, instituționalizare, copil, factori umani, factori organizaționali, atașament, traumă, reziliență, dezvoltare emoțională, context familial

Cel mai profund și mai îngrijorător fenomen psihologic aferent instituționalizării copilului este, fără echivoc, **deficiența severă a vieții afective și perturbarea gravă a dezvoltării personalității socio-afective**. Aceste carențe emoționale și relaționale nu sunt aspecte marginale, ci afectează însăși structura fundamentală a psihicului în formare. Cauza principală a acestei situații dramatice o reprezintă, indiscutabil, **imperfecțiunile cronice ale**

mediului socio-uman din instituțiile de ocrotire, mediu care, în loc să ofere siguranță și stimul, devine o sursă de privațiune. Ne referim aici la precaritatea și superficialitatea relațiilor interpersonale, atât cele verticale (între personalul de îngrijire și copil), cât și cele orizontale (între copii înșiși), care eșuează în a oferi suportul emoțional și modelele de atașament necesare dezvoltării sănătoase.

Este vorba, așadar, de o combinație complexă de **factori umani și organizaționali** care subminează fundamentul psihologic al dezvoltării armonioase. Factorii umani includ lipsa de personal calificat și empatic, rotația frecventă a personalului, suprasolicitarea acestuia și, uneori, lipsa de conștientizare a impactului profund al interacțiunilor cotidiene. Pe lângă aceștia, intervin factori organizaționali precum rutinele rigide, lipsa de individualizare a îngrijirii, mediul fizic depersonalizat și insuficiența resurselor menite să stimuleze interacțiunea și dezvoltarea. Toți acești factori creează un climat de insecuritate afectivă, ce împiedică formarea legăturilor esențiale și, implicit, dezvoltarea unei personalități echilibrate.

Acest articol își propune să exploreze „arheologia” psihologiei copilului instituționalizat, o incursiune profundă menită să scoată la lumină **efectele negative devastatoare** pe care actele de **maltratare socio-afectivă** le au asupra structurii și funcționării psihicului. Vom pune un accent deosebit pe

particularitățile formării sufletești în aceste condiții adverse și pe dezvoltarea unor **malformații psihologice reactive** - adică acele răspunsuri disfuncționale, adesea patologice, ale psihicului la un mediu fundamental deficitar din punct de vedere emoțional. Aceste malformații, ce pot include tulburări de atașament, dificultăți în reglarea emoțională, probleme de relaționare socială și o imagine de sine negativă, pot avea **consecințe dramatice** asupra întregului proces de formare a personalității și asupra capacității copilului de a se adapta social la viața de adult și de a se desprinde, la momentul potrivit, de sistemul de asistență socială, integrându-se autonom în societate.

În cadrul acestei analize, vom identifica atât **cauze instituționale** specifice care generează și perpetuează fenomenul maltratării socio-afective (cum ar fi lipsa de programe de intervenție timpurie, numărul mare de copii pe îngrijitor, sau absența unui plan individualizat de dezvoltare), cât și **strategii** concrete prin care acest fenomen poate fi combătut și prevenit. De asemenea, vom oferi câteva **recomandări modeste, dar esențiale**, menite să contribuie la îmbunătățirea semnificativă a condițiilor de viață și la promovarea unei dezvoltări afective sănătoase pentru copiii instituționalizați. Demersul nostru este ghidat de convingerea fermă că o înțelegere aprofundată a acestor mecanisme patologice este nu doar primul pas, ci o condiție sine qua non către construirea unor medii de ocrotire care

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

să prioritizeze bunăstarea emoțională, demnitatea și dezvoltarea integrală a fiecărui copil.

PERSPECTIVA UMANISTĂ ASUPRA CLIENTULUI ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ

Revista de Asistență Socială, ISSN: 1843-0785, nr. 1-2, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Editura Polirom, 2009.

Cuvinte cheie: personalitatea clientului, model umanist, fericire, calitate, dezvoltare personală, autonomie, încredere în sine, integrare socială

Acest articol se alătură eforturilor tot mai evidente, manifestate atât la nivel instituțional/ organizațional, cât și în agendele științifice/ academice și profesionale, de a **deplasa accentul de la o abordare cantitativă la una calitativă** în asistența socială. Această schimbare fundamentală implică o reorientare a priorităților: de la o simplă administrare a nevoilor, concentrată pe indicatori numerici, către o înțelegere profundă a necesităților **„umane” concrete ale clientului**. Se dorește ca beneficiarul să fie reprezentat și perceput nu ca un simplu caz instrumental sau un simbol statistic, ci ca o ființă

complexă, ale cărei **atribute de calitate, demne de om**, trebuie să stea în centrul oricărei intervenții.

Această transformare de perspectivă pune în valoare dimensiunea intrinsecă a persoanei, promovând o viziune holistică. Astfel, obiectivele asistenței sociale transcend simpla subzistență, vizând **dezvoltarea plenară a personalității**, atingerea **fericirii**, recunoașterea și cultivarea **demnității umane**. Articolul subliniază importanța **dezvoltării personale** continue, a **auto-actualizării** fiecărui individ – un concept ce implică realizarea propriului potențial maxim – și a unei **dezvoltări socio-umane** armonioase. Aceste aspecte calitative sunt cruciale pentru a asigura că intervențiile sociale nu sunt doar eficiente pe termen scurt, ci contribuie la o viață împlinită și semnificativă pe termen lung.

În acest demers, se pledează pentru o asistență socială care depășește logica strict birocratică și administrativă, orientându-se către o înțelegere empatică și nuanțată a fiecărei situații individuale. Este esențial să se recunoască faptul că nevoile umane nu pot fi reduse la cifre sau la simple categorii, ci necesită o abordare personalizată, care să respecte **unicitatea și potențialul de creștere** al fiecărui beneficiar. Prin aceasta, asistența socială devine un catalizator al schimbării pozitive, nu doar un sistem de gestiune a crizelor.

Prin urmare, articolul servește ca un apel la acțiune pentru profesioniștii din domeniu,

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

academicieni și factori de decizie. Se încurajează adoptarea și promovarea unei paradigme centrate pe om, în care fiecare intervenție este gândită în termenii impactului său asupra calității vieții, a demnității și a fericirii. Prin mutarea focalizării de la „ce se administrează” la „cum se contribuie la o viață împlinită”, asistența socială își reafirmă rolul fundamental de a fi o forță autentic umanistă în societate.

SPECIFICUL MANAGEMENTULUI EFICIENT ÎN DOMENIUL ASISTENȚEI SOCIALE

Revista de Asistență Socială, ISSN: 1843-0785, nr. 3,
Universitatea din București, Facultatea de Sociologie
și Asistență Socială, Editura Polirom, 2007.

Cuvinte cheie: management, asistență socială,
eficiență, particularități, provocări, etică managerială,
resurse umane, finanțare, misiune socială,
sustenabilitate.

Managementul în domeniul asistenței sociale are o particularitate distinctă, având conexiuni inerente cu managementul economic, dar necesitând adaptări substanțiale ale paradigmelor clasice sau contemporane. Specificitatea acestui domeniu impune o abordare nuanțată și flexibilă. Nu este recomandabil să se opereze în acest sector cu formule manageriale standardizate, chiar dacă acestea și-au dovedit eficiența în alte arii de activitate, cum ar fi cele strict economice sau de producție. Rigiditatea și aplicarea mecanică a unor astfel de abordări pot submina eficacitatea, relevanța și chiar esența muncii sociale,

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

care este centrată pe complexitatea umană și pe relații.

În asistența socială, și cu atât mai mult în lucrul direct cu copiii, rezultatele activității se manifestă adesea pe termen lung, într-un viitor de multe ori impredictibil și incontolabil. Această realitate temporală și incertitudinea inerentă fac ca eficacitatea activităților manageriale și de îngrijire să nu poată fi cuantificată exclusiv prin numărul persoanelor asistate sau prin evaluări cantitative de tipul „profitului” financiar. O astfel de abordare ar simplifica excesiv și, în cele din urmă, ar denatura complexitatea și impactul real și profund al intervenției sociale.

Eficacitatea trebuie, prin urmare, evaluată prin parametri mult mai intimi, morali și subiectivi, care se reflectă în destinul personal, în calitatea vieții și în transformările interioare ale beneficiarilor. Acești parametri, adesea „pierduți” în unicitatea fiecărei personalități și în parcursul lor individual, uneori marcat de dificultăți profunde, nu pot fi pe deplin surprinși sau cuantificați doar prin statisticile demografice, sociologice sau economice globale. O evaluare veritabilă a managementului în asistența socială necesită o înțelegere profundă și calitativă a progreselor înregistrate la nivelul autonomiei, bunăstării emoționale și integrării sociale.

Se impune astfel o regândire fundamentală a criteriilor de succes, punând accentul pe impactul pe

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

termen lung asupra bunăstării integrale, autonomiei și demnității umane. Managementul în asistența socială trebuie să fie intrinsec flexibil, profund adaptat la nevoile individuale și la specificul fiecărui caz, și orientat nu doar spre optimizarea rațională a resurselor, ci, în primul rând, spre maximizarea potențialului uman și spre atingerea unor obiective superioare de dezvoltare personală și incluziune socială. Este vorba despre un management care recunoaște valoarea non-cuantificabilă a transformării umane și care este ghidat de principii etice și umaniste.

**ABORDĂRI ȘI METODE UMANISTE ȘI
NEO-UMANISTE ÎN MANAGEMENTUL
ORGANIZAȚIILOR DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ**

Capitol în volumul colectiv *Teorie și practică în managementul serviciilor de asistență socială*, ISBN: 978-606-37-0484-0, coord. C.V. Cormoș, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2019.

Cuvinte cheie:management, asistență socială, abordări umaniste, neo-umanism, organizații sociale, leadership, eficiență organizațională, valori umane, mediu de lucru etic, servicii centrate pe beneficiar.

Acest capitol se concentrează pe aplicabilitatea și beneficiile abordărilor și metodelor **umaniste** și, ulterior, **neo-umaniste** în **managementul organizațiilor** care activează în sectorul **asistenței sociale**, analizând cum aceste perspective oferă o alternativă viabilă la modelele manageriale tradiționale.

Perspectiva **umanistă** în management, aplicată în asistența socială, se distinge prin faptul că pune **individul în centrul atenției**. Spre deosebire de modelele manageriale tradiționale, care pot fi rigide, ierarhice și centrate predominant pe profit sau pe indicatori cantitativi, abordarea umanistă recunoaște **valoarea intrinsecă** a fiecărei persoane. Aceasta se traduce prin concentrarea pe **nevoile, potențialul și bunăstarea**, atât a **angajatului** din cadrul organizației, cât și a **beneficiarului** serviciilor sociale. Un **leadership umanist** promovează un mediu de lucru bazat pe **încredere, respect și empatie**, creând un **climat organizațional** propice **dezvoltării personale** și profesionale. Ideea centrală este că o organizație care **valorizează bunăstarea angajaților** și le permite să-și valorifice potențialul va fi, în mod inerent, mai eficientă și mai capabilă să ofere **servicii de calitate**. Această abordare subliniază că eficiența operațională nu este un scop în

sine, ci un rezultat al unei **culturi organizaționale centrate pe om** și pe relații autentice.

Abordarea **neo-umanistă** în managementul organizațiilor de asistență socială extinde viziunea umanistă clasică, aducând o perspectivă **mai holistică și integrativă**. Aceasta nu se limitează doar la individ, ci implică și **comunitatea**, precum și dimensiunile **spiritualității și culturii** ca elemente esențiale ale bunăstării și dezvoltării. Capitolul explorează modul în care un **leadership neo-umanist** poate transforma și mai profund **cultura organizațională**, promovând nu doar un mediu de lucru etic, ci unul care încurajează și valorifică diversitatea și interconectarea. Se discută strategii prin care organizațiile de asistență socială pot adopta principii neo-umaniste pentru a îmbunătăți semnificativ **motivarea personalului**, a încuraja o **colaborare mai amplă** și a **optimiza serviciile** oferite beneficiarilor, considerându-i pe aceștia în contextul lor familial, comunitar și cultural. Prin aplicarea acestor abordări, se urmărește nu doar eficiența operațională, ci și crearea unui **impact social pozitiv și durabil**, aliniat cu misiunea fundamentală a asistenței sociale de a contribui la o societate mai echitabilă, mai umană și mai conștientă de valorile sale profunde.

În concluzie, integrarea abordărilor **umaniste și neo-umaniste** în **managementul organizațiilor de asistență socială** nu este doar o opțiune, ci o

necesitate strategică pentru viitorul domeniului. Se observă o convergență clară către o **paradigmă managerială** care prioritizează **calitatea relațiilor umane** și **dezvoltarea integrală** a fiecărui stakeholder – de la angajat la beneficiar, și de la nivel individual la cel comunitar. Această direcție prospectivă sugerează că succesul organizațiilor din asistența socială nu va mai fi definit strict prin indicatori financiari sau statistici seci, ci prin capacitatea lor de a cultiva un mediu de **creștere, empatie și demnitate**. Propunerile ce decurg din această viziune includ o **investiție prioritară în cultura organizațională umanistă, dezvoltarea de sisteme de evaluare calitative, promovarea autonomiei și empowerment-ului** la toate nivelurile, **integrarea dimensiunilor culturale și spirituale**, precum și **crearea de parteneriate strategice bazate pe valori**. Astfel, viitorul **managementului în asistența socială** este unul care transcende abordările mecaniciste, îmbrățișând o perspectivă profund **umană și etică**.

IN LOC DE CONCLUZII

În această secțiune aducem în atenție – revizuită și actualizată – o parte a secțiunii Concluzii/ Propuneri din volumul *Știință, filosofie și umanism în asistența socială : de la modelul Pasiv-Sociologist la modelul Proactiv-Multidisciplinar și de la "Asistent" Social la "Profesionist" Social*, Editura Științifică Lumen, 2025.

Acest volum (Știință, filosofie și umanism în asistența socială : De la modelul Pasiv-Sociologist la modelul Proactiv-Multidisciplinar și de la "Asistent" Social la "Profesionist" Social), prin toate capitolele sale, a reprezentat pentru mine nu doar o ocazie de a propune o viziune complexă și multidisciplinară, axată pe schimbare, ci și un prilej de a schița și propune direcții concrete de acțiune. Am încercat astfel să trec de la pasiva reflecția teoretică la inițiative cu aplicabilitate practică centrate în principal pe schimbare. În acest sens, în paginile următoare sunt prezentate o serie de propuneri formulate la nivel

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

și cu scop teoretico-conceptual, instituțional și profesional.

La nivel teoretico-conceptual vom propune conceptul de „Asistență Socială Complexă, Bazată pe Cunoaștere Multidisciplinară și Schimbare”, care pune accent pe integrarea metodelor și adaptarea acestora pentru dezvoltarea unor soluții personalizate și eficiente pentru fiecare beneficiar. Acest model inovator susține colaborarea între profesioniști din diverse domenii, promovând intervenția centrată pe schimbare..

Vom propune și redefinirea instituțiilor și serviciilor de asistență socială, astfel încât acestea să devină agenți activi ai incluziunii sociale și profesionale. Acest demers include o schimbare semnificativă a terminologiei, de la „servicii de asistență socială” la „servicii de asistență și integrare socială”, de la „facultăți de asistență socială” la „facultăți de asistență și integrare socială” și, în final, de la „sistem de asistență socială” la „sistem de asistență și integrare socială”.

Vom propune și redefinirea statutului profesional al specialiștilor din domeniu, prin tranziția, și de la nivel de denumire, de la „asistent social” la „profesionist social”. Această modificare reflectă cerințele unei formări complexe și extinde rolul acestora în contextul unui sistem aflat la intersecția dintre știință, practică și politici publice, în care expertiza multidisciplinară devine esențială pentru succesul intervențiilor. Astfel, pentru a răspunde acestor nevoi și provocări, volumul

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

subliniază necesitatea implementării unui model integrat și dinamic, care să pună în centrul său cunoașterea multidisciplinară și schimbarea cu scop de autonomizare și integrare socială.. Aceasta vizează nu doar transformarea conceptului de asistență socială, dar și o trecere consistentă de la stagnare la schimbare și de la modelul pasiv-sociologist la modelul proactiv-multidisciplina în teoria, practica și politica asistenței sociale

***De la Stagnare la Schimbare și de la Modelul
Pasiv-Sociologist la Modelul Proactiv-
Multidisciplina în Teoria, Practica și Politica
Asistenței Sociale***

Am evidențiat în debutul cărții faptul că situația actuală a sistemului de asistență socială din România nu este adecvată unei țări europene din secolul XXI, în care predomină un model și o practică de tip pasiv, asistențial, reflectând o reprezentare preponderent constatativă și non-intervențională a problemelor sociale, prezentând dificultățile sociale mai degrabă ca pe „realități obiective”, imuabile, decât ca pe provocări ce trebuie abordate, transformate, schimbate, normalizate. Această orientare

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

„constatativă” este prezentă atât în teoria, practica și politica de asistență socială, cât și în formarea profesională a specialiștilor din domeniu. Programele de pregătire, dominate de un curriculum sociologist-descriptiv, tratează fenomene precum sărăcia, marginalitatea, excluziunea, devianța ca fapte structurale, aproape de necontestat. Din păcate, acest tip de abordare conduce la o resemnare față de problemele sociale, care sunt percepute ca inevitabile, determinând o atitudine constatativă și pasivă. În loc să își propună schimbarea și ameliorarea situației sociale, sistemul educațional se limitează la evidențierea, cercetarea, observația fenomenelor, consolidând astfel o mentalitate fatalistă, încurajând mai degrabă stagnarea, adică conservarea mentalităților, practicilor și metodologiilor pasive, asistențiale, decât schimbarea, autonomizarea, integrarea persoanelor și categoriilor aflate în dificultate, și, desigur schimbarea la nivelul serviciilor, sistemului și profesioniștilor din domeniu.

Din orice fel de perspectivă, această atitudine fatalistă are implicații profunde. În primul rând, ea accentuează un sentiment de determinism social, implacabil, conform căruia indivizii și comunitățile sunt subjugate unor forțe structurale irezistibile, rămânând neputincioși în fața circumstanțelor care le determină existența. Acest determinism rigid, apropiat de conceptul de „determinism dur” în filosofie, sugerează că individul este lipsit de capacitatea de autodeterminare, fiind un simplu

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

produs al forțelor sociale externe. Viziunea aceasta pesimistă asupra condiției umane percepe sărăcia, marginalitatea și devianța ca elemente aproape inerente structurii sociale, fără vreo cale reală de emancipare. Consecințele asupra practicii asistenței sociale sunt inevitabil nefaste. Sistemul devine un simplu „supraveghetor al suferinței”, incapabil să încurajeze auto-emanciparea și autorealizarea celor aflați în dificultate. Această abordare sociologist-pasivă și orientată spre menținerea status quo-ului reduce asistența socială la un mecanism de supraveghere și diminuare a suferințelor, mai degrabă decât la statutul de promotor al schimbării. În esență, fără o abordare proactivă a schimbării, asistența socială se limitează la monitorizarea celor aflați în nevoie, fără a-i ajuta cu adevărat să-și transforme în mod activ și pozitiv viața, să-și dobândească astfel și demnitatea.

În loc de a stimula o reflecție critică și transformatoare, teoria constatativ-sociologică/sociologistă favorizează o înțelegere pasivă a fenomenelor sociale. Dacă ar încorpora o perspectivă critică proactivă orientată spre schimbare, teoria asistenței sociale ar putea aduce în prim-plan și resursele psihologice și socio-relaționale ale indivizilor și comunităților, stimulând astfel o abordare bazată pe auto-emancipare și pe capacitatea de schimbare a fiecăruia. Această schimbare ar presupune o recunoaștere a potențialului fiecărui individ de a-și îmbunătăți condițiile de viață, prin

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

acțiune personală și comunitară. Asistența socială ar trebui să se transforme, în acest scop, într-un catalizator al schimbării, încurajând autonomia individuală și dezvoltarea personală cu scop de adaptare, integrare socială și normalizare. Această tranziție necesită o revalorizare a libertății individuale și a „agency”-ului, adică a capacității individului de a-și crea o existență semnificativă, indiferent de limitările impuse de mediul social. Aceasta ar reprezenta o alternativă la determinismul structural, care tratează individul ca pe un simplu element în mecanismul social. O asistență socială reformată ar trebui să susțină dezvoltarea resurselor personale și a abilităților necesare pentru o integrare activă în comunitate, punând accent pe formarea profesională și integrarea socială prin dezvoltare personală și comunitară și autonomizare a persoanei și comunității.

În raport de aceste considerațiuni, reforma sistemului de asistență socială din România ar trebui să implice, în primul rând, desigur, o schimbare la nivelul educației profesionale. În locul unei orientări descriptive și pasive, formarea profesioniștilor ar trebui să implice un curriculum multi și interdisciplinar centrat pe schimbare la toate nivelurile astfel încât viitorii specialiști să poată contribui la emanciparea indivizilor și comunităților. În această nouă abordare, beneficiarii asistenței sociale nu sunt priviți doar precum „cazuri” sau numere statistice, ci ca oameni cu personalitate, cu

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

potențial de schimbare și dezvoltare personală în scop de autonomizare.

Pe plan etic, o asemenea reformă ar presupune depășirea percepției fataliste asupra celor vulnerabili și afirmarea unui principiu de responsabilitate personală și solidaritate comunitară. Indivizii aflați în dificultate nu ar trebui să fie văzuți doar ca „victime” ale circumstanțelor, ci ca parteneri activi în propria transformare. O asistență socială orientată spre emancipare nu s-ar limita la furnizarea de sprijin material, ci ar cultiva valori precum demnitatea și autonomia, încurajând participarea activă a beneficiarilor în viața socială. În acest scop, sistemul de asistență socială din România ar trebui reconfigurat pentru a reflecta o filosofie a schimbării. Această nouă direcție, susținută de un nou model, ar transforma asistența socială dintr-un simplu furnizor de ajutor material într-un promotor al independenței, și responsabilității. Numai printr-o astfel de reformă, printr-un astfel de model, asistența socială din spațiul românesc contemporan va putea deveni un veritabil motor al emancipării și dezvoltării, sprijinind indivizii nu doar să-și accepte condiția, ci să o transforme și să construiască un viitor mai bun.

În ceea ce privește strict lucrarea de față am încercat să aduc în atenție și să propun un astfel de model cu contribuție multidisciplinară, un *model de asistență socială de tip multidimensional, complex și integral/ integrat, unde componenta sociologică este prezentă, dar alături de cea psihologică/ și cea psiho-*

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

sociologică. Acest model multidisciplinar propune, de asemenea, un nou tip de profesionist, un agent al schimbării, activ și proactiv, cu o pregătire științifică multidisciplinară și multidimensională, având o viziune complex-umanistă centrată pe schimbare personală și comunitară, cu obiective principale de împuternicire și integrare socială a clientului/persoanei aflate în dificultate.

Așadar, în scopul asumat și urmărit – acela de a construi și a propune un model de asistență socială proactiv, complex și bazat pe cunoaștere multidisciplinară – prin volumul de față s-a urmărit, în definitiv, propunerea unei teorii cât se poate de cuprinzătoare a asistenței sociale: multinivelară, multidisciplinară, integrată/ integrativă, complexă și unitară. Aceasta este structurată pe niveluri de analiză și înfățișată prin modele multidisciplinare, începând cu nivelul bazal, psihologico-individual, continuând cu cel psihosociologic/ microsociologic și cu cel sociologic/ macrosociologic, și încheind cu nivelul maximal, integrator, respectiv cel multi și interdisciplinar.

Conceptul de *asistență socială complexă și bazată pe cunoaștere multidisciplinară* îl sugerăm aici ca soluție epistemologică, metodologică și doctrinală la prezența acestei stări de dualitate din aceste societăți, inclusiv din cea românească, reflectată și în sfera asistenței sociale, complicată mai mult și de reminiscențele structuralisto-colectiviste specifice epocii comuniste din care recent acestea au ieșit.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Pentru asistența socială din spațiul românesc contemporan această sintagmă ar însemna de fapt consacrarea unei noi paradigme, o paradigmă a schimbării, o depășire a modelului pasivist, sociologist-„asistențial” bine statuat în prezent, în acord cu care ar fi binevenită și o schimbare de paradigmă curriculară în educația și formarea profesioniștilor din domeniu, a asistenților sociali, concomitent cu o dezbatere cu scop de schimbare a denumirii acestei profesii. Vizat fiind termenul „asistent” (social) care, pe lângă considerații legate de demnitatea acestei profesii și a specialistului care o practică, în prezent reflectă în foarte mică măsură specificul activității, foarte complexă și variată, pe care trebuie să o desfășoare astăzi specialistul numit „Asistent” social. În logica acestei argumentații, propun titulatura „Profesionist” social.

În cele ce urmează prezentăm mai pe larg și argumentăm aceste propuneri adresate comunității decizionale, profesionale și academice din spațiul românesc contemporan.

Propunere: Conceptul/ formula „Asistență Socială Complexă, Bazată pe Cunoaștere Multidisciplinară și Schimbare”

În opinia noastră, asistența socială din România nu a trecut încă printr-o transformare semnificativă, în contextul actual însă, există premisele și argumentele pentru necesitatea și oportunitatea unei schimbări,

unei treceri de la un model pasiv-sociologist centrat pe „asistență” la un model proactiv-multidisciplinar centrat pe „integrare”. În acest scop noi propunem un nou model de asistență socială prin formula: „Asistență Socială Complexă și Bazată pe Cunoaștere Multidisciplinară și Schimbare”. Aceasta urmărește să reorienteze asistența socială românească spre un cadru proactiv, implicând expertiza mai multor științe socio-umane. Adoptarea acestui model ar putea redefini, considerăm noi, rolul și eficacitatea asistenței sociale în România, orientând-o spre diminuarea problemelor, spre schimbare, nu spre conservarea sau amplificarea lor.

Expunem, explicăm și argumentăm propunerea având ca punct de plecare și ca suport epistemologic cunoscuta *teorie a complexității* a sociologului Edgar Morin. Teoria este mult prezentă în sfera largă a literaturii socio-umane și este promovată de alți autori, precum Philip Anderson, Francis Amagoh, Gary M. Grobman, Pierre Teilhard de Chardin și alții.

Pentru uzul demersului de fundamentare epistemologică a acestei considerații și propuneri aducem și readucem în atenție câteva cerințe și elemente constitutive, în sfera socio-umană, ale acestei teorii, respectiv:

- evidențiază diversitatea, varietatea, profunzimea fenomenelor și proceselor socio-umane, pe care le încadrează într-o facilitate epistemologico-teoretică comprehensivă foarte larg integratoare;

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

- modelează teoretic la modul euristic și haotic și justifică formal logic și epistemologic nonlinearitatea, dihotomia, dizarmonia, diversitatea, dualitatea;
- modelează teoretic la modul euristic și haotic și justifică formal logic și epistemologic incongruențele ontologice legate de naturile și fundamentele diferite, chiar antagonice, ale elementelor analizate/ modelate;
- nu solicită realizarea unor convergente, unificări, stratificări, omogenizări, sistematizări organizatoare riguroase;
- conferă o imagine corectă, integrală, autentică și cât se poate de apropiată de realitate a elementelor/ fenomenelor analizate;
- în sfera socio-organizațională antrenează pe lângă datele social-organizaționale concrete implicate în mod necesar și foarte multe aspecte și elemente psihologice, psiho-sociologice, morale, culturale etc.;
- în mod paradoxal, surprinderea, reflectarea și antrenarea relativ haotică a proceselor și fenomenelor socio-umane foarte variate și chiar antagonice, conflictuale și incongruente ontologic poate conduce la soluții adecvate și formule optime pentru strategiile, programele și politicile orientate spre coeziune, solidaritate, prosperitate și justiție socială.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

În raport de aceste comandamente, elemente și principii de ordin epistemologic formal și general ale teoriei complexității precum și de realitățile sociale, culturale și politice din spațiul românesc contemporan, ceea ce numim *asistență socială complexă* aferentă și adecvată acestuia ar avea, printre altele, următoarele caracteristici, elemente constitutive:

- Teoria asistenței sociale reflectă diversitatea și dualitatea ideilor, mentalităților, culturilor, realităților, fenomenelor și proceselor sociale/umane pe care le teoretizează cu scop descriptiv-teoretizator sau aplicativ-metodologic, integrează teoretic și justifică formal logic și epistemologic incongruențele ontologice legate de naturile și fundamentele diferite, chiar antagonice, ale elementelor analizate, le corelează și integrează prin demersuri epistemologico-reflexive comprehensive complexe, larg integratoare, acceptând și integrând teoretic și justificând formal logic și epistemologic nonlinearitatea, dihotomia, dizarmonia, diversitatea, dualitatea realităților, fenomenelor și proceselor sociale, situațiilor de dificultate, problemelor sociale analizate, teoretizate, situațiilor specifice care se constituie în obiect de intervenție al activității asistenților sociali, instituțiilor și serviciilor de asistență socială. De asemenea, teoria asistenței sociale complexe nu își propune realizarea unor convergente, unificări, stratificări, omogenizări,

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

sistematizări organizatoare restrictive, simplificatoare, limitându-se la scopul de a conferi practicii și politicii asistenței/ protecției sociale o imagine corectă, integrală, autentică, fidelă, cât se poate de apropiată de realitate a situațiilor de dificultate, fenomenelor și proceselor sociale „problemă”;

- Practica asistenței sociale, la rândul ei, respectă și reflectă diversitatea, profunzimea, varietatea și dualitatea fenomenelor și proceselor pe care urmărește să le schimbe, îmbunătățească, normalizeze, antrenând pe lângă resursele social-organizaționale implicate în mod necesar și foarte multe resurse de naturi variate, psihologice, psiho-sociologice, morale, culturale, economice, juridice, religioase etc., acceptând și încorporând totodată, atât în activitatea de evaluare cât și în cea propriu-zisă de intervenție, nonlinearitatea, dihotomia, dizarmonia, diversitatea, dualitatea, incongruențele ontologice legate de naturile și fundamentele diferite, chiar antagonice, conflictuale, ireconciliabile, ale elementelor de evaluat sau de intervenție/ asistență, abordate atât ca date obiective și premise social-ontologice cât și ca resurse praxiologico-metodologice;
- Politica și managementul în sfera asistenței sociale reflectă și încorporează doctrinal-ideologic, strategic și instituțional-normativ

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

diversitatea, varietatea, profunzimea, dualitatea ideilor, culturilor, realităților sociale din acest spațiu (românesc), a fenomenelor și proceselor pe care le planifică, managerizează politic și normează legislativ, pornind de la premisa că surprinderea, reflectarea și antrenarea larg comprehensivă și complexă a proceselor și fenomenelor socio-umane foarte variate și chiar antagonice, conflictuale și incongruente ontologic, în ideologiile, strategiile, programele și politicile adresate sistemului de protecție și asistență socială poate conduce la soluții adecvate și formule optime în raport de obiectivele umaniste, pe termen mediu și lung, formulate, orientate spre dobândirea autentică și de durată, constituțională, a coeziunii, prosperității, echității și justiției sociale.

Trebuie să remarcăm faptul că utilizând formula *Asistență Socială Complexă* facem referire la complexitatea problemelor pe care trebuie să le abordeze profesioniștii și serviciile de asistență socială, invocând multitudinea factorilor implicați, precum și multitudinea perspectivelor de abordare practică și metodologică. În raport de această complexitate de la nivelul realităților, problemelor sociale și acțiunii recuperative, și literatura specifică, cercetarea, teoretizarea și curriculum-ul educațional/profesional trebuie să o reflecte. Conceptul propus în acest sens este cel de *Asistență Socială Bazată pe*

Cunoaștere Multi-disciplinară. Centrarea pe schimbare, elementul forte al acestei formule și teorii, întregeste expresia. Prin raportare la cele trei concepte, și unindu-le, credem că aplicabil spațiului românesc contemporan, formula lexicală cumulativă, integrativă cea mai adecvată, ar fi ***Asistență Socială Complexă și Bazată pe Cunoaștere Multidisciplinară și Schimbare.***

În situația în care ar fi adoptat și operaționalizat conceptul de Asistență Socială Complexă și Bazată pe Cunoaștere Multidisciplinară-schimbare, acesta ar putea să genereze unele reconsiderări și mutații academico-curriculare benefice în spațiul românesc contemporan (unde s-a consacrat un model curricular aproape exclusiv științifico-sociologist, pasiv, asistențial, în măsură semnificativă unilateral), având ca posibilă finalitate fericită pătrunderea în piața muncii aferentă domeniilor sociale a unor profesioniști echipați cu cunoștințe de ordin științific multidisciplinar, cu cunoștințe de ordin filosofic, completate desigur cu o autentică viziune/ atitudine umanistă/ complex-umanistă; profil intelectual și caracterial dobândibil, așadar, ca urmare a conceperii și operaționalizării academice a unui model curricular complex, multidisciplinar și transdisciplinar care să respecte bine-cunoscutele și clamatele principii ale multidisciplinarității, trans-disciplinarității și integralității epistemologice/ gnoseologice, un posibil model de succes corespondent și cu modul complex în care este structurată și funcționează realitatea/

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

societatea umană prin natura-i specifică, model gnoseologic statuat esențialmente, în concluzie, prin cel puțin trei dimensiuni, tipuri de cunoaștere: **cunoaștere științifică multidisciplinară, cunoaștere filosofică și cunoaștere/ conștiință/ viziune larg umanistă.**

Un astfel de model, complex, bazat pe cunoaștere multi și interdisciplinară și centrat pe schimbare, în mod inerent, implică și schimbări de denumire la nivelul serviciilor, al instituțiilor și chiar al sistemului de asistență socială, desigur pe fondul un schimbări conceptuale și administrativ-institutionale structurale consistente. La acest aspect ne referim, cu sens de propunere, în cele ce urmează.

Propunere: De la Servicii, Instituții și Sistem de Asistență Socială la Servicii, Instituții și Sistem de Asistență și Integrare Socială

În România contemporană, asistența socială rămâne un domeniu fundamental pentru sprijinirea categoriilor vulnerabile, însă realitatea actuală impune o schimbare profundă de paradigmă. Abordarea tradițională, centrată pe ajutorul de urgență, trebuie înlocuită cu un sistem bazat pe integrare socială, susținută de politici publice adecvate și de un cadru instituțional reformat. Conceptul de „asistență socială” trebuie extins pentru

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

a include în mod explicit „integrarea socială”, un obiectiv esențial pentru depășirea dependenței de ajutor și pentru construirea unui viitor sustenabil pentru beneficiari.

Asistența socială, așa cum este ea percepută în prezent în spațiul românesc contemporan, se axează predominant pe furnizarea de sprijin material și financiar celor aflați în dificultate. Însă această abordare este insuficientă, deoarece nu rezolvă problemele sistemice care conduc la vulnerabilitate socială. Persoanele asistate nu au nevoie doar de ajutoare temporare, ci și de un parcurs clar spre integrarea în societate, prin acces la educație, formare profesională, locuri de muncă și servicii comunitare. De aceea, este necesar să schimbăm nu doar practicile și mentalitățile, ci și denumirile oficiale ale instituțiilor, astfel încât acestea să reflecte această nouă direcție.

Un sistem de asistență și integrare socială ar presupune schimbări la nivel de servicii, profesioniști și instituții. Pe de o parte, este nevoie de o reorganizare a serviciilor pentru a pune accent pe măsuri proactive de incluziune, nu doar pe intervenții reactive. De exemplu, serviciile de asistență socială ar trebui să devină servicii de asistență și *integrare* socială, oferind nu doar ajutoare, ci și programe de consiliere incluzivă, educație și sprijin pentru găsirea unui loc de muncă. Pe de altă parte, profesioniștii din domeniu trebuie să fie pregătiți pentru această schimbare, dobândind competențe care depășesc

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

strict asistența socială tradițională și incluzând aspecte de consiliere vocațională și incluzivă, dezvoltare comunitară și politici publice.

Instituțiile statului trebuie să reflecte această viziune prin adoptarea unor denumiri care să evidențieze integrarea socială ca obiectiv prioritar. În acest sens, ar fi necesară transformarea actualelor Direcții de Asistență Socială în Direcții de Asistență și *Integrare* Socială. Acestea să ofere nu doar asistență ci și programe și soluții personalizate de integrare pentru fiecare beneficiar. Mai mult, un Minister al Muncii, Solidarității și *Integrării* Sociale ar putea gestiona la nivel sistemic central politicile de sprijin și incluziune, coordonând inițiativele locale și atrăgând fonduri europene pentru proiecte sustenabile.

O astfel de schimbare trebuie să fie susținută și prin reformarea învățământului în domeniu. Facultățile și școlile de asistență socială trebuie să își adapteze curricula pentru a forma specialiști capabili să abordeze integrarea socială dintr-o perspectivă multidimensională. În acest sens, o Facultate de Asistență și *Integrare* Socială ar putea pregăti viitorii profesioniști și în direcția incluziunii, combinând în mod real și eficace discipline precum sociologia, psihosociologia, microsociologia, psihologia, economia socială și managementul serviciilor sociale.

Schimbarea denumirii instituțiilor și a abordării lor nu trebuie să fie, însă, doar o formalitate, ci un pas esențial spre crearea unei sistem de asistență socială centrat pe integrare/ incluziune, profesionalizare și

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

normalizare. Dacă ne limităm la ajutorul de urgență, vom perpetua dependența de sprijin social și vom menține decalajele economice și sociale. În schimb, printr-un *sistem* de asistență și *integrare* socială, România poate deveni un model de bune practici în Uniunea Europeană, accesând fonduri și resurse pentru proiecte care asigură integrarea reală nu doar elementara asistență a celor vulnerabili.

Ar fi momentul ca această schimbare să fie recunoscută și oficial și legal. Denumirile actuale ale instituțiilor și facultăților din domeniu sunt depășite și nu mai reflectă nevoile societății contemporane. Prin adoptarea unor titulaturi precum Direcția de Asistență și Integrare Socială ori Facultatea de Asistență și Integrare Socială, putem semnala clar direcția în care dorim să evoluăm: de la un sistem pasiv de asistență la unul activ, care sprijină și ghidează indivizii spre o viață autonomă și demnă.

Ca o concluzie la această propunere, spunem că transformarea sistemului de asistență socială într-un sistem de asistență și integrare socială nu este doar o necesitate, ci o obligație morală și socială. O schimbare reală începe prin recunoașterea importanței integrării sociale și prin adaptarea instituțiilor, serviciilor și educației la această nouă viziune. Doar astfel putem construi o societate echitabilă, în care fiecare persoană are la dispoziție în caz de situație de dificultate de ajutor și asistență socială, dar și șansa de a se reabilita, autonomiza, a

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

contribui cu potențialul său și a trăi cu demnitate în societate.

În aceste procese un rol crucial îl are desigur asistentul social, la nivelul căruia este de asemenea nevoie de multe schimbări, inclusiv schimbare de denumire.

***Propunere: De la „Asistent” Social la
„Profesionist” Social***

În consecința și virtutea considerațiilor expuse mai sus, și în logica formulei/ paradigmei terminologico-epistemologice propuse, respectiv „Asistență Socială Complexă și Bazată pe Cunoaștere Multidisciplinară și Schimbare”, o temă importantă care necesită să fie adusă în prim-plan, în dezbatere, asociată, așadar, și cu necesitatea unei *schimbări de paradigmă profesional-metodologică* în asistența socială românească, de depășire a paradigmei prezente, „asistențiale”, ar fi aceea a statutului, rolului, competențelor, atribuțiilor și, în raport cu acestea, a denumirii lucrătorului tipic care operează în sfera asistenței sociale, respectiv cea care în România se numește „Asistent Social”.

Se știe că această etichetă vine din perioada de început a asistenței sociale românești, când, ca

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

activitate, se reducerea chiar la „asistență”, însemnând în principal îngrijire și ajutor, fiind practică de orice persoană, „cu suflet mare” sau lucrător fără calificare academico-profesională într-o locație de ocrotire. Astăzi însă activitatea acestuia este mult mai complexă, necesitând multă știință, variate deprinderi și multă pregătire academico-profesională, sfera activităților pe care le desfășoară este și aceasta mult mai largă și complexă decât cea desfășurată în trecut și cea indicată de termenul „asistență”. Ar fi astfel, în opinia noastră, benefică o „intervenție” asupra titulaturii acestei meserii, pentru a cărei practicare astăzi se solicită absolvirea unei facultăți, studii de master, chiar doctorat, multe cursuri și specializări pe parcursul desfășurării activității profesionale. La toate aceste argumente se adaugă și aspecte legate de demnitatea acestei profesii, a profesioniștilor tipici din domeniu, titulatura „Asistent social” fiind asociată adesea la nivelul opiniei publice și chiar al comunității larg profesionale cu o activitate de tip pasiv și secundar, „asistențial”, ori desfășurată în umbra unui profesionist cu rang superior, precum în relația medic – asistent medical, fiind și apreciată și remunerată pe măsură, adică în zona salariului minim pe economie, în condițiile în care, așa cum poate rezultă și din această lucrare, activitatea acestuia este foarte complexă, necesită multă instruire, abordare

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

doctrinal-metodologică complexă și flexibilă, abilități multiple și multă cunoaștere/ viziune multidisciplinară. Ca statut și remunerație ar trebui cumva echivalente profesiei de medic, sau celei de profesor. Medicul se ocupă de corpul persoanei bolnave, profesorul de pregătirea pentru viață, iar asistentul social de destinul persoanei aflate în dificultate, desfășurându-și de cel mai multe ori activitatea în condiții de mare complexitate, dificultate și risc. Argumentul uneori invocat că în sistemul asistenței sociale resursele trebuie alocate cu prioritate spre beneficiari este corect, dar este incorect atunci când se face paralela cu sistemul medical, cel de educație, de justiție, sau celelalte, unde funcționează același principiu, însă salariile sunt, aproximativ, de două sau de cinci ori mai mari.

În unele lucrări ale noastră publicate în anii din urmă am propus și argumentat titulatura „Profesionist social” în locul celei de „Asistent social”. Desigur, în domeniul asistenței sociale mai operează și alte categorii de profesioniști. Pentru personalul din sfera asistenței sociale în ansamblul ei se poate folosi formularea „profesioniștii din sfera/ sistemul asistenței sociale”. Considerăm denumirea „Profesionist social” mult mai potrivită și acoperitoare pentru întreaga arie de activități pe care o desfășoară astăzi „Asistentul social”. Ar fi, de asemenea, o titulatură mai „demnă” pentru o categorie

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

profesională care în foarte mică măsură mai desfășoară astăzi activități de tip „asistențial”, ci, dimpotrivă variate tipuri de activități, pe lângă cele de tip propriu-zis social, și de tip psihologic/ psihoterapeutic/ de consiliere, de tip juridic, de tip economic, de tip managerial, de tip cultural. și din ce în ce mai mult, activități orientate spre **Schimbare, Împuternicire, Autonomizare și Reintegrare Socială.**

În raport de aceste propuneri și considerațiuni, probabil că și în ceea ce privește formarea profesionistului în domeniul asistenței sociale trebuie să se depășească paradigma tradițională, predominant descriptiv-sociologistă, și să se orienteze către o pregătire științifică solidă, multidisciplinară și centrată pe schimbare. În prezent, în multe universități, pregătirea/ educația în asistență socială este încă ancorată într-o abordare care pune accentul pe analiza statică a fenomenelor sociale, pe consemnarea de date cantitative și pe descrierea situațiilor de vulnerabilitate, fără a insista suficient asupra modalităților prin care aceste probleme pot fi soluționate în mod eficient. Acest model de formare, bazat pe o perspectivă pasivă, nu mai este adecvat în raport cu provocările actuale ale domeniului și trebuie, prin urmare, reconfigurat în profunzime.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Un profesionist al asistenței sociale nu poate fi format exclusiv pe baza unui model didactic centrat pe descrierea fenomenelor sociale și pe studiul teoriilor clasice, fără a fi expus unui cadru educațional care să-l pregătească pentru schimbare, inovație și intervenție activă. Este esențial ca universitățile să își asume un rol mai dinamic, transformându-se din simple centre de transmitere a cunoștințelor într-un mediu de cercetare aplicată și de dezvoltare a competențelor practice. Acest nou mediu trebuie să permită viitorilor profesioniști să devină agenți ai schimbării și nu doar furnizori ai unor servicii de asistență pasivă. Pregătirea în domeniul asistenței sociale trebuie, așadar, să fie reorientată către un model multi și interdisciplinar, centrat pe schimbare, integrare socială și normalizare.

Un aspect esențial al acestei transformări educaționale este integrarea unor discipline complementare în curriculumul programelor de asistență și integrare/ incluziune socială. Pe lângă instruirea fundamentală realizată prin sociologie, psihologie și politici sociale, viitorii profesioniști trebuie să fie formați într-un cadru care include elemente de filosofie socială și umanistă, economie, drept, medicină, tehnologie, etică aplicată și științe comportamentale. O astfel de abordare le permite să înțeleagă mai bine mecanismele sociale și economice care generează vulnerabilitate și excluziune, să

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

intervină în mod strategic și să contribuie la reformarea sistemelor de protecție socială. Prin cultivarea acestor perspective diverse, studenții vor dobândi o viziune holistică asupra problemelor sociale, dezvoltând capacitatea de a identifica soluții inovatoare și de a coordona eforturi comune cu specialiști din alte domenii.

Această reorientare educațională se impune cu precădere la nivelul studiilor postuniversitare. Este imperativ ca programele de masterat și doctorat să fie dezvoltate și consolidate ca fiind exclusiv de asistență socială, și nu preponderent de sociologie. În prezent, absolvenții secțiilor de asistență socială se perfecționează adesea prin masterate și doctorate de sociologie, unde se îndepărtează de tematicile specifice de asistență socială. O parte semnificativă a cercetării din sociologie, deși valoroasă în sine, tinde să fie observațională, pasivă și teoretică, uneori fiind departe de nevoile stringente și dinamice ale practicii și politicii sociale. De aceea, masteratele și doctoratele nu trebuie să se desfășoare în aria sociologiei, în specializarea sociologie, ci să fie pur și simplu masterate de asistență și integrare socială și doctorate de asistență socială, și mai departe chiar proiectele postdoctorale. Un astfel de model ar forma cercetători și practicieni capabili să realizeze cercetare aplicată, orientată spre soluții, evaluare de programe, și dezvoltarea de intervenții bazate pe

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

dovezi. Aceasta include dezvoltarea unor metodologii de cercetare adecvate contextelor sociale complexe, capacitatea de a evalua impactul intervențiilor și de a propune politici publice informate științific. Astfel, absolvenții vor fi pregătiți să devină veritabili piloni ai profesionalizării domeniului, capabili să aducă o contribuție semnificativă la transformarea realității sociale, dincolo de simpla observare sau teorie.

O componentă fundamentală a noii paradigme educaționale trebuie să fie, așadar, accentul pus pe practică și pe cercetarea aplicată. În multe universități, pregătirea viitorilor asistenți sociali se bazează încă pe modele teoretice care nu sunt corelate în mod adecvat cu realitățile din teren. Studenții învață despre concepte generale, dar au prea puține ocazii de a aplica aceste cunoștințe în contexte reale, pierzându-se cu rapiditate. În acest sens, este imperios necesar ca programele universitare să includă stagii extinse de practică, colaborări directe cu instituții și ONG-uri, precum și proiecte de cercetare aplicată care să ofere studenților oportunitatea de a experimenta și de a dezvolta soluții inovatoare, centrate pe schimbare, emancipare, autonomizare, incluziune și normalizare. Astfel, formarea profesionistului în asistența socială trebuie să depășească paradigma ajutorului pasiv, în care serviciile sunt oferite ca simple măsuri compensatorii pentru vulnerabilitățile identificate.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Asistența socială nu trebuie să fie percepută doar ca un sistem de sprijin, ci ca un domeniu de intervenție activă, în care profesioniștii, ca agenți ai schimbării, nu doar că ajută beneficiarii să facă față dificultăților, ci creează premisele necesare pentru ca aceștia să își îmbunătățească în mod sustenabil și cu eforturi și resurse proprii condițiile de viață. Astfel, educația în domeniu trebuie să promoveze o gândire strategică, orientată spre schimbare și reformă, în contextul unor politici sociale inovatoare și centrate pe implementarea unor modele de intervenție care să aibă finalitate integrarea și normalizarea beneficiarilor.

În final și în concluzie, în raport de conținutul și propunerile avansate în această lucrare, apreciem că sistemul de asistență socială, și desigur, universitățile în formarea profesionistului în asistență socială ar trebui să fie reconfigurate în profunzime, astfel încât să se depășească modelul tradițional, pasiv-sociologist, și să se orienteze către o abordare proactivă multi și interdisciplinară, capabilă să răspundă provocărilor complexe ale societății contemporane, mult schimbate, altele, decât cele care au generat la origini sistemul de asistență socială și cel de pregătire a profesioniștilor. Numai astfel asistența socială din spațiul românesc contemporan poate deveni un domeniu cu adevărat dinamic și eficient, capabil nu doar să **asiste** persoanele aflate în

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

dificultate, ci și să contribuie în mod activ la
***schimbarea, emanciparea, integrarea socială și
normalizarea acestora.***

BIBLIOGRAFIE

*(titluri bibliografice principale care au ajutat la
realizarea lucrărilor ale căror rezumate au fost
incluse în volumul de față)*

- Adams, J., *Positive Social Work: The Essential Toolkit for NQSW*, Hertfordshire, Critical Publishing, 2013.
- Adler, A., *Social Interest: A Challenge to Mankind*, Eastford, Connecticut, Martino Fine Books, 2011.
- Aidukaite, J., "The Transformation of Welfare Systems in the Baltic States: Estonia, Latvia and Lithuania", în A. Cerami și P. Vanhuysse (eds), *Post-Communist Welfare Pathways*, Londra, Palgrave Macmillan, 2009.
- Alapini, F.I., *Divine Humanism: Creating the Happiest Society*, New York, Cosmic Harmony Publishing, 2013.
- Aligica, P.D., „Socio-economic dualism in South Eastern Europe. Exploratory notes on dualism and its repercussions for the states of the region”, în *Academy of Economic Studies, Bucharest and Hudson Institute, United Nations Development Program*, Split, 2001.
- Allan, J., „Theorising new development în critical social work”. în J. Allan, L. Briskman și B. Pease, *Critical social work: Theories and practices for a socially just world*, Sydney, NSW, 2009.
- American Humane Association, *Helping in child protective services. A competency-based casework*

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

- handbook*, Denver, Colorado, American Humane Association, 1999.
- Anderson, D., "European social work after 1989: east-west exchanges between universal principles and cultural sensitivity", *European Journal of Social Work*, 25:3, 2022.
- Anderson, J. (Eds.) și Carter, R.W. (Eds.), *Diversity perspectives for social work practice*, Boston, Allyn and Bacon, 2004.
- Anowai, E. și Chukwujekwu, S., "Philosophy of authentic humanism: The only way of curbing conflict and violence", *International Journal of History and Philosophical Research* 7(1), 2019.
- Avram, S., "Social assistance performance in Central and Eastern Europe: A pre-transfer post-transfer comparison.", în *Journal of European Social Policy*, 26 (5), 2016.
- Barsky, A.E., *Ethics and Values in Social Work: An Integrated Approach for a Comprehensive Curriculum*, Oxford, Oxford University Press, 2019.
- Barth, F.D., *Integrative Clinical Social Work Practice: A Contemporary Perspective*, Berlin, Springer, 2014.
- Baumann, F., „Humanism's Four Stages”, în *The American Interest*, 2010.
- Beito, D.T., *From Mutual Aid to the Welfare State: Fraternal Societies and Social Services, 1890-1967*, Chapel Hill, University of North Carolina Press, 2000.
- Berkowitz, N., *Humanistic Approaches to Health Care: Focus on Social Work*, Shreveport, LA, Venture Press, 1996.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

- Biestek, F.P. și Gehrig, C.C., *Client Self-Determination in Social Work: A Fifty-Year History*, Chicago, Loyola Press, 1978.
- Boeke, J.H., *Economics and Economic Policy of Dual Societies*, New York, Institute of Pacific Relations, 1953.
- Bonatti, L. și Haiduk, K., "Dualism and growth in transition economies: a two-sector model with efficient and subsidised enterprises", în *Post-Communist Economies*, 26:1, 2014.
- Bozalek, V. și Pease, B., *Post-Anthropocentric Social Work. Critical Posthuman and New Materialist Perspectives*, Milton Park, Abingdon, Oxfordshire, Routledge, 2021.
- Brekke, S.J. „Shaping a science of social work”, în *Research on Social Work Practice*, 22, 2012.
- Brodkin, E.Z., „Human Services Organization and the Politics of Practice”, în Y. Hasenfeld, *Human Services as Complex Organizations*, Thousand Oaks, California: SAGE Publications, Inc., 2009.
- Bronstein, L.R., „A Model for Interdisciplinary Collaboration”, în *Social Work*, vol. 48, nr. 3, 2003.
- Brown, J.D., *Anti-Oppressive Counseling and Psychotherapy: Action for Personal and Social Change*, Oxfordshire, Routledge, 2019.
- Bulgaru, M. și Bulgaru, O., *Etica în asistența socială*. Chișinău, CEP USM, 2014.
- Buzducea, D., *Sisteme moderne de asistență socială. Tendințe globale și practici locale*, Iași, Editura Polirom, 2009.
- Buzducea, D., *Asistența socială. Compendiu de istorie, teorie și practică*, Iași, Editura Polirom, 2018.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

- Cahill, S., et al., *Inside Social Life: Readings in Sociological Psychology and Microsociology*, Oxford, Oxford University Press, 2017.
- Canda, E.R., „Ideology, Scientific Theory, and Social Work Practice”, în *Families in Society*, 80 (4), 1999.
- Chelf, C.P., *Controversial Issues in Social Welfare Policy*, Thousand Oaks, California: SAGE Publications, Inc., 1992.
- Cioartă, I., „Activism and its Manifestations in Social Work Profession in Romania – Between Conceptualisation and Practice?”, în *Revista de Asistență Socială*, nr.3, 2019.
- Clark, C.L., și Asquith, S., *Social Work and Social Philosophy: A Guide for Practice*, Milton Park, Abingdon, Oxfordshire, Routledge&Kegan Paul, 1985.
- Cojocaru, D., *Copilaria și construcția parentalității. Asistența maternală în România*, Iași, Polirom, 2008.
- Cojocaru, M., *Managementul serviciilor de asistență socială*, Iași, Ed. Axis, 2003.
- Cojocaru, Ș., *Ancheta, supervizarea și managementul de caz*, Iași, Editura Polirom, 2005.
- Cojocaru, Ș., *Metode apreciative în asistenta sociala. Ancheta, supervizarea și managementul de caz*, Iași, Editura Polirom, 2005.
- Cojocaru, Ș., *Proiectul de intervenție în asistența socială*, Iași, Editura Polirom, 2006.
- Collins, D., Jordan, C. și Coleman, H., *An Introduction to Family Social Work*, Belmont, Brooks/ Cole, 2010.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

- Constantelos, D.J., *Filantropia bizantină și asistența socială*, Iași, Doxologia, 2014.
- Cormoș, V.C. (coord.), *Teorie și practică în managementul serviciilor de asistență socială*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2019.
- Cozma, C., „Etica și deontologia asistenței sociale”, în *Asistență Socială*, Iași, Editura Universității „Al. I.Cuza”, 2005.
- Crisp, B., *The Routledge Handbook of Religion, Spirituality and Social Work*, Milton Park, Abingdon, Oxfordshire, Routledge, 2017.
- Dabu, A. și Aligica, P.D., "Socioeconomic Dualism as a Structural Constraint of South Eastern European Economies and Societies", SpringerBriefs in Economics, în *Economic Dualism and Agrarian Policies*, 2020.
- Dalrymple, J. și Burke, B., *Anti-Oppressive Practice: Social Care and the Law*, Maidenhead, Open University Press, 2006.
- Day, P.R., „The Social Context of Social Work Practice”, în *Sociology in Social Work Practice*, Londra, Palgrave, 1987.
- Delgado, M., *Community Social Work Practice in an Urban Context*, Oxford, Oxford University Press, 2000.
- Delgado, M., *Social Work with Latinos: Social, Economic, Political, and Cultural Perspectives*, Oxford, Oxford University Press, 2017.
- Devine, E.Th., *The Spirit of Social Work: Addresses*, New York, Charities Publication Committee, 1912.
- Drisko, J.W., *Evidence-Based Practice in Clinical Social Work*, New York, Springer, 2019.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

- Dudley, J.R., *Social Work Evaluation: Enhancing What We Do*, Oxford, Oxford University Press, 2020.
- Durant, W., *Philosophy and the Social Problem*, Los Angeles, HardPress Publishing, 2013.
- Ellenhorn, R., „Toward a Humanistic Social Work: Social Work for Conviviality”, în *Humanity and Society*, vol.12, nr.2., 1988.
- Ellis, B., „Social Humanism”, în *Ethics and Moral Theory*, Milton Park, Abingdon, Oxfordshire, Routledge, 2015.
- Ellis, B., *Social Humanism: A New Metaphysics*, Milton Park, Abingdon, Oxfordshire, Routledge, 2012.
- Else, J.F., *Purposive social change: A radical humanist perspective*, Iowa City, University of Iowa, 1977.
- Enea, V., *Abordarea psihologică a adopției și asistenței maternale*, Iași, Editura Polirom, 2021.
- Ferro, W.K., *Opening to the Sacred: A Humanist Approach to Holistic Spirituality*, Premium Prose Publishing, 2012.
- Forder, A., „Social Work and System Theory.”, în *The British Journal of Social Work*, 6, nr. 1, 1976.
- Foster, J., „Key Feminist Theoretical Orientation in Contemporary Feminist Practice”, în Sh. Butler-Mokoro și L. Grant, *Feminist Perspectives on Social Work Practice: The Intersecting Lives of Women in the 21st Century*, Oxford, Oxford University Press, 2018.
- Fox, R., *The Call to Teach: Philosophy, Process, and Pragmatics of Social Work Education*, Alexandria, Council on Social Work Education, 2013.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

- Furfey, P.H., "The Humanitarian Philosophy and the Acceptance of Sociological Generalizations", în *The American Catholic Sociological Review* 16, nr. 2, 1955.
- Gafni, M., „The Unique Self and Nondual Humanism: A Study in the Enlightened Teaching of Mordechai Lainer of Izbica”. în *Journal of Integral Theory and Practice*, 6(1), 2011.
- Geoana, M., *Modelul social românesc*, București, Editura Economică, 2000.
- Grobman, G.M., *The Organization of Social Work: A Guide to the Field*, Washington, DC, National Association of Social Workers Press, 2002.
- Hansen, E., *Sociology of Humanism: Concepts and Perspectives*, New York, Palgrave Macmillan, 2017.
- Hasenfeld, Y., *Human Services as Complex Organizations*, Thousand Oaks, California: SAGE Publications, Inc., 2009.
- Healy, L.M., *International Social Work: Professional Action in an Interdependent World*, Oxford, Oxford University Press, 2008.
- Holmes, R., *The Humanistic Tradition in Social Work*, Chicago, Lyceum Books, 2015.
- Howe, D., *An Introduction to Social Work Theory: Making Sense of Practice*, Aldershot, Ashgate Publishing, 2012.
- Ife, J., *Human Rights and Social Work: Towards an International Practice*, Cambridge, Cambridge University Press, 2008.
- Jansson, B.S., *Becoming an Effective Policy Advocate: From Policy Practice to Social Justice*, Brooks/ Cole, Cengage Learning, 2014.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

- Jordan, B., *Social Work and the Third Way: A Guide to Policy and Practice*, Aldershot, Ashgate Publishing, 2001.
- Kemp, S.P., *Social Work and the Ethics of Human Rights*, Columbia University Press, 2016.
- Laurent, P., *Social Work: A Humanistic Perspective*, Springer, 2019.
- Lundy, M., *Social Work and Social Justice: Foundations and Practice*, Oxford University Press, 2011.
- MacDonald, G., *Evidence-Based Social Work: A Guide for the Perplexed*, Palgrave Macmillan, 2015.
- Midgley, J., *Social Work and Social Development: Towards a Global Agenda*, SAGE Publications, 2010.
- Morin, E., *Complex Thought and the Transdisciplinary Approach to Social Work*, Routledge, 2020.
- Nussbaum, M.C., *Capabilities Approach to Social Justice and Human Development*, Cambridge University Press, 2011.
- Payne, M., *Modern Social Work Theory*, Palgrave Macmillan, 2014.
- Pease, B., *Transforming Social Work: The Critical Turn*, Routledge, 2017.
- Rankin, J., *Humanism and its Discontents: The Politics of Modernity in European Thought*, Verso Books, 2018.
- Reamer, F.G., *Social Work Values and Ethics*, Columbia University Press, 2013.
- Rogers, C.R., *On Becoming a Person: A Therapist's View of Psychotherapy*, Houghton Mifflin, 1961

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

(relevanță pentru abordarea centrată pe persoană în asistența socială).

Saleebey, D., *The Strengths Perspective in Social Work Practice*, Pearson, 2012.

Sas, C., *The Post-Communist Welfare State: Social Policy and Social Assistance in Romania*, Lumen Publishing House, 2013.

Schwartz, S.J., *Humanism and the Pursuit of Happiness in Contemporary Society*, Springer, 2021.

Sheppard, M., *Social Work and Social Theory: Making a Difference*, Palgrave Macmillan, 2014.

Stepney, P. *Social Work in a Global Context: Issues and Challenges*. Policy Press, 2017.

Ștefăroi, P. „Specificul managementului eficient în domeniul asistenței sociale”. *Revista de Asistență Socială*, nr. 3, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Editura Polirom, 2007.

Ștefăroi, P. „Tulburările dezvoltării sociale și emoționale ale copilului instituționalizat. De la obiectivul supraviețuirii către obiectivul fericirii în asistența socială a copilului”. *Revista de Asistență Socială*, nr. 1-2, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Editura Polirom, 2008.

Ștefăroi, P. „Perspectiva umanistă asupra clientului în asistența socială”. *Revista de Asistență Socială*, nr. 1-2, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Editura Polirom, 2009.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

- Ștefăroi, P. *Teoria fericirii în asistența socială: de la managementul îngrijirii la managementul fericirii*. Editura Lumen, 2009.
- Ștefăroi, P. *Asistență socială umanistă: de la subzistență și îngrijire la reabilitare umană și fericire*. CreateSpace Amazon, 2012.
- Ștefăroi, P. „Paradigma umanistă a asistenței sociale sau scurtă introducere în asistența socială umanistă”. *Revista de Asistență Socială*, nr. 1, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Editura Polirom, 2012.
- Ștefăroi, P. *Calități psihologic-sufletești ale profesionistului în asistența socială umanistă*. CreateSpace Amazon, 2013.
- Ștefăroi, P. *Filosofie și asistență socială: fundamente, modele și surse filosofice pentru o asistență socială umanistă*. CreateSpace Amazon, 2015.
- Ștefăroi, P. *Personologie umanistă: O teorie umanist-ontologică a persoanei și personalității. Aplicații în terapie, asistență socială, educație, management și artă*. CreateSpace Amazon, 2015.
- Ștefăroi, P. *Philosophie humaniste : idées, valeurs, orientations, mouvements et méthodes humanistes en philosophie, science, société et pratiques sociales*. CreateSpace Amazon, 2017.
- Ștefăroi, P. „Perspectiva umanistă asupra intervenției și schimbării în asistența socială comunitară. Roluri, activități, calități și conduite ale asistentului social comunitar”. *Revista de Asistență Socială*, nr. 2, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Editura Polirom, 2018.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Ștefăroi, P. „Abordări și metode umaniste și neo-umaniste în managementul organizațiilor de asistență socială”. În C. V. Cormoș (coord.), *Teorie și practică în managementul serviciilor de asistență socială*. Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2019.

Ștefăroi, P. „Dimensiunea ideologico-doctrinară a asistenței sociale. Teoria, metoda și practica asistenței sociale contemporane – între modelul etic-religios și modelul neo-umanist”. *Revista de Asistență Socială*, nr. 4, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Editura Polirom, 2019.

Ștefăroi, P. „Rolul filosofiei în formarea profesională și eficiența intervenției asistentului social”. *Revista de Asistență Socială*, nr. 2, Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Editura Polirom, 2019.

Ștefăroi, P. *Humanistic Social Work – The Third Way/Force in Theory, Practice and Politics. Core Qualities, Skills and Conducts of the Practitioner*. KDP Amazon, 2023.

Ștefăroi, P. *Personal Development Starts in Childhood: How to Educate the Child Through Personal Development for a Successful Adulthood*. KDP Amazon, 2023.

Ștefăroi, P. *Personal Development versus Community Development: The Dual Humanistic Approach to the Relation between Person and Community*. KDP Amazon, 2023.

Ștefăroi, P. *The Humanistic Approach in Psychology&Psychotherapy, Sociology&Social Work, Pedagogy&Education, Management and Art:*

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

Personal Development and Community Development. KDP Amazon, 2023.

Ștefăroi, P. *Știință, filosofie și umanism în asistența socială: de la modelul pasiv-sociologist la modelul proactiv-multidisciplinar și de la „asistent” social la „profesionist” social.* Editura Lumen, 2025.

Trevithick, P., *Social Work Skills and Knowledge: A Practice Handbook,* Open University Press, 2012.

Ungerson, C., *Social Care and the Transformation of Welfare,* Polity Press, 2015.

Walter, J., *The Humanistic Approach to Social Work Practice,* Oxford University Press, 2018.

Witkin, S.L., *Humanism and Social Work: A Critical Examination,* Columbia University Press, 2019.

Yates, J., *Social Work and Mental Health: A Human Rights Approach,* Routledge, 2016.

<http://ifsw.org/get-involved/global-definition-of-social-work/>

<http://parohia-waldkraiburg.de> > files > documente.
„Petre Tutea - Ateii s-au nascut, dar s-au nascut degeaba” (articol online), <http://parohia-waldkraiburg.de/files/documente/Petre%20Tutea.pdf>

<http://www.cnasr.ro/>

<http://www.learneurope.eu/index.php?cID=300>,
accesat în 01.02.2022.

<http://www.socialma.ro/cinci-principii-de-filantropie-sociala-crestin-ortodoxa/>

<https://dictionary.apa.org/psychology>.

<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/consciousness>.

<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/model>.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

- https://patriarhia.ro/images/pdf/SocialFilantropic/REGULAMENT_ORGANIZARE_FUNCTIONARE.pdf
<https://patriarhia.ro/regulamentul-de-organizare-si-funcionare-a-asistenei-social-filantropice-1199.html>, accesat online în 12.12.2022.
<https://psychologydictionary.org/psychological-factors/>.
<https://www.bisericacatolica.ro/institutii-afiliate/caritas/>, accesat online în 12.12.2022.
<https://www.etuc.org/en/european-social-model>, accesat în 01.02.2022.
<https://www.ifsw.org/global-social-work-statement-of-ethical-principles/>
<https://www.medicalnewstoday.com/articles/play-therapy#who-it-is-for>.
<https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/philosophy?q=philosophy>
<https://www.socialworkers.org/About/Ethics/Code-of-Ethics/Code-of-Ethics-English>.

*Asistență Socială Neo-Umanistă:
Rezumate cărți și articole din sfera asistenței sociale (de
Petru Ștefăroi)*

ASISTENȚĂ SOCIALĂ
NEO-UMANISTĂ:

REZUMATE
CĂRȚI ȘI ARTICOLE
DIN SFERA
ASISTENȚEI SOCIALE

(DE PETRU ȘTEFĂROI)

2025